ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ
ΤΗΣ ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Τίτλος:
Ο ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ISBN:

Σύμφωνα μὲ τὸν περὶ τοῦ Δικαιώματος Πνευματικῆς Ἰδιοκτησίας καὶ Συγγενικῶν Δικαιωμάτων Νόμου τοῦ 1976 (Ν. 59/1976), ἀπαγορεύται ἡ ἀναδημοσίευση, ἡ ἀναπαραγωγή, ὁλική, μερικὴ ἢ περιληπτικὴ ἢ κατὰ παράφραση ἢ ἡ κατὰ διασκευὴ ἀπόδοση τοῦ περιεχομένου τοῦ παρόντος βιβλίου μὲ ὁποιονδήποτε τρόπο, ἠλεκτρονικό, μηχανικό, φωτοτυπικὸ ἢ ἄλλο, χωρὶς προηγούμενη γραπτὴ ἄδεια τοῦ ἐκδότη.

©: Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου

Ο ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Τά Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Συντάξεως:

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης
Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ. Νικηφόρος, Πρόεδρος

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης
Κωνσταντίας καί Ἀμμοχώστου κ. Βασίλειος

Θεόδωρος Γιάγκου,
Ὁμότιμος Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ

Πρωτοπρεσβ. Χρυσόστομος Νάσσης,
Ἀναπληρωτὴς Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ

Ἀλέξανδρος Λιαρμακόπουλος,
Ἀναπληρωτὴς Καθηγητὴς Νομικῆς Σχολῆς ΑΠΘ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2026

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ κ.κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ἡ ἐπιτυχὴς ὁλοκλήρωση καὶ ἡ ὁμόφωνη ἔγκριση ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τοῦ νέου Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου μᾶς γεμίζουν μὲ χαρὰ καὶ ἱκανοποίηση. Δὲν ἐπρόκειτο γιὰ ἕνα ἐγχείρημα, ποὺ ἀφοροῦσε στὴν προσωπικὴ ζωὴ ἑνὸς ἀνθρώπου, ἀλλὰ στὸν μακροβιότερο θεσμὸ τοῦ τόπου μας, τὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μας.

Δοξάζουμε τὸν Θεό, ποὺ εὐλόγησε τὸ ἔργο, καὶ εὐχαριστοῦμε ὅλους τοὺς Ἁγίους Ἀρχιερεῖς, οἱ ὁποῖοι μὲ τὶς ἐποικοδομητικὲς εἰσηγήσεις τους βοήθησαν, ὥστε αὐτὸ νὰ ἀχθεῖ γρήγορα εἰς πέρας.

Ὅταν τὸ 2010 ἐγκρίναμε τὸν προηγούμενο Καταστατικὸ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας μας, δὲν εἴχαμε καμιὰ ἀμφιβολία -τὸ σημειώναμε μάλιστα τότε- ὅτι, ἄνθρωποι ὄντες, ἀνθρώπινο κατασκεύασμα εἴχαμε παρουσιάσει. Ἀναμενόταν, λοιπόν, ἡ ἐκδήλωση ἀτελειῶν καὶ ἀδυναμιῶν κατὰ τὴν ἐφαρμογή του, τοσούτῳ μᾶλλον ποὺ ἡ Ἐκκλησία, οὖσα καὶ ἀνθρώπινος ὀργανισμός, ἐπηρεαζόταν ἀπὸ τὶς ἀνθρώπινες μεταβολές.

Ἔτσι, παρουσιάστηκαν κάποιες δυσκολίες κατὰ τὴν ἐφαρμογὴ μερικῶν διατάξεων τοῦ ΚΧΕΚ τοῦ 2010, οἱ ὁποῖες ὑπεδείκνυαν τὴν ἀνάγκη τροποποίησής του. Τέτοιες διατάξεις ἀφοροῦσαν π.χ. στήν:

α) Ἐκλογὴ τῶν Μητροπολιτῶν μὲ τὴ συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ.

β) Ἐκλογὴ ἀπὸ τὸν λαὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιτρόπων καὶ Μελῶν τῶν Θρονικῶν Ἐπιτροπῶν.

γ) Παρουσία Νομικῶν Συμβούλων κατὰ τὴν ἀπονομὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης.

δ) Ἰδιαίτερα αὐξημένη πλειονοψηφία τῶν ¾, ποὺ ἀπαιτεῖτο γιὰ τὴν τροποποίηση μιᾶς καταστατικῆς διάταξης.

ε) Πολὺ χρονοβόρα διαδικασία ὁρισμένων διατάξεων κατὰ τὴν ἀπονομὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης.

Γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτόν, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεφάσισε, στὴ συνεδρία τῆς 14ης Ἰανουαρίου 2026, τὴ σύνταξη νέου Καταστατικοῦ Χάρτη, ἀναθέσασα στήν, ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ. Νικηφόρου, Νομοκανονικὴ Ἐπιτροπή, τὴν ἐπιλογὴ τῶν καταλλήλων, πρὸς τοῦτο, ἐπιστημόνων Καθηγητῶν καὶ τὴ συνεργασία μαζί τους γιὰ γρήγορη διεκπεραίωση τοῦ ἔργου. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὅρισε καὶ τὸν Πανιερώτατο Μητροπολίτη Κωνσταντίας καὶ Ἀμμοχώστου κ. Βασίλειο, ὡς δεύτερο ἀρχιερατικὸ Μέλος τῆς ὁμάδας, ἡ ὁποία θὰ πλαισίωνε τοὺς ἐπιστήμονες Καθηγητές.

Θεωρήσαμε καλύτερο ὅπως, ἀντὶ τῆς τροποποίησης ἢ ἀντικατάστασης τῶν ἄρθρων τοῦ παλαιοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη, στὰ ὁποῖα παρατηρήθηκαν ἀδυναμίες κατὰ τὴν ἐφαρμογή τους, προχωρήσουμε στὴ σύνταξη νέου Καταστατικοῦ Χάρτη. Τοῦτο ἐπέβαλλαν ἡ δημιουργία τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, καθὼς καὶ νέων Ἱδρυμάτων, ὅπως π.χ. τῆς «Φιλοκαλίας», ἡ ἵδρυση τοῦ Ταμείου Ἀμυντικῆς Θωράκισης κ.ά, τὰ ὁποῖα ἔχρηζαν καταστατικῆς ρύθμισης.

Μὲ τὸν νέο Καταστατικὸ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἔγινε προσπάθεια ὅπως ὅλες οἱ διατάξεις του στηρίζονται σαφέστερα ἐπὶ τοῦ γράμματος καὶ ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ ὅπως ρυθμιστοῦν καλύτερα οἱ σχέσεις συναλληλίας πρὸς τὸ Κράτος, οἱ σχέσεις διακονίας καὶ προσφορᾶς πρὸς τοὺς πιστούς, καθὼς καὶ οἱ ἀδελφικὲς σχέσεις πρὸς τὶς ἄλλες τοπικὲς Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες.

Πιστεύουμε ὅτι ὁ νέος Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, τὸν ὁποῖο παρουσιάζουμε, εἶναι σαφέστερα βελτιωμένος ἔναντι τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τοῦ 2010, τὸν ὁποῖο ἀντικαθιστᾶ.

Ὡς πρὸς τὴν πρώτη κύρια ἀλλαγή, τὴν ἐκλογὴ δηλαδὴ τῶν Μητροπολιτῶν ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο, πέραν τοῦ γεγονότος ὅτι αὐτὴ βρίσκεται πλησιέστερα πρὸς τὶς ἀπαιτήσεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων, μὲ αὐτὴν διατηρεῖται ἡ ἠρεμία στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Περιφέρεια, μὲ τὴν ἀποφυγὴ τῶν ἀντεγκλήσεων καὶ διχοστασιῶν μεταξὺ τῶν πιστῶν.

Κρίθηκε ἀναγκαία ἡ διατήρηση, στὴν ἐκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου, καὶ στὸν παρόντα Καταστατικὸ Χάρτη, τῆς ἐμπλοκῆς τῶν πιστῶν (κληρικῶν καὶ λαϊκῶν), μὲ τὴν κατάρτιση ἀπ' αὐτοὺς τοῦ τριπροσώπου τῶν ἐκλογίμων, λόγῳ τῆς ἐκκρεμότητας ἀκόμη τοῦ ἐθνικοῦ μας θέματος καὶ τοῦ ἐθναρχικοῦ ρόλου τῆς Ἐκκλησίας στὴν Κύπρο. Λόγῳ αὐτοῦ τοῦ ρόλου, ὁ ἑκάστοτε Ἀρχιεπίσκοπος παρουσιάζει τὴ θέση τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ θέματος δημοσίως, τόσο πρὸς τὴν Κυβέρνηση τῆς Κύπρου, ὅσο καὶ πρὸς τοὺς διαπιστευμένους στὴν Κύπρο Πρέσβεις ποὺ τὸν ἐπισκέπτονται, ὅπως ἐπίσης εὐκαιριακὰ καὶ πρὸς τὶς ἄλλες τοπικές Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες, προς τις ἑτερόδοξες Ἐκκλησίες, πρὸς τὸ Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλους ἐπίσημους θρησκευτικοὺς Ὀργανισμοὺς τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὡς ἐκ τούτου θεωρήσαμε ὅτι καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος θὰ ἔνιωθε, μὲ τὸν τρόπο αὐτόν, πιὸ ἐνισχυμένος, καὶ οἱ πιστοὶ θὰ εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ δείξουν τὴν προτίμησή τους πρὸς ὑποψήφιο μὲ μεγαλύτερες ἐθνικὲς εὐαισθησίες. Καὶ πάλιν παραμένει, ἀσφαλῶς, κυρίαρχη ἡ θέση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀφοῦ αὐτὴ ἐπιλέγει ἐκ τοῦ τριπροσώπου τὸν Ἀρχιεπίσκοπο.

Εὐχαριστοῦμε θερμὰ τοὺς κ.κ. Θεόδωρο Γιάγκου, Ὁμότιμο Καθηγητὴ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πα-

νεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Αἰδεσιμολογιώτατο Πρωτοπρεσβύτερο π. Χρυσόστομο Νάσση, Ἀναπληρωτὴ Καθηγητὴ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ Ἀλέξανδρο Λιαρμακόπουλο, Ἐπίκουρο Καθηγητὴ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ποὺ ἀπετέλεσαν τὴν Ἐπιτροπὴ Σύνταξης, καθὼς καὶ τοὺς Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη π. Διονύσιο Κοπτίδη καὶ Αἰδεσιμολογιώτατο Πρωτοπρεσβύτερο π. Νικόλαο Παπαντωνίου γιὰ τὸν μόχθο ποὺ κατέβαλαν.

Παραδίδοντας τὸν Καταστατικὸ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου πρὸς χρήση, οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ξεχνοῦμε τὴν τραγικὴ θέση, στὴν ὁποία βρίσκεται σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας. Μὲ τὶς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη ρυθμίζονται τὰ τῆς λειτουργίας τῶν Ἀρχιερατικῶν Περιφερειῶν, τῶν Μονῶν καὶ τῶν ναῶν της. Καὶ ὅμως, «κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος», Μητροπόλεις, Ἐπισκοπές, Μονὲς καὶ πέραν τῶν 560 ναῶν μας βρίσκονται, ἐδῶ καὶ 52 χρόνια, στὴ σιωπὴ τοῦ τάφου. Κτηριακὲς ὑποδομὲς καταστρέφονται, ναοὶ βεβηλώνονται, ἡ χριστιανικὴ λατρεία ἔχει ἀπαγορευτεῖ. Γίνεται μιὰ συνεχὴς καὶ ἐντατικὴ προσπάθεια ἀφανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Χριστιανικῶν ἰχνῶν μας ἀπὸ τὴν κατεχόμενη γῆ μας. Κι ἀκόμα, πάγιος καὶ διακηρυγμένος στόχος τῆς Τουρκίας παραμένει ἡ κατάληψη καὶ τουρκοποίηση ὁλόκληρης τῆς Κύπρου.

Δὲν ἔχουμε καμιὰ ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὸ τί προέχει καὶ τί ἀκολουθεῖ αὐτὴν τὴ στιγμή. Καὶ ἀσφαλῶς, προέχει ἡ ἀπελευθέρωση τῶν Ἱερῶν καὶ τῶν Ὁσίων μας, καὶ ἀκολουθεῖ ἡ καταστατικὴ ρύθμιση τῆς λειτουργίας τους. Ἡ ἀπελευθέρωση τοῦ τόπου, ὅμως, καθὼς καὶ τῶν Ἱερῶν καὶ Ὁσίων μας, δὲν ἐξαρτᾶται μόνο ἀπὸ μᾶς, ἔστω κι ἂν ἀποτελεῖ τὴν προτεραιότητά μας. Δὲν ἐξαρκοῦν πρὸς τοῦτο οἱ δυνάμεις μας. Γι' αὐτό, καὶ ἐν γνώσει τῆς ἀδυναμίας μας αὐτῆς, προβήκαμε στὴ δημιουργία νέου Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας

μας, ἀλλὰ καί, ταυτόχρονα, ἐντείνουμε τόσο τίς, κατ' ἄνθρωπον, προσπάθειές μας, ὅσο καὶ τὶς προσευχές μας πρὸς τὸν Θεό, ὅπως «ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν κάκωσιν τῆς πατρίδος ἡμῶν» καὶ μᾶς χαρίσει συντόμως τὴν ἐλευθερία καὶ τὴ λύτρωση.

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου

23 Μαΐου 2026

Α΄

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἄρθρον 1

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου

1. Ἡ Ἁγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, κεφαλήν ἔχουσα τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν καί μέλος οὖσα τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, εἶναι αὐτοκέφαλος, συμφώνως τῇ ἀδιασπάστῳ περί Αὐτῆς ἐκκλησιαστικῇ παραδόσει, ἀποτυπωθείσῃ ἐν τῷ ὀγδόῳ κανόνι τῆς ἐν Ἐφέσῳ Γ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου· κυβερνᾶται δέ βάσει τῶν Θείων Γραφῶν, τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Παραδόσεων καί τοῦ συνῳδά τούτοις θεσπισθέντος Καταστατικοῦ Χάρτου Αὐτῆς.

2. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου συγκροτεῖται ἐκ πάντων τῶν ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ διαβιούντων Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἄρθρον 2

Ἐπαρχίαι

1. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν ἀκολούθων ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν, ἀναγραφομένων κατά τήν ἱεραρχικήν τάξιν αὐτῶν, ἥτις καθορίζει καί τά πρεσβεῖα τῶν ποιμαινόντων αὐτάς Ἀρχιερέων:

α) Τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου, ἐχούσης τήν ἕδραν αὐτῆς ἐν Λευκωσίᾳ.

β) Τῆς Μητροπόλεως Πάφου, ἐχούσης τήν ἕδραν αὐτῆς ἐν Πάφῳ.

γ) Τῆς Μητροπόλεως Κιτίου, ἐχούσης τήν ἕδραν αὐτῆς ἐν Λάρνακι.

δ) Τῆς Μητροπόλεως Κυρηνείας, ἐχούσης τήν ἕδραν αὐτῆς ἐν Κυρηνείᾳ.

ε) Τῆς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ, ἐχούσης τήν ἕδραν αὐτῆς ἐν Λεμεσῷ.

ς) Τῆς Μητροπόλεως Μόρφου, ἐχούσης τήν ἕδραν αὐτῆς ἐν Μόρφου.

ζ) Τῆς Μητροπόλεως Κωνσταντίας καί Ἀμμοχώστου, ἐχούσης τήν ἕδραν αὐτῆς ἐν Ἀμμοχώστῳ.

η) Τῆς Μητροπόλεως Κύκκου καί Τηλλυρίας, ἐχούσης τήν ἕδραν αὐτῆς παρά τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου.

θ) Τῆς Μητροπόλεως Ταμασοῦ καί Ὀρεινῆς, ἐχούσης τήν ἕδραν αὐτῆς ἐν Ἐπισκοπείῳ Ἐπαρχίας Λευκωσίας.

ι) Τῆς Μητροπόλεως Τριμυθοῦντος, ἐχούσης τήν ἕδραν αὐτῆς ἐν Ἰδαλίῳ.

ια) Τῆς Ἐπισκοπῆς Καρπασίας, ἐχούσης τήν ἕδραν αὐτῆς ἐν Αἰγιαλούσῃ.

ιβ) Τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀρσινόης, ἐχούσης τήν ἕδραν αὐτῆς ἐν Περιστερώνᾳ Χρυσοχοῦς.

ιγ) Τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀμαθοῦντος, ἐχούσης τήν ἕδραν αὐτῆς ἐν Ἁγίῳ Τύχωνι Λεμεσοῦ.

2. Τά γεωγραφικά ὅρια τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν καθορίζονται ἐν τῷ Παραρτήματι Α΄ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.

3. Ἡ κατά τά ἀνωτέρω συγκρότησις τῶν Ἐπαρχιῶν δύναται νά τροποποιηθῇ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πρός λῆψιν τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται ηὐξημένη πλειονοψηφία τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν αὐτῆς καί συναίνεσις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως· χηρεύοντος δέ τοῦ Θρόνου, ἀποφασίζει πρός τοῦτο ἡ Ἱερά Σύνοδος κατά τήν ἀνωτέρω πλειονοψηφίαν..

Ἄρθρον 3

Ἱερά Σύνοδος

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐνεργοῦσα ἐπί τῇ βάσει τῶν Θείων Γραφῶν, τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Παραδόσεων

καί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, ἀποτελεῖ τήν ἀνωτάτην ἀρχήν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

2. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν κανονικῶς ἐκλεγέντων καί χειροτονηθέντων καί ἐν ἐνεργείᾳ ὄντων Ἀρχιερέων, ἤτοι τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, τῶν Μητροπολιτῶν καί τῶν Ἐπισκόπων (ἐπαρχιούχων καί μή).

Ἄρθρον 4

Σύγκλησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος συγκαλεῖται ὑπό τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὅστις εἶναι καί ὁ κανονικός Πρόεδρος αὐτῆς. Κωλυομένου τούτου, συγκαλεῖται καί προεδρεύεται ὑπό τοῦ πρώτου τῇ τάξει ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, γνώμῃ καί ἐντολῇ, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἐφικτόν, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου· ἐάν τοῦτο δέν εἶναι ἐφικτόν, τῇ ἐντολῇ τῆς πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐν περιπτώσει χηρείας τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου, ἡ σύγκλησις τῆς Συνόδου γίνεται ὑπό τοῦ Τοποτηρητοῦ αὐτοῦ.

2. Ἡ Ἱερά Σύνοδος συνέρχεται ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ ἥ, ὑπάρχοντος σπουδαίου λόγου, ὅπου ἄν ὁ συγκαλῶν ὁρίσῃ, τακτικῶς μέν τετράκις τοῦ ἔτους, κατά τήν πρώτην μετά τήν Διακαινήσιμον Ἑβδομάδα καί κατά τό πρῶτον δεκαπενθήμερον τῶν μηνῶν Φεβρουαρίου, Ἰουνίου καί Σεπτεμβρίου, ἐκτάκτως δέ, ὁσάκις ὁ ἔχων τό δικαίωμα τῆς συγκλήσεως κρίνῃ εὔλογον ἤ ζητηθῇ τοῦτο παρά τῆς πλειονοψηφίας τῶν μελῶν αὐτῆς πρός ἐξέτασιν καθοριζομένου ἐν τῇ αἰτήσει θέματος. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην, ὁ ἔχων τό δικαίωμα τῆς συγκλήσεως ὑποχρεοῦται ὅπως προβῇ εἰς τήν σύγκλησιν ἐντός δεκαπενθημέρου ἀπό τῆς λήψεως τῆς πρός τοῦτο αἰτήσεως. Εἰς περίπτωσιν ἀρνήσεως τοῦ Προέδρου νά συγκαλέσῃ τήν Ἱεράν Σύνοδον, αὕτη συνέρχεται αὐτοδικαίως ὑπό τήν προεδρίαν

τοῦ πρώτου τῇ τάξει ἐκ τῶν παρόντων. Ἡ πρόσκλησις διά τακτικήν ἤ ἔκτακτον σύγκλησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀποστέλλεται πρός τά μέλη αὐτῆς πέντε τοὐλάχιστον ἡμέρας πρό τῆς συνεδρίας, προσδιοριζομένων καί τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

3. Ἡ ἡμερησία διάταξις τῶν συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καταρτίζεται ὑπό τοῦ Προέδρου αὐτῆς. Συζήτησις θέματος ἐκτός ἡμερησίας διατάξεως εἶναι δυνατή, ἐφ' ὅσον παρίστανται καί συναινοῦν πάντα τά μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 5

Λειτουργία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν εἶναι παρόντα πλείονα τοῦ ἡμίσεος τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐν οἷς καί ὁ κατά τό ἄρθρον 4 Πρόεδρος. Ἡ συμμετοχή τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τάς ἐργασίας αὐτῆς ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν αὐτῶν. Ἀπουσία ἐπιτρέπεται μόνον λόγῳ ἀσθενείας ἤ διά τούς ἐν τῷ ἄρθρῳ 18 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου λόγους ἤ δι' ἄλλην εὔλογον αἰτίαν.

2. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου λαμβάνονται διά πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων δι' ἅς, κατά τάς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, ἀπαιτεῖται ηὐξημένη πλειονοψηφία ἤ ὁμοφωνία. Ἐπί δύο ἰσοψηφουσῶν γνωμῶν, τό κῦρος δίδεται τῇ ψήφῳ τοῦ προεδρεύοντος. Ὁσάκις δέ ἡ Σύνοδος συνεδριάζῃ ὡς δικαστήριον, κρατεῖ ἡ ἐπιεικεστέρα διά τόν κατηγορούμενον γνώμη.

3. Τά πρακτικά ἑκάστης συνεδρίας τίθενται ὑπ' ὄψιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρός ἐπικύρωσιν κατά τήν ἀμέσως ἑπομένην συνεδρίαν αὐτῆς καί, ἀφοῦ καταχωρισθοῦν ὑπό τοῦ Ἀρχιγραμματέως ἐν τῷ Κώδικι τῶν πρακτικῶν τῆς Ἱερᾶς Συνό-

δου, ὑπογράφονται ὑπό τοῦ Προέδρου καί τῶν λοιπῶν Ἀρχιερέων. Αἱ ληφθεῖσαι ἀποφάσεις καθ' ἑκάστην συνεδρίαν μονογραφοῦνται ἐν σχεδίῳ ὑπό τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἅμα τῷ πέρατι τῆς συνεδρίας, καί εἶναι ἀμέσως ἐκτελεσταί, εὐθύνῃ τοῦ Προέδρου καί τοῦ Ἀρχιγραμματέως. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐνεργεῖται ὑπό τοῦ Προέδρου, ὅστις καί ἐνημερώνει σχετικῶς τήν Ἱεράν Σύνοδον κατά τήν ἑπομένην περίοδον τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 6

Γραμματεία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ὁρίζει τόν Ἀρχιγραμματέα αὐτῆς μεθ' ἑνός Γραμματέως, ὅστις καί τόν ἀναπληροῖ, ἐκ τῶν κληρικῶν, οἵτινες κέκτηνται πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς. Ἡ Ἱερά Σύνοδος δύναται νά ὁρίζῃ καί ἕτερα στελέχη τῆς Γραμματείας.

2. Ὁ Ἀρχιγραμματεύς προΐσταται τῆς Γραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐπιμελεῖται τῆς τηρήσεως τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς καί τῆς καταχωρίσεως αὐτῶν ἐν τῷ Κώδικι, ἐκδίδει ἐπικυρούμενα παρ' αὐτοῦ ἀντίγραφα τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί διεκπεραιοῖ τήν ἀλληλογραφίαν αὐτῆς, ἐκτελεῖ δέ καί οἱονδήποτε συναφές ἔργον ἤθελεν αὕτη ἀναθέσει αὐτῷ.

Ἄρθρον 7

Ἁρμοδιότητες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος, κεκτημένη τό τεκμήριον τῆς ἁρμοδιότητος, διασκέπτεται καί ἀποφασίζει περί πασῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, περί ὧν δέν ὑφίσταται ἄλλη τις πρόβλεψις τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.

2. Διαφυλάττει τήν δογματικήν, κανονικήν καί λατρευτικήν

τάξιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου καί διατηρεῖ τήν ἑνότητα τῆς πίστεως καί τήν ἐκκλησιαστικήν κοινωνίαν μετά τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ρυθμίζει τάς σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου μετά τῶν ἄλλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῶν Ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν καί τῶν λοιπῶν θρησκευμάτων.

3. Ἑρμηνεύει αὐθεντικῶς τάς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, συντάσσει καί ψηφίζει κανονιστικάς πράξεις πρός ρύθμισιν ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων, περί τῶν ὁποίων δέν ὑφίσταται εἰδικωτέρα πρόβλεψις ἐν τῷ Καταστατικῷ Χάρτῃ, καί ἐκδίδει πράξεις καί διατάξεις, ἀναφερομένας εἰς ζητήματα πίστεως, λατρείας, ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας, ὀργανώσεως καί ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων.

4. Ἀσκεῖ τήν ἀνωτάτην δικαστικήν ἐξουσίαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου, κατά τά εἰδικώτερον ἐν τοῖς περί τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιοδοτικῶν ὀργάνων ὁριζόμενα.

5. Μεριμνᾷ διά τήν κήρυξιν τοῦ Εὐαγγελίου καί τήν διάδοσιν τῆς πίστεως, ἐπαγρυπνεῖ ἐπί τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας τῶν πιστῶν καί ἀποφασίζει περί τῶν ληπτέων μέτρων, πρός στερέωσιν καί τελείωσιν ἐν τῇ πίστει καί προαγωγήν καί ἀνύψωσιν τῆς κατά Χριστόν ζωῆς τοῦ πληρώματος τῆς ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίας. Μεριμνᾷ διά τήν ἐκπαίδευσιν καί κατάρτισιν τοῦ κλήρου καί τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διακονούντων, καί ἐποπτεύει τήν λειτουργίαν πάσης εἰδικῆς πρός τοῦτο σχολῆς. Ἐπιβλέπει τήν κανονικήν τέλεσιν τῶν μυστηρίων καί τῶν λοιπῶν ἱερῶν τελετῶν, ἐγκρίνει τά πρός χρῆσιν λειτουργικά βιβλία καί μεριμνᾷ ὅπως ἑκάστη τάξις τοῦ κλήρου ἐπιτελῇ δεόντως τά ἑαυτῆς καθήκοντα.

6. Καθορίζει τήν ἑκάστοτε θέσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου εἰς τάς σχέσεις Αὐτῆς μετά τῆς Πολιτείας. Προνοεῖ περί τῆς

διατηρήσεως καί συντηρήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν μνημείων καί τῶν ἀρχαιολογικῆς καί πνευματικῆς ἀξίας ἱερῶν ἀντικειμένων, ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς κειμένης νομοθεσίας, καί ἐκφράζει τήν γνώμην αὐτῆς ἐπί τῆς παρεχομένης θρησκευτικῆς καί ἐθνικῆς διδασκαλίας καί ἀγωγῆς ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τῆς νήσου καί τῶν χρησιμοποιουμένων πρός τοῦτο διδακτικῶν βιβλίων.

7. Ἐποπτεύει τό Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον, τόν Φορέα Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, τό Ἐλεγκτικόν Τμῆμα καί τό Εἰδικόν Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης, συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.

Ἄρθρον 8

Θεολογική Σχολή Ἐκκλησίας Κύπρου

Ὑπό τήν ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου λειτουργεῖ ἡ «Θεολογική Σχολή Ἐκκλησίας Κύπρου», ἥτις διοικεῖται ὑπό Συμβουλίου κατά τάς διατάξεις τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς, Πρόεδρος δέ τοῦ Συμβουλίου εἶναι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος. Ἡ Θεολογική Σχολή ἀποβλέπει εἰς τήν ἐπιστημονικήν κατάρτισιν τῶν στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τήν προώθησιν τῆς θεολογικῆς ἐρεύνης καί συναφῶν ἐπιστημονικῶν πεδίων, ὡς καί εἰς τήν μελέτην τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως καί τοῦ ἐν γένει χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἄρθρον 9

Ἐπίσημον Δελτίον «Ἀπόστολος Βαρνάβας»

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐκδίδει ἐπίσημον δελτίον ὑπό τόν τίτλον «Ἀπόστολος Βαρνάβας», ἐν ᾧ δημοσιεύονται ἐπίσημοι ἐκκλησιαστικαί πράξεις, κανονισμοί, διατάξεις, ἀποφάσεις, ἐγκύκλιοι αὐτῆς, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί τῶν Ἀρχιερέων,

ὡς καί ἐκκλησιαστικοῦ ἐνδιαφέροντος ἄρθρα, μελέται κ.λπ.· τοῦτο δέ ἐποπτεύεται ὑπό Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς ὁριζομένης ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 10

Σφραγίς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἔχει ἰδίαν σφραγῖδα, φέρουσαν ἐν τῷ μέσῳ τήν εἰκόνα τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα καί κύκλῳ τήν ἐπιγραφήν: «ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ».

Ἄρθρον 11

Συνοδικαί Ἐπιτροπαί

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος συγκροτεῖ Ἐπιτροπάς, αἵτινες γνωμοδοτοῦν καί ἐπικουροῦν εἰς τό ἔργον αὐτῆς.

2. Πρόεδρος ἑκάστης Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι Ἀρχιερεύς καί μέλη κληρικοί καί λαϊκοί, εἰδικοί ἐπί τῶν ἀντιστοίχων θεμάτων. Ἡ θητεία τῶν Προέδρων καί τῶν μελῶν τῶν Ἐπιτροπῶν εἶναι πενταετής.

3. Αἱ Ἐπιτροπαί αὗται εἶναι·

α) Ἡ ἐπί τῶν δογματικῶν ζητημάτων.

β) Ἡ ἐπί τῶν διορθοδόξων, διαχριστιανικῶν καί διαθρησκειακῶν σχέσεων.

γ) Ἡ ἐπί τῶν αἱρέσεων.

δ) Ἡ ἐπί τῆς λατρείας.

ε) Ἡ ἐπί τοῦ μοναχισμοῦ.

ς) Ἡ ἐπί τῶν νομοκανονικῶν ζητημάτων.

ζ) Ἡ ἐπί τῆς ναοδομίας καί τῆς χριστιανικῆς τέχνης.

η) Ἡ ἐπί τῆς παιδείας, τῆς χριστιανικῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς βιοηθικῆς.

θ) Ἡ ἐπί τῆς νεότητος.

ι) Ἡ ἐπί τῆς κοινωνικῆς προνοίας, τοῦ ἱεραποστολικοῦ καί τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου.

ια) Ἡ ἐπί τῆς θεολογικῆς παιδείας καί τῆς ἐπιμορφώσεως τοῦ κλήρου.

4. Ὁ ἀριθμός τῶν Ἐπιτροπῶν καί τό ἀντικείμενον αὐτῶν δύνανται νά τροποποιῶνται κατά τήν κρίσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἥτις ὁρίζει καί τόν ἀριθμόν τῶν μελῶν αὐτῶν.

Ἄρθρον 12

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

1. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Νέας Ἰουστινιανῆς καί πάσης Κύπρου, ἔχων τήν διαποίμανσιν τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς περιφερείας, εἶναι ὁ κατά τούς Ἱερούς Κανόνας Πρῶτος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καί ἀπολαύει τῶν ἐκ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως ἀνηκόντων εἰς τόν Πρῶτον προνομίων, ἔτι δέ καί τῶν κατά τήν τοπικήν ἐκκλησιαστικήν παράδοσιν παλαιόθεν προνομίων Αὐτοῦ, τελετουργικῆς καί ἐθιμοτυπικῆς φύσεως.

2. Εἰς τά δικαιώματα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἀνήκουν εἰδικώτερον τά κάτωθι:

α) Συγκαλεῖ τήν Ἱεράν Σύνοδον καί προεδρεύει αὐτῆς καί διατηρεῖ τήν ἑνότητα ἐν τῇ Ἱεραρχίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

β) Μνημονεύεται ἐν τῇ Θείᾳ Λειτουργίᾳ ὑπό τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καί τῶν ὑπ᾽ Αὐτόν Ἐπισκόπων, ὡς καί κατά τάς ἐν ταῖς Σταυροπηγιακαῖς Μοναῖς ἱεροπραξίας.

γ) Ἐκπροσωπεῖ τήν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου καί ἀποτελεῖ τόν σύνδεσμον εἰς τάς σχέσεις Αὐτῆς μετά τῶν λοιπῶν Ὀρθο-

δόξων Ἐκκλησιῶν, καλλιεργεῖ τάς σχέσεις μετά τῶν Προκαθημένων Αὐτῶν καί διατηρεῖ τήν μετ᾽ Αὐτῶν ἐκκλησιαστικήν κοινωνίαν.

δ) Ἐκπροσωπεῖ τήν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου εἰς τάς σχέσεις Αὐτῆς μετά τῶν ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν καί τῶν λοιπῶν θρησκευμάτων.

ε) Ἐκπροσωπεῖ τήν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου εἰς τάς σχέσεις Αὐτῆς μετά τῆς Πολιτείας.

ς) Ἀναλαμβάνει, ὡς Τοποτηρητής, τήν προσωρινήν διοίκησιν τῶν κενουμένων μητροπολιτικῶν Θρόνων, ἥν δύναται νά ἀναθέσῃ εἰς ἔξαρχον Αὐτοῦ.

ζ) Ἀπευθύνει κατά τάς ἑορτάς τῆς Ἀναστάσεως καί τῶν Χριστουγέννων ἐγκυκλίους πρός ἅπασαν τήν ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίαν, τῶν ὁποίων δύναται νά ἐντέλληται τήν ἀνάγνωσιν ἐν τοῖς Ἱεροῖς Ναοῖς.

η) Προΐσταται τῶν χειροτονιῶν τῶν Ἀρχιερέων ἤ παρέχει ἐντολήν πρός τοῦτο εἰς ἕτερον Ἀρχιερέα.

θ) Ἱερουργεῖ καθ᾽ ἅπασαν τήν Κύπρον τῇ ἁπλῇ ἀνακοινώσει πρός τόν οἰκεῖον Ἀρχιερέα.

Ἄρθρον 13

Ἐπαρχιοῦχοι Ἀρχιερεῖς

1. Ἕκαστος, ποιμαίνων ἐκκλησιαστικήν Ἐπαρχίαν, Ἀρχιερεύς (Ἀρχιεπίσκοπος, Μητροπολῖται καί Ἐπίσκοποι) εἶναι ἡ κανονική πνευματική καί ἐκκλησιαστική ἀρχή τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ, ἀπολαύει πάντων τῶν κατά τούς Ἱερούς Κανόνας καί τόν Καταστατικόν Χάρτην ἀνηκόντων αὐτῷ δικαιωμάτων καί ὑπέχει τάς κατ᾽ αὐτούς ὑποχρεώσεις, ὑποκείμενος εἰς εὐθύνην διά τήν τήρησιν αὐτῶν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

2. Ἕκαστος τῶν Ἀρχιερέων ὀφείλει νά περιοδεύῃ τακτικῶς

ἀνά τήν ἰδίαν Ἐπαρχίαν πρός ἐκπλήρωσιν τῶν ποιμαντικῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

3. α) Αἱ Ἐπισκοπαί Καρπασίας, Ἀρσινόης καί Ἀμαθοῦντος ἐξαρτῶνται κανονικῶς ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπαρχίας, ἐκ τῆς ὁποίας αὗται προῆλθον, δηλαδή τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῆς Μητροπόλεως Πάφου καί τῆς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ, ἀντιστοίχως.

β) Οἱ Ἀρχιερεῖς τῶν ὡς ἄνω Ἐπισκοπῶν (ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι) ἀσκοῦν τήν πνευματικήν διαποίμανσιν τῆς Ἐπισκοπῆς. Ἀναλαμβάνουν ἐπίσης καί ἐπί πλέον καθήκοντα εἰς τήν Ἀρχιεπισκοπήν ἤ τήν Μητρόπολιν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ Ἐπισκοπή, τά ὁποῖα ἤθελεν ἀναθέσει εἰς αὐτούς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἤ ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης.

γ) Εἰς τάς κοινότητας τῆς Ἐπισκοπῆς καί εἰς πᾶσαν ἐκκλησιαστικήν ἀκολουθίαν μνημονεύεται τό ὄνομα τοῦ Ἀρχιερέως, ἐξ οὗ ἡ ἐξάρτησις τῆς Ἐπισκοπῆς, ὡς «Ἀρχιεπισκόπου», καί τό ὄνομα τοῦ Ἐπισκόπου ὡς «Ἐπισκόπου».

δ) Οἱ ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι, ἱερουργοῦντες εἰς τήν Ἐπαρχίαν αὐτῶν, μνημονεύουν τοῦ οἰκείου Ἀρχιεπισκόπου ἤ Μητροπολίτου. Ὁσάκις ἱερουργοῦν εἰς ἑτέραν Ἐπαρχίαν, μνημονεύουν τοῦ ἐπιτοπίου κυριάρχου Ἀρχιερέως (Ἀρχιεπισκόπου ἤ Μητροπολίτου). Ἱερουργοῦντος ἐπαρχιούχου Ἐπισκόπου, ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ψάλλεται ἡ φήμη αὐτοῦ μετά τήν φήμην τοῦ ἐπιτοπίου κυριάρχου Ἀρχιερέως (Ἀρχιεπισκόπου ἤ Μητροπολίτου).

ε) Οἱ οἰκονομικοί ἔλεγχοι τῶν ναῶν, καθώς καί ἡ λοιπή διοίκησις τῶν ἐνοριῶν, τῆς Ἐπισκοπῆς, διενεργοῦνται ἀπό κοινοῦ μετά τῶν ναῶν καί ἐνοριῶν τῆς ἐπαρχίας, ἐξ ἧς αὕτη ἐξαρτᾶται.

4. Εἰς περίπτωσιν χηρείας Ἐπισκοπῆς, ὡς Τοποτηρητής ἀναλαμβάνει ὁ ἐξ οὗ ἡ ἐξάρτησις ταύτης Ἀρχιεπίσκοπος ἤ

Μητροπολίτης. Ἡ πλήρωσις αὐτῆς δέον ὅπως πραγματοποιηθῇ ἐντός τῶν προβλεπομένων διά τούς Μητροπολίτας χρονικῶν ὁρίων.

Ἄρθρον 14

Παραμονή εἰς τόν Θρόνον

1. Ἀρχιερεύς (Ἀρχιεπίσκοπος, Μητροπολίτης καί Ἐπίσκοπος), κανονικῶς ἐν τῷ Θρόνῳ κατασταθείς, παραμένει ἐν αὐτῷ ἰσοβίως, ἐκτός ἐάν:

α) Προαχθῇ.

β) Παραιτηθῇ οἰκειοθελῶς δι' εὔλογον αἰτίαν καί ἡ παραίτησις αὐτοῦ γίνῃ δεκτή ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

γ) Ὁ Θρόνος κηρυχθῇ ἐν χηρείᾳ ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δι' εἰδικῆς πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν αὐτῆς, λόγῳ ἁρμοδίως ἀποδεικνυομένης ἀδυναμίας τοῦ Ἀρχιερέως ὅπως ἀνταποκριθῇ εἰς τά λειτουργικά, ποιμαντικά καί διοικητικά καθήκοντα αὐτοῦ, συνεπείᾳ σωματικοῦ ἤ διανοητικοῦ νοσήματος ἤ γήρατος.

2. Τοῦ Θρόνου ἀπομακρύνεται ὁ Ἀρχιερεύς λόγῳ τελεσιδίκου καταδίκης εἰς καθαίρεσιν ἤ εἰς ἔκπτωσιν ἀπό τοῦ Θρόνου.

3. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἥν ὑφίστανται ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις περί τελέσεως ὑπό Ἀρχιερέως σοβαροῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, ἡ Ἱερά Σύνοδος δύναται δι' ἀποφάσεως, λαμβανομένης διά πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν αὐτῆς, νά ἀφαιρέσῃ ἀπ' αὐτοῦ τήν διοίκησιν καί διαποίμανσιν τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως. Περαιτέρω, εἰς ὅλως ἐκτάκτους καί ἐξαιρετικάς περιστάσεις, εἰς ἃς ὑφίστανται ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις περί τελέσεως βαρυτάτου ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος καί ἔχει προκληθῇ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἰσχυρός σκανδαλισμός, δύνα-

ται προσέτι ἡ Ἱερά Σύνοδος νά καταστήσῃ τοῦτον ἀργόν, διά τῆς ὡς ἄνω πλειονοψηφίας, μέχρι τῆς ἐκδόσεως τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως. Εἰς ἀμφοτέρας τάς περιπτώσεις, πρό τῆς ἐπιβολῆς τῶν ὡς ἄνω διοικητικῶν μέτρων, ὁ Ἀρχιερεύς καλεῖται γραπτῶς εἰς ἀκρόασιν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 15

1. Εἰς τόν παραιτούμενον ἤ ἀποχωροῦντα ἕνεκα νοσήματος ἤ γήρατος Ἀρχιερέα παρέχεται χορηγία ἐκ τοῦ ταμείου τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ ἴση πρός τήν ἑκάστοτε χορηγίαν πρός τόν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέα, τήν ὁποίαν οὗτος λαμβάνει πρός ὑποστήριξιν τῆς ἐπιτελέσεως τοῦ ἔργου αὐτοῦ. Ἡ Ἐπαρχία ἀναλαμβάνει τήν μέριμναν διά τήν ἐξασφάλισιν ἀξιοπρεποῦς στεγάσεως, περιθάλψεως καί διατροφῆς αὐτοῦ.

2. Εἰς τόν λόγῳ τελεσιδίκου καταδίκης, ἄνευ στερήσεως τῆς ἱερωσύνης, ἀπομακρυνθέντα Ἀρχιερέα παρέχεται βοήθημα ἐκ τοῦ ταμείου τῆς Ἐπαρχίας, συνοδικῶς ὁριζόμενον, μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῆς ἑκάστοτε χορηγίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέως, τήν ὁποίαν οὗτος λαμβάνει πρός ὑποστήριξιν τῆς ἐπιτελέσεως τοῦ ἔργου αὐτοῦ. Εἰς τήν περίπτωσιν καθαιρέσεως, ἡ Ἱερά Σύνοδος κέκτηται τήν διακριτικήν εὐχέρειαν νά ἐγκρίνῃ τήν χορήγησιν βοηθήματος μέχρι τοῦ ὡς ἄνω ὁρίου.

3. Εἰς τήν περίπτωσιν τῶν διοικητικῶν μέτρων τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 14, ὁ Ἀρχιερεύς ἐξακολουθεῖ νά λαμβάνῃ κανονικῶς τήν ἑκάστοτε χορηγίαν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 16

Σφραγίς Ἐπαρχίας

Ἑκάστη Ἐπαρχία ἔχει ἰδίαν σφραγῖδα, φέρουσαν ἐν τῷ μέσῳ

αὐτῆς ἱεράν παράστασιν ἤ σύμβολον, κύκλῳ δέ τό ὄνομα τῆς Ἐπαρχίας.

Ἄρθρον 17

Μή Ἐπαρχιοῦχοι Ἀρχιερεῖς

1. Εἰς τήν Ἀρχιεπισκοπήν δύνανται νά χειροτονηθοῦν δύο, κατ' ἀνώτατον ὅριον, μή ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι, φέροντες ψιλῷ ὀνόματι τόν τίτλον μιᾶς τῶν πάλαι ποτέ διαλαμψασῶν ἐν Κύπρῳ Ἐπισκοπῶν ἤ νέας Ἐπισκοπῆς.

2. Οἱ μή ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι ὑπόκεινται εἰς τόν Ἀρχιεπίσκοπον, ὅστις εἶναι ὁ ἄμεσος ἐκκλησιαστικός προϊστάμενος αὐτῶν, καί εἶναι βοηθοί Αὐτοῦ εἰς τό ποιμαντικόν ἔργον, ἐκτελοῦντες τά καθήκοντα, ἅτινα οὗτος ἤθελεν ἀναθέσει αὐτοῖς.

3. Οἱ μή ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι τελοῦν πάσας τάς ἀνηκούσας τῷ Ἐπισκόπῳ ἱεροπραξίας, τῇ ἀδείᾳ ἤ ἐντολῇ τοῦ κυριάρχου τῆς Ἐπαρχίας ἐν ᾗ ἱερουργοῦν Ἀρχιερέως, οὗτινος τό ὄνομα καί μνημονεύουν. Ἐφ' ὅσον ἱερουργοῦν εἰς μίαν τῶν Ἐπισκοπῶν, μνημονεύουν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἤ τοῦ Μητροπολίτου, ἐξ οὗ ἡ ἐξάρτησις αὐτῆς.

4. Οἱ μή ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι ἀκολουθοῦν κατά τά πρεσβεῖα χειροτονίας αὐτῶν εἰς τήν ἀρχιερωσύνην, μετά τούς ἐπαρχιούχους Ἐπισκόπους.

5. Ἡ Ἱερά Σύνοδος, εἰς ὅλως ἐξαιρετικάς περιπτώσεις, δύναται δι' ηὐξημένης πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων νά ἀποφασίζῃ περί ἐκλογῆς παρά ἀσθενοῦντι ἤ ὑπεργήρῳ Μητροπολίτῃ Ἐπισκόπου ὡς βοηθοῦ, μή καθισταμένου τούτου μέλους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

6. Ἐπί μή ἐπαρχιούχων Ἐπισκόπων ἐφαρμόζονται ἅπαντα τά ἰσχύοντα ἐπί τῶν λοιπῶν Ἀρχιερέων, ὡς πρός τά προσόντα,

τάς ὑποχρεώσεις καί τήν κατάστασιν αὐτῶν, ἀναλόγως ἐφαρμοζόμενα, ἐπιφυλασσομένων τῶν περί τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν εἰδικῶν διατάξεων τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 18

Ἀπουσία Ἀρχιερέως

Πᾶσα προσωρινή ἀπουσία ἐπαρχιούχου Ἀρχιερέως ἐκτός Κύπρου ἀναγγέλλεται ὑπ' αὐτοῦ τῷ Προέδρῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Προκειμένου περί συνεχοῦς ἀπουσίας, πέραν τοῦ μηνός, ἀπαιτεῖται ἄδεια τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Διά πᾶσαν ἀπουσίαν μή ἐπαρχιούχου Ἐπισκόπου ἀπαιτεῖται ἡ πρός τοῦτο ἄδεια τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Δέν ἐπιτρέπεται συνολική ἀπουσία πλέον τῶν τριῶν μηνῶν ἐτησίως, ἐκτός τῶν περιπτώσεων, κατά τήν κρίσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀσθενείας ἤ ἐκπληρώσεως ἀποστολῆς.

Β΄

ΕΚΛΟΓΗ ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ

Ἄρθρον 19

Ἐκλογή Ἀρχεπισκόπου

1. Χηρεύσαντος τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου, ὁ πρῶτος τῇ τάξει τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν ἀναλαμβάνει ὡς Τοποτηρητής τήν προσωρινήν διοίκησιν αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐκλογῆς καί ἐνθρονίσεως τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου. Κωλυομένου ἤ ἀποποιουμένου τοῦ καλουμένου εἰς τήν τοποτηρητείαν, ταύτην ἀναλαμβάνει ὁ ἑπόμενος τῇ τάξει τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν.

2. Ὁ Τοποτηρητής ἀσκεῖ τήν προσωρινήν διοίκησιν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς εἰς τά συνήθη καί ἀπαραίτητα μόνον διά τήν εὔρυθμον λειτουργίαν ταύτης, μή ἐπιτρεπομένης κατά τά λοιπά οἱασδήποτε μεταβολῆς εἰς τό καθεστώς εἴτε τῶν προσώπων εἴτε τῶν πραγμάτων.

Ἄρθρον 20

Ἐκλόγιμοι διά τόν Ἀρχιεπισκοπικόν Θρόνον εἶναι: α) πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καί β) οἱ ἔχοντες τά κατά τό ἄρθρον 30 πρός ἀρχιερατείαν προσόντα.

Ἄρθρον 21

1. Ὁ Τοποτηρητής τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου ὑποχρεοῦται ὅπως, ἐντός δέκα ἡμερῶν ἀπό τῆς χηρείας τοῦ Θρόνου, ἀπολύσῃ τρεῖς ἐγκυκλίους: μίαν πρός τούς Ἀρχιερεῖς καί πρός τούς ἔχοντας τά κατά τό ἄρθρον 30 προσόντα πρός ἀρχιερατείαν, καλῶν τούς ἐνδιαφερομένους ὅπως ὑποβάλουν αὐτοπροσώπως καί ἐγγράφως εἰς τήν Γραμματείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τήν ὑποψηφιότητα αὐτῶν, ἐντός χρονικοῦ διαστήματος ὁριζομένου ὑπό τῆς ἐγκυκλίου· ἑτέραν πρός τούς ἐφημερίους ἐντελλόμενος τήν κατάρτισιν ἤ ἀναθεώρησιν τῶν ἐκλογικῶν

καταλόγων ἐντός δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐγκυκλίου· καί ἑτέραν πρός ἅπαν τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, ὁρίζων τήν ἡμέραν τῶν ἐκλογῶν διά τόν καταρτισμόν τοῦ τριπροσώπου, ἐντός τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπό τῆς χηρείας τοῦ Θρόνου.

2. Οἱ ἐκλογικοί κατάλογοι καί ὁ κατάλογος τῶν ὑποψηφίων ἐγκρίνονται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρό τῶν ἐκλογῶν διά τόν καταρτισμόν τοῦ τριπροσώπου.

3. Ἡ παράτασις τῶν προθεσμιῶν εἶναι δυνατή μόνον δι' ἐξαιρετικούς λόγους, τῇ ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 22

Ἡ διαδικασία ἐκλογῆς πρός ἀνάδειξιν Ἀρχιεπισκόπου χωρεῖ εἰς δύο στάδια: α) τήν κατάρτισιν τοῦ τριπροσώπου διά καθολικῆς ψηφοφορίας καί β) τήν ἐκλογήν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 23

1. Κατά τήν ὁρισθεῖσαν ἡμερομηνίαν ἐν τῇ ὑπό τοῦ Τοποτηρητοῦ ἀπολυθείσῃ ἐγκυκλίῳ διεξάγονται διά καθολικῆς μυστικῆς ψηφοφορίας ἐκλογαί πρός κατάρτισιν τοῦ τριπροσώπου. Δικαίωμα ψήφου κέκτηνται πάντες οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί ἡλικίας ἄνω τῶν δέκα ὀκτώ ἐτῶν οἱ διαμένοντες μονίμως καί νομίμως εἰς τήν Κύπρον καί ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ ψηφοφόρων, ὅστις ἐγκρίνεται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατά το ἄρθρον 21 παρ. 2.

2. Ὁ κατάλογος τῶν ἐκλογέων ἑκάστης ἐνορίας ἤ κοινότητος δημοσιεύεται δι' ἀναρτήσεως εἰς τούς Ἱερούς Ναούς καί εἰς τήν ἠλεκτρονικήν σελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Πᾶς ἔχων ἔννομον συμφέρον δικαιοῦται νά ὑποβάλῃ ἐντός τριῶν

ἡμερῶν διά τοῦ ἱερέως τῆς ἐνορίας αὐτοῦ ἔγγραφον ἔνστασιν ἐπί τοῦ καταλόγου εἰς τόν οἰκεῖον Ἀρχιερέα. Ὁ Ἀρχιερεύς μετ᾽ ἐξέτασιν τῶν ἐνστάσεων ἀποφαίνεται ᾐτιολογημένως καί ἀνεκκλήτως ἐπ᾽ αὐτῶν πέντε ἡμέρας τό ἀργότερον πρό τῆς καθορισθείσης πρός ἐκλογήν τοῦ τριπροσώπου ἡμερομηνίας.

3. Διά τόν καταρτισμόν τοῦ καταλόγου τῶν ἐκλογέων, ὡς καί διά τήν τήρησιν τῆς ἐκλογικῆς διαδικασίας, δύναται ἡ Ἱερά Σύνοδος νά συνεργάζηται μετά τῶν ἁρμοδίων ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους πρός ὁμαλήν διεξαγωγήν τῶν ἐκλογῶν.

4. Εἰς ἑκάστην ἐνορίαν χρέη Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ ἡ Ἐνοριακή Ἐπιτροπή. Ὅπου ὑπάρξουν κατ᾽ ἐνορίαν πλείονα ἐκλογικά κέντρα, ἡ Ἐφορευτική Ἐπιτροπή ὁρίζεται ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

5. Ἕκαστος ψηφοφόρος δικαιοῦται νά ψηφίσῃ ἕνα ἐκ τῶν ἐκλογίμων διά τήν κατάρτισιν τοῦ τριπροσώπου.

6. Ἕκαστον ψηφοδέλτιον εἶναι λευκόν, φέρον τήν σφραγῖδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, εἰς ὅ ὁ ἐκλογεύς ἀναγράφει ἰδιοχείρως τό ὄνομα τοῦ πρός ἀρχιερατείαν ἐκλογίμου τῆς προτιμήσεως αὐτοῦ. Ἐάν ὁ ἐκλογεύς ἀδυνατεῖ νά ἐκφράσῃ γραπτῶς τήν βούλησιν αὐτοῦ, ὁ πρόεδρος τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποχρεοῦται νά ἀναγράψῃ εἰς τό ψηφοδέλτιον τό ὄνομα τό ὑποδειχθέν ὑπό τοῦ εἰρημένου ἐκλογέως.

Ἄρθρον 24

1. Μετά τήν ὁλοκλήρωσιν τῆς καταμετρήσεως τῶν ψήφων εἰς τά ἐκλογικά κέντρα, τά ἀποτελέσματα τῆς ψηφοφορίας ἀποστέλλονται εἰς τόν Τοποτηρητήν. Οἱοσδήποτε ψηφοφόρος δύναται ὅπως ὑποβάλῃ ἐντός τριῶν ἡμερῶν εἰς τήν Ἱεράν Σύνοδον ἐνστάσεις περί τῆς ἐκλογικῆς διαδικασίας. Ἐντός πέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ὑποβολῆς τῶν

ἐνστάσεων, ἡ Ἱερά Σύνοδος συγκαλεῖται ὑπό τοῦ Τοποτηρητοῦ καί ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ἐπ᾽ αὐτῶν· προχωρεῖ δέ μετά ταῦτα εἰς τήν ἐπικύρωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων καί τήν κατάρτισιν τοῦ τριπροσώπου ἐκ τῶν τριῶν πλειονοψηφησάντων προσώπων. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας διενεργεῖται κλήρωσις ἐν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐντός τριῶν ἡμερῶν ἀπό τῆς καταρτίσεως τοῦ τριπροσώπου, ἡ Ἱερά Σύνοδος συγκαλεῖται ὑπό τοῦ Τοποτηρητοῦ πρός ἐκλογήν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

2. Πρό τῆς ἐκλογῆς τελεῖται Θεία Λειτουργία ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ Παρεκκλησίῳ τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα, ὑπό τοῦ τελευταίου τῇ τάξει τῶν μή περιλαμβανομένων ἐν τῷ τριπροσώπῳ ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν, καί ἀκολούθως ἡ Ἱερά Σύνοδος προβαίνει εἰς τήν ἐκλογήν ἐν τῷ ὡς ἄνω Παρεκκλησίῳ διά μυστικῆς ψηφοφορίας.

3. Ἀρχιεπίσκοπος ἀναδεικνύεται ἐκ τοῦ τριπροσώπου ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θά συγκεντρώσῃ τήν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐάν αὕτη δέν ἐπιτευχθῇ, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται μεταξύ τῶν δύο πλειονοψηφησάντων, κατά τήν αὐτήν συνεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί Ἀρχιεπίσκοπος ἀναδεικνύεται ὁ λαβών τάς περισσοτέρας ψήφους. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας τίθεται κλῆρος. Μετά τήν ἐκλογήν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, τά μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατέρχονται εἰς τόν Παλαιόν Καθεδρικόν Ναόν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου πρός τέλεσιν τῆς Κανονικῆς Πράξεως.

4. Ἡ χειροτονία, ἐάν ὁ ἐκλεγείς δέν εἶναι Ἀρχιερεύς, καί ἡ ἐνθρόνισις γίνονται ἐντός δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς ἐκλογῆς. Ἡ ἐκλογή τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου ὡς καί ἡ ἡμερομηνία ἐνθρονίσεως τούτου ἀνακοινοῦνται ὑπό τοῦ Τοποτηρητοῦ εἰς τούς Προκαθημένους τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ἄρθρον 25

Ἐάν καθ' οἱονδήποτε στάδιον τῆς ἐκλογικῆς διαδικασίας ὁ Τοποτηρητής παραλείψῃ ἤ ἀμελήσῃ ἤ ἀδυνατῇ νά ἐφαρμόσῃ τάς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, ἡ τοποτηρητεία ἀναλαμβάνεται ὑπό τοῦ ἑπομένου τῇ τάξει ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτου κ.ο.κ.

Ἄρθρον 26

Ἐκλογή Μητροπολιτῶν

1. Ἅμα τῇ χηρείᾳ Μητροπολιτικοῦ τινός Θρόνου, τήν τοποτηρητείαν ἀναλαμβάνει ὁ κατ' ἄρθρον 12 παρ. 2 ἐδ. ς Τοποτηρητής. Ἡ τοποτηρητεία ἀσκεῖται καθ' ὅν τρόπον καί εἰς τήν περίπτωσιν χηρείας τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου (ἄρθρον 19 παρ. 2).

2. Ἐκλογή Ἀρχιερέως (Μητροπολίτου ἤ Ἐπισκόπου) δέν δύναται νά γίνῃ, ἐάν ὁ Ἀρχιεπισκοπικός Θρόνος εὑρίσκηται ἐν χηρείᾳ.

Ἄρθρον 27

Ἐκλόγιμοι διά τόν χηρεύοντα Μητροπολιτικόν Θρόνον εἶναι οἱ Ἐπίσκοποι καί οἱ ἔχοντες τά κατά τό ἄρθρον 30 προσόντα πρός ἀρχιερατείαν.

Ἄρθρον 28

1. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἐντός ἑνός μηνός ἀπό τῆς χηρείας τοῦ Μητροπολιτικοῦ Θρόνου, ἀπολύει ἐγκύκλιον πρός τούς Ἐπισκόπους καί πρός τούς ἔχοντας τά κατά τό ἄρθρον 30 προσόντα πρός ἀρχιερατείαν, καλῶν τούς ἐνδιαφερομένους, ὅπως ὑποβάλουν αὐτοπροσώπως καί ἐγγράφως εἰς τήν Γραμματείαν

τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τήν ὑποψηφιότητα αὐτῶν, ἐντός χρονικοῦ διαστήματος ὁριζομένου ὑπό τῆς ἐγκυκλίου. Ἡ Ἱερά Σύνοδος συνερχομένη ἀκολούθως ἐγκρίνει τόν κατάλογον τῶν ὑποψηφίων πρός ἐκλογήν καί πρό τῆς παρελεύσεως τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπό τῆς χηρείας τοῦ Θρόνου συνέρχεται πρός ἐκλογήν τοῦ νέου Μητροπολίτου.

2. Πρό τῆς ἐκλογῆς τελεῖται Θεία Λειτουργία ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ Παρεκκλησίῳ τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα, ὑπό τοῦ τελευταίου τῇ τάξει Συνοδικοῦ Ἀρχιερέως. Ἀκολούθως ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῷ ὡς ἄνω Παρεκκλησίῳ, προβαίνει διά μυστικῆς ψηφοφορίας εἰς τήν ἐκλογήν, δι' ἀναγραφῆς εἰς ψηφοδέλτιον, ἔχον τήν σφραγῖδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ ὀνόματος ἑνός ἐκ τῶν περιλαμβανομένων εἰς τόν κατάλογον τῶν ὑποψηφίων. Μητροπολίτης ἀναδεικνύεται ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θά συγκεντρώσῃ τήν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐάν αὕτη δέν ἐπιτευχθῇ, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται, κατά τήν αὐτήν συνεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, μεταξύ τῶν δύο πλειονοψηφησάντων καί Μητροπολίτης ἀναδεικνύεται ὁ λαβών τάς περισσοτέρας ψήφους. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας τίθεται κλῆρος.

3. Ἡ χειροτονία, ἐάν ὁ ἐκλεγείς δέν εἶναι Ἀρχιερεύς, καί ἡ ἐνθρόνισις γίνονται ἐντός δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς ἐκλογῆς.

4. Χηρεύσαντος τοῦ Θρόνου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κύκκου καί Τηλλυρίας καί πρό τῆς πληρώσεως αὐτοῦ, ἡ Ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου ἐκλέγει, συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς καί τά κατ' αὐτήν θέσμια, τόν Ἡγούμενον αὐτῆς. Οὗτος καθίσταται ὑποψήφιος καί ἐν συνεχείᾳ ἐκλέγεται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατά τάς ἀνωτέρω διατάξεις ὁ Μητροπολίτης Κύκκου καί Τηλλυρίας.

Ἄρθρον 29

Ἐκλογή Ἐπισκόπων

1. Οἱ κατ᾽ ἄρθρον 13 παρ. 3 ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι ἐκλέγονται ἐκ τῶν ἐχόντων τά κατά τό ἄρθρον 30 προσόντα πρός ἀρχιερατείαν διά μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῇ προτάσει τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἤ τοῦ Μητροπολίτου ἐξ οὗ ἡ ἐξάρτησις τῆς Ἐπισκοπῆς. Ὁ προταθείς ἐκλέγεται ἐφ᾽ ὅσον συγκεντρώσῃ τήν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν τῶν μελῶν τῆς Συνόδου.

2. Οἱ κατ᾽ ἄρθρον 17 μή ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι ἐκλέγονται ἐκ τῶν ἐχόντων τά κατά τό ἄρθρον 30 προσόντα πρός ἀρχιερατείαν διά μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῇ προτάσει τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἤ τοῦ κυριάρχου Μητροπολίτου. Ὁ προταθείς ἐκλέγεται ἐφ᾽ ὅσον συγκεντρώσῃ τήν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 30

Προσόντα τῶν πρός ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων

1. Ἐκλόγιμοι πρός ἀρχιερατείαν εἶναι οἱ ἄγαμοι κληρικοί (πρεσβύτεροι ἤ διάκονοι) καθώς καί μοναχοί, οἱ κεκτημένοι τά ἑξῆς προσόντα: α) πτυχίον ἀνεγνωρισμένης Ὀρθοδόξου Θεολογικῆς Σχολῆς, β) δεκαετῆ εὐδόκιμον διακονίαν ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ κληρικοῦ ἤ μοναχοῦ καί γ) ἡλικίαν τριάκοντα πέντε ἐτῶν συμπεπληρωμένην.

2. Δύναται ἡ Ἱερά Σύνοδος εἰς ὅλως ἐξαιρετικάς περιπτώσεις νά δεχθῇ ὡς ἐκλόγιμον καί κληρικόν ἤ μοναχόν ἐγνωσμένου ἤθους, κύρους καί παιδείας, μή πληροῦντά τινα τῶν ὡς ἄνω προσόντων.

Γ΄

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Ἄρθρον 31

Ἐκπροσώπησις τῆς Ἐπαρχίας

Τήν Ἐπαρχίαν ὡς νομικόν πρόσωπον ἐκπροσωπεῖ ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν ἤ διοικητικῶν ἀρχῶν καί παντός τρίτου ὁ Ἀρχιερεύς ἤ ἐν χηρείᾳ τοῦ Θρόνου ὁ Τοποτηρητής ἤ τό ἐξουσιοδοτημένον ὑπ᾽ αὐτῶν πρόσωπον.

Ἄρθρον 32

Πρωτοσύγκελλος - Ἀρχιερατικοί Ἐπίτροποι - Ὑπηρεσιακή στελέχωσις τῶν Ἐπαρχιῶν

1. Εἰς ἑκάστην Ἐπαρχίαν ὁ Ἀρχιερεύς δύναται νά διορίσῃ ἕνα τῶν ὑπηρετούντων ἐν αὐτῇ ἀγάμων πρεσβυτέρων ὡς Πρωτοσύγκελλον, ἔχοντα τάς κατά τήν ἐκκλησιαστικήν πρᾶξιν ἁρμοδιότητας τοῦ ἀξιώματος, ἰδίᾳ τοῦ προϊσταμένου τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐπαρχίας καί τοῦ ἐποπτεύοντος τά τῶν ὑπηρετούντων ἐν αὐτῇ κληρικῶν καί λαϊκῶν, ὑπό τήν καθοδήγησιν τοῦ Ἀρχιερέως.

2. Πάντες οἱ ἄγαμοι κληρικοί διαμένουν καί ἐνδιαιτῶνται ἐν τῇ Μονῇ αὐτῶν ἤ ἐν τῷ Ἐπισκοπείῳ, θεωρουμένῳ κατά τοῦτο ὡς Μονῇ.

3. Ὁ Ἀρχιερεύς δύναται νά διορίσῃ κατά περιφερείας ἐντός τῆς Ἐπαρχίας ἕνα ἤ περισσοτέρους Ἀρχιερατικούς Ἐπιτρόπους, οἵτινες ἐποπτεύουν τούς κληρικούς τῆς περιφερείας καί συντονίζουν τήν διακονίαν αὐτῶν κατά τάς γενικάς ὁδηγίας τοῦ Ἀρχιερέως.

4. Ὁ διορισμός τοῦ Πρωτοσυγκέλλου καί τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπιτρόπων ἀνακαλεῖται ὁποτεδήποτε κατά τήν κρίσιν τοῦ Ἀρχιερέως.

5. Παρ᾽ ἑκάστῃ Ἐπαρχίᾳ ὑπηρετεῖ ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμός ὑπαλλήλων διοριζομένων παρά τοῦ Ἀρχιερέως, ὅστις ἀσκεῖ τήν ἐποπτείαν ἐπ᾽ αὐτῶν ἐν σχέσει πρός τά ὑπηρεσιακά αὐτῶν καθήκοντα.

Ἄρθρον 33

1. Πάντες οἱ πεπιστευμένοι ἐκκλησιαστικήν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ ἀναλαμβάνουν καί ἐκτελοῦν τά καθήκοντα αὐτῶν τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ἀρχιερέως αὐτῆς.

2. Ὁ Ἀρχιερεύς ἐπιτηρεῖ τόν ὑπό τήν ποιμαντορίαν αὐτοῦ κλῆρον καί τούς μοναχούς, καθώς καί τούς λοιπούς πεπιστευμένους ἐκκλησιαστικήν ὑπηρεσίαν, ὡς πρός τήν πολιτείαν καί τήν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, δικάζει τάς ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ ἐκκλησιαστικάς παραβάσεις, ἐφ᾽ ὅσον αὗται δέν ὑπάγονται εἰς τήν ἁρμοδιότητα ἑτέρου ἐκκλησιαστικοῦ ὀργάνου, καί ἐπιβάλλει μετ᾽ ἀκρόασιν τάς προβλεπομένας εἰς τάς περιπτώσεις αὐτάς ἐκκλησιαστικάς ποινάς δι᾽ ἠτιολογημένων γραπτῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ.

3. Ὁ Ἀρχιερεύς ὑποχρεοῦται εἰς τήν διακρίβωσιν τῶν συστατικῶν ἐπιστολῶν τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ προσωρινῶς διαμενόντων ἤ διερχομένων κληρικῶν καί μοναχῶν καί παρέχει τήν κανονικήν ἄδειαν διά τήν ὑπ᾽ αὐτῶν τέλεσιν ρητῶς προσδιοριζομένων ἱεροπραξιῶν ἤ λατρευτικῶν πράξεων.

Ἄρθρον 34

1. Ἕκαστος Ἀρχιερεύς ὑποχρεοῦται νά διατηρῇ τά ἀναγκαῖα διά τήν λειτουργίαν τῆς Ἐπαρχίας βιβλία, ἐν οἷς: Μητρῷον ἐνοριακοῦ κλήρου, Μητρῷον μοναχῶν, Βιβλίον γάμων, Βιβλίον βαπτίσεων καί Βιβλίον δικαστικῶν ἀποφάσεων.

2. Ἑκάστη Ἐπαρχία δέον ὅπως τηρῇ κανονικά λογιστικά

βιβλία πρός καταγραφήν τῶν κτημάτων, τῶν ἐπίπλων, τῶν σκευῶν καί οἱασδήποτε ἄλλης περιουσίας τῆς Ἐπαρχίας, ὡς καί οἱωνδήποτε προσόδων καί δαπανῶν. Τά λογιστικά βιβλία τῆς Ἐπαρχίας ὑπόκεινται εἰς τον ἔλεγχον ὑπό τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

Ἄρθρον 35

Θρονικαί Ἐπιτροπαί

1. Εἰς ἑκάστην Ἐπαρχίαν λειτουργεῖ Θρονική Ἐπιτροπή, ἥτις ἐπικουρεῖ τόν Ἀρχιερέα εἰς τήν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῆς Ἐπαρχίας. Ἡ Ἐπιτροπή, προεδρευομένη ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως καί ἐν περιπτώσει κωλύματος αὐτοῦ ὑπό τοῦ ὑπ᾽ αὐτοῦ ὁριζομένου ἀναπληρωτοῦ, ἀπαρτίζεται ἐκ τεσσάρων κληρικῶν μελῶν καί τεσσάρων λαϊκῶν μελῶν, διοριζομένων ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως. Ἡ ὑπηρεσία τῶν μελῶν τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἄμισθος.

2. Ὡς μέλη τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς διορίζονται Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, κάτοικοι τῆς Ἐπαρχίας, συμπληρώσαντες τό εἰκοστόν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν.

3. Ἡ διάρκεια τῆς θητείας τῶν μελῶν τῶν Θρονικῶν Ἐπιτροπῶν εἶναι τετραετής.

Ἄρθρον 36

Πλήρωσις κενῆς θέσεως

Κενωθείσης θέσεώς τινος τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, αἰτίᾳ θανάτου ἤ παραιτήσεως ἤ παύσεως, διορίζεται ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως νέον μέλος, ἔχον χρόνον θητείας ἕως τήν συμπλήρωσιν τῆς τετραετοῦς θητείας τῶν ὑπολοίπων μελῶν τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 37

Λειτουργία τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς

1. Ἡ Θρονική Ἐπιτροπή συνέρχεται ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς Ἐπαρχίας ἤ, ὑπάρχοντος ἀποχρῶντος λόγου, ὅπου ἄν ὁ Πρόεδρος ὁρίσῃ, καί συνεδριάζει τακτικῶς δίς τοῦ ἔτους, ἐκτάκτως δέ κατά τήν κρίσιν τοῦ Προέδρου. Ὁ Πρόεδρος ὑποχρεοῦται, τῇ αἰτήσει τριῶν μελῶν, ὅπως συγκαλέσῃ τήν Θρονικήν Ἐπιτροπήν εἰς συνεδρίαν.

2. Ἡ Θρονική Ἐπιτροπή εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ἐάν, πλήν τοῦ Προέδρου ἤ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, εἶναι παρόντα τέσσαρα τοὐλάχιστον μέλη, ἐξ ὧν τά δύο λαϊκά· αἱ δέ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειονοψηφίαν. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας, ἐπικρατεῖ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

3. Τάς ἀποφάσεις τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ ὁ Ἀρχιερεύς. Οὐδεμία πρᾶξις διαχειρίσεως δεσμεύει νομικῶς τήν Ἐπαρχίαν, ἐφ᾽ ὅσον δέν ἔχει τύχει τῆς ἐγκρίσεως τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς ἤ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἔνθα τοῦτο προβλέπεται.

Ἄρθρον 38

Ἔκπτωσις Ἐπιτρόπου

Ὁ Ἐπίτροπος ἐκπίπτει τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ δι᾽ ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιερέως: α) ἐάν ἀδικαιολογήτως ἀπουσιάσῃ ἐκ τριῶν συνεχῶν συνεδριῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἤ β) ἐάν ἐπιδεικνύῃ διαγωγήν ἀσυμβίβαστον πρός τά καθήκοντα αὐτοῦ. Οἱ παυόμενοι Ἐπίτροποι στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐπαναδιορισμοῦ.

Ἄρθρον 39
Ἁρμοδιότητες τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς

1. Ἡ Θρονική Ἐπιτροπή ἔχει τάς ἑξῆς ἁρμοδιότητας:

α) Μελετᾷ τούς ἀπολογισμούς τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῆς Ἐπαρχίας καί ψηφίζει τόν ἐτήσιον προϋπολογισμόν.

β) Παρακολουθεῖ τήν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν Μονῶν, μελετᾷ τούς ἀπολογισμούς αὐτῶν καί ποιεῖται τάς ἐνδεδειγμένας εἰσηγήσεις.

γ) Ἀποφαίνεται περί τοῦ τρόπου διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῆς Ἐπαρχίας, περί συνομολογήσεως δανείων καί περί βελτιώσεως ἤ πωλήσεως κτημάτων τῆς Ἐπαρχίας μέχρι ποσοῦ καθοριζομένου ἐτησίως ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἥν παρίσταται ἀνάγκη ὑπερβάσεως τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ, τό θέμα παραπέμπεται εἰς τήν Ἱεράν Σύνοδον πρός ἐξέτασιν καί λῆψιν ἀποφάσεως.

2. Ἅπασαι αἱ ἁρμοδιότητες οἰκονομικῆς φύσεως τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς ἀσκοῦνται ἐν συνδυασμῷ πρός τά ἐν τῷ Παραρτήματι Γ΄ τοῦ παρόντος προβλεπόμενα.

Ἄρθρον 40
Θρονικά Ταμεῖα

Παρ' ἑκάστῃ Ἐπαρχίᾳ λειτουργεῖ ἴδιον Θρονικόν Ταμεῖον. Τά περί τῆς λειτουργίας τῶν Θρονικῶν Ταμείων περιλαμβάνονται ἐν τῷ Παραρτήματι Γ΄ τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 41
Συμβουλευτικά Σώματα

Ὁ Ἀρχιερεύς δύναται νά διορίζῃ Συμβουλευτικά Σώματα Εἰδημόνων πρός ἐμβριθῆ μελέτην καί παροχήν συμβουλῶν

δι' ἐξειδικευμένα θέματα τῆς Ἐπαρχίας. Αἱ ὑπηρεσίαι αὐτῶν παρέχονται ἀμισθί.

Ἄρθρον 42
Χριστιανικοί Σύνδεσμοι

Εἰς ἑκάστην Ἐπαρχίαν δύνανται τῇ ἀδείᾳ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως νά συστήνωνται καί νά λειτουργοῦν Χριστιανικοί Σύνδεσμοι Ἀνδρῶν καί Γυναικῶν πρός στήριξιν τοῦ φιλανθρωπικοῦ καί κοινωνικοῦ ἔργου τῶν Ἐνοριῶν, ἐποπτευόμενοι ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως. Ὁ οἰκονομικός ἔλεγχος αὐτῶν διενεργεῖται ὑπό τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος τοῦ οἰκείου Θρόνου. Τό ἔργον τῶν Χριστιανικῶν Συνδέσμων συντονίζεται ὑπό Ἐπιτροπῆς, ἐποπτευομένης ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Δ΄

ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

Ἄρθρον 43

Ἐνορίαι

1. Ἡ Ἐνορία ἀποτελεῖ νομικόν πρόσωπον, τό ὁποῖον ἀπαρτίζεται ἀπό τό σύνολον τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν τῶν μονίμως κατοικούντων εἰς ὡρισμένην ἐκκλησιαστικήν περιφέρειαν ἐντός τῆς ἀρχιερατικῆς Ἐπαρχίας.

2. Ἡ Ἐνορία ἱδρύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως μετά γνώμην τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς. Διά τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθορίζονται καί τά ὅρια τῆς Ἐνορίας.

3. α) Ἐνορίαν συνιστοῦν, εἰς μέν τάς πόλεις δύο χιλιάδες πεντακόσιοι τοὐλάχιστον κάτοικοι, εἰς δέ τάς κωμοπόλεις χίλιοι πεντακόσιοι κάτοικοι. Ἐξαιροῦνται αἱ ἤδη ὑφιστάμεναι Ἐνορίαι, αἵτινες διατηροῦνται καί εἰς περίπτωσιν καθ' ἥν κατοικοῦν εἰς αὐτάς ὀλιγώτεροι τοῦ ὡς ἄνω καθοριζομένου ἀριθμοῦ κάτοικοι.

β) Χωρία ἤ συνοικισμοί ἔχοντες ἐλάσσονα τοῦ ἀνωτέρω προσδιοριζομένου ἀριθμοῦ κατοίκων δύνανται νά ἀποτελέσουν ἰδίαν Ἐνορίαν, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ Ναοῦ καί τῶν εἰσφορῶν τῶν ἐνοριτῶν ἐξασφαλίζονται αἱ δαπάναι πρός ὕπαρξιν καί ὁμαλήν λειτουργίαν αὐτῆς.

4. Ἡ πρός ἵδρυσιν νέας Ἐνορίας ἀπόφασις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως δέον ὅπως καθορίζῃ τά περιουσιακά στοιχεῖα, δι' ὧν θά καταστῇ αὕτη βιώσιμος, μετά γνώμην τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, καί, εἰ δυνατόν, καί τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἐξ ἧς ἀποσπᾶται Ἐνορίας.

5. Ὁ Ἀρχιερεύς μετά γνώμην τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς καί, εἰ δυνατόν, καί τῶν οἰκείων Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν, δύναται ὅπως συγχωνεύῃ δύο ἤ περισσοτέρας Ἐνορίας, ἐφ' ὅσον ἡ λειτουργία αὐτῶν ποιμαντικῶς καθίσταται ἀτελέσφορος.

Ἄρθρον 44

Ναοί

1. Οἱ Ναοί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου διακρίνονται εἰς:

α) Ἐνοριακούς.

β) Κοιμητηριακούς.

γ) Παρεκκλήσια (ἤτοι Ναούς μή ἐνοριακούς, ἐντός τῶν πόλεων ἤ τῶν χωρίων).

δ) Ἐξωκκλήσια (ἤτοι Ναούς μή ἐνοριακούς, ἐκτός τῶν πόλεων ἤ τῶν χωρίων).

ε) Μοναστηριακούς (ἤτοι Ναούς Μονῶν ἐν λειτουργίᾳ ἤ διαλελυμένων).

ς) Προσκυνηματικούς.

2. Ἅπαντες οἱ Ναοί ἀποτελοῦν ἀναπαλλοτρίωτον ἐκκλησιαστικήν περιουσίαν καί διατελοῦν ὑπό τόν ἔλεγχον καί τήν ἐποπτείαν τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως. Ἡ διοίκησις καί ἡ διαχείρισις αὐτῶν διεξάγεται κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου.

3. Οἱ Ἐνοριακοί Ναοί ἀνήκουν κατά κυριότητα εἰς τήν οἰκείαν Ἐνορίαν.

4. Ἑκάστη Ἐνορία δέον ὅπως τηρῇ κανονικά λογιστικά βιβλία πρός καταγραφήν τῶν κτημάτων, τῶν ἐπίπλων, τῶν σκευῶν καί οἱασδήποτε ἄλλης περιουσίας τῆς Ἐνορίας, ὡς καί τῶν προσόδων καί δαπανῶν. Τά λογιστικά βιβλία τῆς Ἐνορίας ὑπόκεινται εἰς ἔλεγχον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος τοῦ Θρόνου.

5. Τά Παρεκκλήσια, τά Ἐξωκκλήσια καί οἱ Προσκυνηματικοί Ναοί καί ὅσοι ἤ ὅσα περιῆλθον ἤ περιέρχονται εἰς κατάστασιν ἐρειπώσεως ἀνήκουν εἰς τήν Ἐπαρχίαν, εἰς τήν περιφέρειαν τῆς ὁποίας κεῖνται, πλήν τῶν ἀνηκόντων κατ' ἀπόφασιν

τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως εἴς τινα Ἐνορίαν. Ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεων περί τοῦ ἰδιοκτησιακοῦ καθεστῶτος Παρεκκλησίου ἤ Ἐξωκκλησίου μεταξύ Ἐνοριῶν, ἀποφασίζει περί τούτου ὁ οἰκεῖος Ἀρχιερεύς καί εἰς δεύτερον βαθμόν ἡ Ἱερά Σύνοδος. Ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεων μεταξύ Ἐνορίας καί Ἀρχιερέως, ἀποφασίζει ὁριστικῶς ἡ Ἱερά Σύνοδος.

6. Οἱ Κοιμητηριακοί Ναοί, ἐφ' ὅσον δέν ἀνήκουν εἰς Ἐνορίαν ἤ Ἐνορίας κατά τά μέχρι τοῦδε ἰσχύσαντα, ἀνήκουν εἰς τήν οἰκείαν Ἐπαρχίαν, ἥτις ἔχει τήν ὅλην ἐποπτείαν ἐπί τῆς διοικήσεως, διαχειρίσεως καί λειτουργίας αὐτῶν.

7. Διά τήν ἀνέγερσιν, ἀνακαίνισιν, ἐπέκτασιν ἤ ἐπιδιόρθωσιν Ἱεροῦ Ναοῦ, ὡς καί τήν ἐκτέλεσιν οἱουδήποτε ἄλλου ἔργου ἐν αὐτῷ ἤ εἰς τόν περιβάλλοντα χῶρον, ἀπαιτεῖται γραπτή ἄδεια τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως. Ἐπί ἐργασιῶν πέραν τῆς συντηρήσεως καί ἀποκαταστάσεως ζημιῶν ὁ Ἀρχιερεύς δύναται ὅπως ζητῇ τήν γνώμην τῆς ἐπί τῆς Ναοδομίας καί Χριστιανικῆς τέχνης Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς.

8. Διά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ὅλης ἐργασίας ἤ μέρους αὐτῆς:

α) Ζητοῦνται προσφοραί, ἡ δέ κατακύρωσις γίνεται μόνον τῇ γραπτῇ ἐγκρίσει τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ὅστις δικαιοῦται ὅπως ἀπορρίψῃ οἱανδήποτε προσφοράν, ἐάν κρίνῃ ὅτι αἱ προσφερόμεναι τιμαί εἶναι ἀσύμφοροι ἤ ὅτι τό μειοδοτοῦν πρόσωπον δέν εἶναι πεπειραμένον πρός ἐκτέλεσιν τοιούτων ἔργων ἤ ὅτι ἡ ὑπό τοῦ προσώπου τούτου διδομένη ἐγγύησις δέν εἶναι ἐπαρκής.

β) Συντάσσεται ἔγγραφος συμφωνία, ἥτις δέον ὅπως φέρῃ ἐπ' αὐτῆς τήν ἔγγραφον ἔγκρισιν τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ἄλλως ἡ τοιαύτη συμφωνία εἶναι ἄκυρος.

γ) Εἰς περίπτωσιν καθ' ἥν ὁ Ἀρχιερεύς ἐν συνεννοήσει μετά τῆς Θρονικῆς ἤ Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς διαπιστώσει ὅτι ἡ ὑπό ἰδίαν αὐτῶν ἐπίβλεψιν ἀπ' εὐθείας ἐκτέλεσις τῆς

ἐργασίας θά γίνῃ καλύτερον καί μέ ὀλιγωτέρας δαπάνας, τότε δέν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ διαδικασία ὑποβολῆς προσφορῶν.

9. Ἡ συντήρησις Ναῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν χαρακτηρισθῆ ὡς ἀρχαιολογικά μνημεῖα, γίνεται ὑπό τήν ἐποπτείαν καί συνεργασίαν τῶν ἁρμοδίων κρατικῶν ὑπηρεσιῶν τῇ μερίμνῃ τοῦ Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 45

Ἐφημέριοι

1. Ὁ Ἐφημέριος, ὡς πνευματικός πατήρ καί προϊστάμενος ἑκάστης Ἐνορίας, μεριμνᾷ διά τήν πνευματικήν ζωήν τῶν ἐνοριτῶν, διά τήν ὀρθήν καί τακτικήν τέλεσιν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, διά τήν διοίκησιν τῆς Ἐνορίας καί διά τήν φιλανθρωπικήν καί κοινωνικήν προσφοράν αὐτῆς.

2. Ὁ Ἐφημέριος δέον ὅπως διαμένῃ ἐντός τῶν ὁρίων τῆς ἀρχιερατικῆς ἐπαρχίας, εἰς ἥν διακονεῖ. Ἡ τυχόν διαμονή ἐκτός αὐτῆς ἐπιτρέπεται μόνον κατόπιν ἀδείας τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

3. Ὁ ἀριθμός τῶν Ἐφημερίων εἰς ἑκάστην Ἐνορίαν καθορίζεται ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως, ἀναλόγως πρός τάς ἀνάγκας αὐτῆς. Ἐπί πλειόνων Ἐφημερίων ἔν τινι Ἐνορίᾳ, ὁ Ἀρχιερεύς ὁρίζει τόν προϊστάμενον, ὡς καί τά καθήκοντα ἑκάστου.

4. Ὡς Ἐφημέριοι Ἐνοριῶν διορίζονται ἔγγαμοι ἤ ἄγαμοι κληρικοί. Κληρικοί μέ μοναχική ἰδιότητα δύνανται, κατ' ἐξαίρεσιν, νά ἀναλαμβάνουν ἐφημεριακά καθήκοντα, ὅπου αἱ συνθῆκαι ἐπιβάλλουν τοῦτο. Πάντες οἱ ἄγαμοι κληρικοί διαμένουν καί ἐνδιαιτῶνται ἐν τῇ Μονῇ αὐτῶν ἤ ἐν τῷ Ἐπισκοπείῳ, θεωρουμένῳ κατά τοῦτο ὡς Μονῇ.

5. Ὁ προτεινόμενος πρός χειροτονίαν δέον ὅπως ἔχῃ τά

προβλεπόμενα ὑπό τῶν Ἱερῶν Κανόνων προσόντα καί ἐπί πλέον πτυχίον Ὀρθοδόξου Θεολογικῆς ἤ ἄλλης Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς ἤ ἀπολυτήριον Ὀρθοδόξου Ἱερατικῆς Σχολῆς. Εἰς ὅλως ἐξαιρετικάς περιπτώσεις, δύναται ὁ Ἀρχιερεύς νά ἐπιτρέψῃ τήν χειροτονίαν προσώπου, τό ὁποῖον στερεῖται τῶν ἀνωτέρω τίτλων σπουδῶν. Πρό τῆς χειροτονίας ὁ ὑποψήφιος ὑποβάλλει εἰς τόν οἰκεῖον Ἀρχιερέα:

α) Κανονικήν συμμαρτυρίαν κατά τά παραδεδεγμένα ὑπό τῆς Ἐκκλησίας.

β) Πιστοποιητικόν γεννήσεως καί βαπτίσεως.

γ) Ἀντίγραφον Ποινικοῦ Μητρῴου.

δ) Ἀποδεικτικόν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ.

Τά ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται, ἀναλόγως προσαρμοζόμενα, ἐπί παντός ὑποψηφίου κληρικοῦ, ὅστις θά καταλάβῃ οἱανδήποτε ἐκκλησιαστικήν θέσιν.

6. α) Οἱ Ἐφημέριοι διορίζονται εἰς ὡρισμένην Ἐνορίαν ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

β) Μετάθεσις Ἐφημερίου ἐντός τῆς αὐτῆς Ἐπαρχίας γίνεται: i) τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ἀρχιερέως κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου Ἐφημερίου καί ii) δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιερέως, ὁσάκις κατά τήν κρίσιν αὐτοῦ ἐκκλησιαστικαί καί ποιμαντικαί ἀνάγκαι ἐπιβάλλουν τήν τοιαύτην μετάθεσιν.

γ) Ὁ ἐξ ἄλλης Ἐπαρχίας μετατιθέμενος δέον ὅπως φέρῃ κανονικόν ἀπολυτήριον γράμμα. Πρός προσωρινήν τοποθέτησιν κληρικοῦ τινος εἰς ἄλλην Ἐπαρχίαν ἀπαιτεῖται ἁπλῆ ἄδεια τοῦ εἰς ὅν ὑπάγεται οὗτος Ἀρχιερέως.

7. Ἅπαντες οἱ κληρικοί ἑκάστης Ἐπαρχίας ὑπάγονται κατά τάς διατάξεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων εἰς τόν ἴδιον αὐτῶν Ἀρχιερέα, τόν ὁποῖον ὀφείλουν νά μνημονεύουν ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις, νά ἀναγνωρίζουν ὡς ἐκκλησιαστικῶς προϊστάμενον αὐτῶν καί νά ὑπακούουν εἰς αὐτόν τηροῦντες τάς ἐκκλησιαστικάς νουθεσίας καί ὁδηγίας αὐτοῦ.

8. Οὐδείς Ἐφημέριος ἀποχωρεῖ ἤ παύεται τῆς θέσεως αὐτοῦ, εἰ μή:

α) Λόγῳ τελεσιδίκου καταδίκης εἰς καθαίρεσιν ἤ ἀργίαν ἄνω τοῦ ἔτους διά κανονικόν παράπτωμα.

β) Ἐάν ἀδικαιολογήτως ἐγκαταλείψῃ τήν θέσιν αὐτοῦ καί ἐφ' ὅσον, κληθείς ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, δέν προέβαλε λόγους δικαιολογοῦντας ἐπαρκῶς τήν πρᾶξιν αὐτοῦ.

γ) Ἐάν παραιτηθῇ, ἰδίᾳ λόγῳ σωματικῆς ἤ διανοητικῆς νόσου.

δ) Ἐάν κατέστη ἀποδεδειγμένως ἀνίκανος πρός ἐκτέλεσιν τῶν ἐφημεριακῶν αὐτοῦ καθηκόντων, ἕνεκα διανοητικῆς ἤ σωματικῆς νόσου.

ε) Ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 70οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Ἐφ' ὅσον ὁ οἰκεῖος Ἀρχιερεύς κρίνει ἀναγκαίαν τήν παράτασιν τῆς διακονίας αὐτοῦ καί ὁ Ἐφημέριος ἐπιθυμεῖ ταύτην, ἡ διακονία αὐτοῦ δύναται ὅπως συνεχισθῇ, τῶν ἀπολαβῶν αὐτοῦ καί τοῦ χρόνου τῆς παρατάσεως τῆς διακονίας αὐτοῦ καθοριζομένων συμφώνως τῶν προνοιῶν τοῦ Ἐνιαίου Φορέως Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου.

9. Ἐφημέριοι κανονικῶς ἀποχωροῦντες τῆς διακονίας αὐτῶν λαμβάνουν ἰσοβίως σύνταξιν συμφώνως πρός Εἰδικόν Κανονισμόν ψηφιζόμενον ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

10. Εἰς περίπτωσιν καθαιρέσεως ἤ ἀργίας ἄνω τοῦ ἑνός ἔτους κληρικοῦ τινος, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀποφαίνεται περί τοῦ ὕψους τῆς συντάξεως αὐτοῦ συμφώνως πρός Εἰδικόν Κανονισμόν ψηφιζόμενον ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

11. Εἰς περίπτωσιν θανάτου κληρικοῦ πρό τῆς συνταξιοδοτήσεως αὐτοῦ, ἡ Ἱερά Σύνοδος μεριμνᾷ κατά τήν κρίσιν αὐτῆς

διά τήν οἰκονομικήν στήριξιν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ.

12. Ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως δύναται ὅπως δοθῇ εἰς Κληρικόν ἄδεια καί ἐνδεχομένως οἰκονομική ἐνίσχυσις ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν διά σπουδάς.

13. Ἑκάστη Ἐπαρχία δέον ὅπως τηρῇ Μητρῷον κληρικῶν, ἐν ᾧ ἐμφαίνονται συνοπτικῶς πάντα τά ἀφορῶντα εἰς ἕκαστον κληρικόν στοιχεῖα, ὡς: ἡμερομηνία γεννήσεως, ἡμερομηνία χειροτονίας εἰς διάκονον καί εἰς πρεσβύτερον καί ἀπονομῆς ὀφφικίων ἤ ἀξιωμάτων ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ὑπηρεσίᾳ, στοιχεῖα σπουδῶν, Ἐνορία ἤ Ἐνορίαι εἰς ἅς ὑπηρέτησεν, οἰκογενειακή κατάστασις, ἰδιαίτερα στοιχεῖα δραστηριότητος καί τυχόν παραπτώματα αὐτοῦ καί αἱ ἐπιβληθεῖσαι αὐτῷ ποιναί.

Ἄρθρον 46

Μισθοδοσία Κληρικῶν

1. Ὁ μισθός τῶν Κληρικῶν, πρεσβυτέρων καί διακόνων, καθορίζεται ὁμοιομόρφως δι' ἅπασαν τήν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου, ἀναλόγως τῶν προσόντων καί τῆς τάξεως αὐτῶν, διά Κανονισμοῦ ἐκδιδομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

2. Ὅπου αἱ Ἐπαρχίαι ἤ αἱ Ἐνορίαι δέν κέκτηνται πόρους ἐπαρκεῖς πρός κάλυψιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ κλήρου, ὡς αὕτη καθορίζεται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἔρχεται ἀρωγός, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου, ὁ Φορεύς Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου.

3. Διά τούς σκοπούς μισθοδοσίας οἱ Ἐφημέριοι διακρίνονται εἰς τρεῖς τάξεις, τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως ἔχοντος τό δικαίωμα τοποθετήσεως εἰς τήν μισθολογικήν τάξιν, ἀναλόγως οὐχί μόνον τῶν τυπικῶν ἀλλά καί τῶν οὐσιαστικῶν προσόντων τῶν κληρικῶν:

α) Εἰς τούς ἔχοντας Θεολογικήν ἤ ἄλλην Πανεπιστημιακήν μόρφωσιν.

β) Εἰς τούς ἔχοντας ἀπολυτήριον Β΄ κύκλου τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας» ἤ ἰσοδυνάμων ἄλλων Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν.

γ) Εἰς τούς ἀποφοίτους τοῦ Α΄ κύκλου τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας» ἤ ἄλλης ἰσοδυνάμου Ἱερατικῆς Σχολῆς ἤ Λυκείου ἤ ἄλλων ἰσοβαθμίων σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρον 47

Ψάλται καί Νεωκόροι καί λοιπή διακονία ἐν τῷ Ναῷ

1. Οἱ Ψάλται καί Νεωκόροι τῶν Ἐνοριακῶν Ναῶν διορίζονται ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως, τῇ προτάσει τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς, μετά σύμφωνον γνώμην τῶν Ἐφημερίων, κατόπιν προκηρύξεως τῆς θέσεως.

2. Προκειμένου νά διορισθῇ τις ὡς Ψάλτης, δέον ὅπως κατέχῃ δίπλωμα Σχολῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς καί ἐπαρκῆ γνῶσιν λειτουργικοῦ τυπικοῦ, διαπιστουμένων ὑπό εἰδικῆς ἐπιτροπῆς λειτουργούσης παρά τῇ Ἀρχιερατικῇ Ἐπαρχίᾳ. Ὁ Ἀρχιερεύς δύναται νά διορίσῃ ὡς Ψάλτην καί πρόσωπον, τό ὁποῖον στερεῖται πτυχίου Σχολῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, μόνον ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἀπόλυτος ἀνάγκη πρός τοῦτο. Αἱ ἀπολαβαί τῶν Ψαλτῶν καί τῶν Νεωκόρων καθορίζονται διά συμβάσεως, συναπτομένης μεταξύ τῆς Ἐνορίας καί αὐτῶν, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ἀρχιερέως· ἐπιτρέπεται δέ ἡ ἐθελοντική διακονία προσώπου τινός ὡς Ψάλτου ἤ Νεωκόρου ἄνευ μισθοῦ τῇ εὐλογίᾳ τοῦ Ἀρχιερέως.

3. Ὁ Ἀρχιερεύς δύναται νά ἀπολύσῃ Ψάλτην ἤ Νεωκόρον διά τούς ἑξῆς λόγους: α) ἀνεπάρκειαν περί τήν ἐκπλήρωσιν τῶν

καθηκόντων αὐτῶν καί β) διαγωγήν ἀνάρμοστον ἤ ἀσυμβίβαστον πρός τήν θέσιν αὐτῶν.

4. Οἱ ἀνωτέρω ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν. Ὁ Ἀρχιερεύς τῇ εἰσηγήσει τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς δύναται ὅπως παρατείνῃ τήν διακονίαν ἤ διορίσῃ Ψάλτην ἤ Νεωκόρον καί μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν δι᾽ ὡρισμένην μόνον χρονικήν περίοδον.

5. Οἱ Ψάλται καί οἱ Νεωκόροι ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἀκολουθοῦν τάς ὁδηγίας τοῦ Ἐφημερίου καί τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 48

Οἱ λαϊκοί οἱ ὑπηρετοῦντες ἔν τινι Ναῷ ὑπόκεινται εἰς τήν πειθαρχικήν ἐξουσίαν τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ὅστις διά παραβάσεις ἀναγομένας εἰς τήν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν δύναται ὅπως ἐπιβάλῃ, μετά προηγουμένην κλῆσιν αὐτῶν εἰς ἀπολογίαν, τήν ποινήν τῆς προσωρινῆς παύσεως ἤ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 49

Οὐδείς δύναται ὅπως κηρύξῃ τόν θεῖον λόγον ἐν Ναῷ ἄνευ τῆς κανονικῆς ἀδείας τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 50

Ἐνοριακαί Ἐπιτροπαί

1. Πρόεδρος ἑκάστης Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ὁ οἰκεῖος Ἀρχιερεύς, ὅστις δύναται νά ἐκχωρῇ τήν προεδρίαν κατά τά ὁριζόμενα εἰς τήν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

2. Ἑκάστη Ἐνορία διοικεῖται ὑπό τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς. Αὕτη διορίζεται ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως διά τετραετῆ θητείαν, συγκροτεῖται δέ ὑπό τοῦ Προέδρου αὐτῆς, κληρικοῦ ἤ λαϊκοῦ, ὁριζομένου ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, καί τεσσάρων λαϊκῶν μελῶν. Ὁ Ἀρχιερεύς ὁρίζει ὡσαύτως τόν γραμματέα καί τόν ταμίαν. Εἰς ἰδιαιτέρως πολυπληθεῖς ἐνορίας δύναται ὁ ἀριθμός τῶν μελῶν ὅπως αὐξηθῇ κατά τήν κρίσιν τοῦ Ἀρχιερέως. Ἡ διακονία μέλους τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἄμισθος.

3. Δέν ἐπιτρέπεται εἰς τήν αὐτήν θητείαν τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς ὁ διορισμός προσώπων ἐχόντων πρός ἑαυτά συγγένειαν ἕως καί δευτέρου βαθμοῦ ἐξ αἵματος ἤ ἐξ ἀγχιστείας ἤ ὄντων συζύγων.

4. Κενωθείσης θέσεως ἐν τῇ Ἐνοριακῇ Ἐπιτροπῇ, ἡ πλήρωσις αὐτῆς γίνεται τῇ προτάσει τοῦ Προέδρου ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ἡ δέ θητεία τοῦ νέου μέλους λήγει ὁμοῦ μετά τῆς θητείας τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 51

Παῦσις Ἐνοριακοῦ Ἐπιτρόπου ἤ Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς

Ὁ Ἀρχιερεύς δύναται νά προβῇ εἰς τήν παῦσιν μέλους τινός τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς εἴτε καί τοῦ συνόλου αὐτῆς:

α) Ἐάν, κατά τήν κρίσιν τοῦ Ἀρχιερέως, μέλος Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς ἤ αὕτη ὡς σῶμα ὀλιγωρῇ εἰς τήν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἤ αὐτῆς, ἤ διαχειρίζηται ἐπιζημίως τά τῆς περιουσίας τῆς Ἐνορίας ἤ δεικνύῃ διαγωγήν ἀσυμβίβαστον πρός τό ἀξίωμα, τό ὁποῖον κατέχει.

β) Ἐάν κατά τήν ἐξέλεγξιν εὑρεθῇ ὅτι εἰς τό ταμεῖον ὑπάρχει ἔλλειμμα ἤ ἐάν ὁ ταμίας ἤ ὅλη ἡ Ἐπιτροπή, κληθέντες πρός ἐξέλεγξιν, ἠρνήθησαν ἤ ἀπέφυγον ἀδικαιολογήτως νά συμμορφωθοῦν πρός ταύτην.

γ) Ἐάν δέν συμμορφοῦται πρός τάς διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου.

Ἄρθρον 52

Καθήκοντα τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς

Καθήκοντα ἑκάστης Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι:

α) Νά διαχειρίζηται ἐν συνεννοήσει μετά τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως πᾶσαν τήν κινητήν καί ἀκίνητον περιουσίαν τῆς Ἐνορίας συμφώνως πρός τόν Καταστατικόν Χάρτην καί τάς ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

β) Νά μεριμνᾷ περί τῆς καλῆς συντηρήσεως τῶν Ἱερῶν Ναῶν καί τῆς ἐν αὐτοῖς τάξεως.

Ἄρθρον 53

Ἐνοριακά Ταμεῖα

Παρ' ἑκάστῃ Ἐνορίᾳ λειτουργεῖ ἴδιον Ἐνοριακόν Ταμεῖον. Τά περί τῆς λειτουργίας τῶν Ἐνοριακῶν Ταμείων περιλαμβάνονται ἐν τῷ Παραρτήματι Γ΄ τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 54

Ἔγκρισις πράξεως Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς

Οὐδεμία πρᾶξις τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς δεσμεύει καθ' οἱονδήποτε τρόπον τήν Ἐνορίαν, ἐάν δέν ἐγκριθῇ ἐγγράφως ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως. Οὐδεμία πρᾶξις διαχειρίσεως δεσμεύει νομικῶς τήν Ἐπαρχίαν, ἐφ' ὅσον δέν ἔχει τύχει τῆς ἐγκρίσεως τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς ἤ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἔνθα τοῦτο προβλέπεται.

Ε΄

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΜΟΝΩΝ

Ἄρθρον 55

Μοναί

1. Αἱ Μοναί διακρίνονται εἰς: α) Βασιλικάς καί Σταυροπηγιακάς καί β) Ἐπαρχιακάς.

Βασιλικαί καί Σταυροπηγιακαί εἶναι αἱ Μοναί τοῦ Κύκκου, τοῦ Μαχαιρᾶ, τοῦ Ἁγίου Νεοφύτου καί τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα. Ἐπαρχιακαί εἶναι πᾶσαι αἱ λοιπαί ἀνδρῷαι καί γυναικεῖαι ἐν λειτουργίᾳ Μοναί.

2. Αἱ Βασιλικαί καί Σταυροπηγιακαί Μοναί ἀπολαύουν τοῦ προνομίου τῆς αὐτονομίας εἰς τά περί τήν ἐσωτερικήν αὐτῶν διοίκησιν καί τήν διαχείρισιν τῶν κατ᾽ αὐτάς, τελοῦσαι συνῳδά τοῖς Πατριαρχικοῖς ἤ Ἀρχιεπισκοπικοῖς ἤ Συνοδικοῖς Σιγιλλίοις ὑπό τήν πνευματικήν καί κανονικήν ἐποπτείαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, οὗτινος τό ὄνομα μνημονεύεται ἐν αὐταῖς κατά τάς ἱεράς ἀκολουθίας.

3. Αἱ Ἐπαρχιακαί Μοναί διοικοῦνται κατά τάς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου καί τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ αὐτῶν. Τελοῦν ὑπό τήν πνευματικήν καί κανονικήν δικαιοδοσίαν τοῦ κυριάρχου τῆς Ἐπαρχίας Ἀρχιερέως, ὅστις ἔχει τό καθῆκον ὅπως ἐπαγρυπνῇ, ἵνα ἡ διοίκησις τῶν Μονῶν τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ καί ὁ βίος τῶν μοναχῶν τελοῦν ἐν συμφωνίᾳ πρός τάς κανονικάς ἐπιταγάς.

4. Τήν κυριότητα τῶν διαλελυμένων Μονῶν ἔχει ὁ Θρόνος, εἰς τόν ὁποῖον αὗται ἀνήκουν.

5. Μονή ἤ Μετόχιον αὐτῆς ἤ ἄλλης μορφῆς μοναστικόν καθίδρυμα δέν δύναται νά ἱδρυθῇ ἤ ἐπανασυσταθῇ ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, λαμβανομένης μετ᾽ εἰσήγησιν τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως. Οἱ ἐπιχειροῦντες ὅπως συστήσουν αὐτοβούλως μοναστικόν καθίδρυμα ὑπόκεινται εἰς κανονικάς κυρώσεις.

6. α) Ἡ Ἱερά Σύνοδος, τῇ αἰτήσει τῆς Μονῆς καί μετά σύμφωνον γνώμην τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ἀποφασίζει τήν δι᾽ εὔλογον αἰτίαν διάλυσιν ἤ μετατόπισιν αὐτῆς ἤ τήν συγχώνευσιν αὐτῆς μετ᾽ ἄλλης. Ἐν περιπτώσει διαλύσεως, οἱ μοναχοί τῆς διαλυομένης Μονῆς προστίθενται εἰς τάς Ἀδελφότητας ἄλλης Μονῆς ἤ ἄλλων Μονῶν κατά τήν ἐπιλογήν ἑκάστου.

β) Ἐν περιπτώσει διαλύσεως Μονῆς τινος, ἡ περιουσία αὐτῆς περιέρχεται εἰς τήν κυριότητα τῆς Ἐπαρχίας, ὑπό τήν δικαιοδοσίαν τῆς ὁποίας ὑπήγετο αὕτη.

γ) Ἐν περιπτώσει συγχωνεύσεως Μονῶν, ἡ περιουσία αὐτῶν περιέρχεται εἰς τήν κυριότητα τῆς Μονῆς, ἥτις προέρχεται ἐκ τῆς συγχωνεύσεως.

7. Ἑκάστη Μονή ἔχει ἴδιον Ἐσωτερικόν Κανονισμόν, ρυθμίζοντα τά τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως αὐτῆς, τά καθήκοντα καί δικαιώματα τῶν ἀδελφῶν καί τά διακονήματα αὐτῶν. Ὁ Κανονισμός οὗτος, ψηφιζόμενος ὑπό τῆς Ἀδελφότητος τῆς Μονῆς, ὑποβάλλεται πρός ἔγκρισιν καί ἐπικύρωσιν τῷ οἰκείῳ Ἀρχιερεῖ, ἐπί δέ τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ πρός ἐπικύρωσιν. Ὁ Ἀρχιερεύς ὀφείλει, εὑρίσκων τοῦτον σύμφωνον πρός τούς Ἱερούς Κανόνας, τάς περί τοῦ μοναχικοῦ βίου διατάξεις καί τόν Καταστατικόν Χάρτην, ὅπως ἐπικυρώσῃ τοῦτον, ἄλλως δέ, ὅπως ἐπιστρέψῃ τοῦτον μετά τῶν παρατηρήσεων καί ὑποδείξεων αὐτοῦ. Ἐφ᾽ ὅσον ὁ Ἀρχιερεύς ἀρνηθῇ τήν ἐπικύρωσιν ἤ ἀμελήσῃ ὅπως ἀποφανθῇ ἐντός τριμήνου, ἡ Μονή δύναται ὅπως ἀπευθυνθῇ εἰς τήν Ἱεράν Σύνοδον, ἡ ὁποία καί ἀποφαίνεται ὁριστικῶς.

8. Ἅπαξ τοὐλάχιστον τοῦ ἔτους συγκαλεῖται ὑπό τοῦ Ἡγουμένου ἡ τακτική Σύναξις τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ὑποβάλλει οὗτος γραπτήν ἔκθεσιν, περί τῆς ὑπ᾽ αὐτοῦ καί τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου διαχειρίσεως τῶν τῆς Μονῆς, περί τῆς ἀποδόσεως τῶν ἀδελφῶν εἰς τά διακονήματα καί περί τῆς πνευματικῆς καί ἠθικῆς αὐτῶν ἐξελίξεως,

καί ποιεῖται τάς δεούσας εἰσηγήσεις, ὥστε νά ἐπιτυγχάνηται ἡ συνεχής πρόοδος τῆς Μονῆς. Ἡ Ἀδελφότης συζητεῖ περί τοῦ περιεχομένου τῆς ὑποβαλλομένης ἐκθέσεως, ἐκφράζει τάς ἀπόψεις αὐτῆς, προβαίνει εἰς τάς δεούσας συστάσεις καί ὑποδείξεις καί ψηφίζει τόν προϋπολογισμόν τῆς Μονῆς. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἀδελφότητος λαμβάνονται κατά πλειονοψηφίαν, τοῦ Ἡγουμένου ἔχοντος ἐπί ἰσοψηφίας τήν νικῶσαν ψῆφον. Αἱ ἀποφάσεις εἶναι ὑποχρεωτικαί διά τόν Ἡγούμενον καί τό Ἡγουμενοσυμβούλιον, ὡς καί διά πάντα ἀδελφόν, ἐφ' ὅσον δέν ἀντίκεινται πρός τούς Ἱερούς Κανόνας, τάς περί τοῦ μοναχικοῦ βίου διατάξεις, τάς διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου καί τόν Ἐσωτερικόν Κανονισμόν τῆς Μονῆς. Ἐκτελεστής τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἀδελφότητος εἶναι ὁ Ἡγούμενος, ὅστις καί καθίσταται ὑπόλογος διά τυχόν παράλειψιν ἤ ἄρνησιν ἐκτελέσεως ἀποφάσεως.

9. Ἐκτάκτως συγκαλεῖται ἡ Σύναξις τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, ὁσάκις ὁ Ἡγούμενος κρίνῃ εὔλογον, ὅπως λάβῃ τήν γνώμην αὐτῆς ἐπί σοβαρῶν θεμάτων ἤ θεμάτων ὑπερβαινόντων τήν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ, ἤ ὁσάκις τά δύο τρίτα τοῦ συνόλου τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος ζητήσουν τοῦτο.

10. Τά περί τοῦ χρόνου καί τοῦ τρόπου τῆς συγκλήσεως τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος καί τά περί τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καθορίζονται διά τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἑκάστης Μονῆς.

11. Αἱ Μοναί εἶναι νομικά πρόσωπα καί ἐκπροσωποῦνται ἐνώπιον τρίτων ὑπό τοῦ Ἡγουμένου ἤ τοῦ ὁριζομένου ἀντιπροσώπου αὐτοῦ.

12. Ἑκάστη Μονή ἔχει ἴδιον μοναχολόγιον, εἰς ὅ ἀναγράφονται τά ὀνόματα τῶν μοναχῶν καί τῶν δοκίμων αὐτῆς.

Ἄρθρον 56

Μοναχοί

1. Ἡ πρόσκτησις τῆς μοναχικῆς ἰδιότητος συντελεῖται διά τῆς μοναχικῆς κουρᾶς.

2. Διά νά ἐνταχθῇ τις εἰς μοναχικήν Ἀδελφότητα ὡς δόκιμος ἤ μοναχός, δέον ὅπως ἔχῃ συμπεπληρωμένον τό 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Ἡ περίοδος τῆς δοκιμασίας εἶναι τριετής, ἥτις ὅμως δύναται νά περιορισθῇ χρονικῶς μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου εἰς περιπτώσεις προσώπων ἐφιεμένων τῆς μοναχικῆς ἀσκήσεως, ὡρίμων τῇ ἡλικίᾳ καί τῇ πνευματικῇ ζωῇ, καί ἐχόντων ἐπαρκῆ ἐξοικείωσιν πρός τήν μοναχικήν βιοτήν.

3. Ἡ κουρά εἰς τάς ἀνδρώας Ἐπαρχιακάς Μονάς τελεῖται ὑπό τοῦ Ἡγουμένου ἤ ἑτέρου κληρικοῦ προσκαλουμένου ὑπό τοῦ Ἡγουμένου. Διά τήν τέλεσιν τῆς κουρᾶς ἀπαιτεῖται γραπτή ἄδεια τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως παρεχομένη τῇ αἰτήσει τῆς Μονῆς. Ἡ κουρά εἰς τάς γυναικείας Μονάς τελεῖται τῇ αἰτήσει τῆς Μονῆς ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως ἤ ἄλλου κληρικοῦ, εἰς ὅν οὗτος ἤθελεν ἀναθέσει τήν τέλεσιν ταύτης. Ὁ προβαίνων εἰς κουράν ἄνευ ἀδείας ὑπόκειται εἰς κανονικάς κυρώσεις. Ἡ κουρά μοναχοῦ εἰς τάς Σταυροπηγιακάς Μονάς ἀνακοινοῦται διά τήν κανονικήν τάξιν εἰς τόν Ἀρχιεπίσκοπον.

4. α) Ὁ κανονικῶς καρείς παραμένει ἰσοβίως μοναχός. Ὀφείλει νά ὑπακούῃ προθύμως εἰς τάς μοναστηριακάς ἀρχάς, νά ἐκτελῇ ἀναντιρρήτως τά ἀνατιθέμενα εἰς αὐτόν διακονήματα, νά προσέρχηται εἰς τάς λατρευτικάς συνάξεις, παρεκτός εὐλόγου αἰτίας, ἐκπληρῶν ἐν τῇ καθ' ἡμέραν πολιτείᾳ αὐτοῦ τάς μοναχικάς ἐπαγγελίας καί ὑποσχέσεις.

β) Οἱ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀμελοῦντες τά καθήκοντα αὐτῶν καί τάς ἐπιβαλλομένας αὐτοῖς ὑποχρεώσεις ἤ οἱ ἐνεργοῦντες κατά παράβασιν τῶν κανονικῶν διατάξεων καὶ

διασαλεύοντες τήν ἐκκλησιαστικήν τάξιν, ὑπόκεινται εἰς κανονικάς κυρώσεις κατά τάς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου καί τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Μονῆς.

5. Εἰς πάσας τάς Μονάς οἱ ἀδελφοί ἐσθίουν ἐν κοινῇ τραπέζῃ καί λαμβάνουν ἐκ τῆς Μονῆς πάντα τά χρειώδη, καθ' ὅν τρόπον ὁρίζεται ἐν τῷ Ἐσωτερικῷ Κανονισμῷ ἑκάστης.

6. Μοναχός τις δέν δύναται νά ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς Μονῆς τῆς μετανοίας αὐτοῦ, εἰ μή δι' ἀποχρῶντα λόγον ἐκτιμώμενον ὑπό τοῦ Ἡγουμένου. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην χορηγεῖται εἰς αὐτόν κανονικόν ἀπολυτήριον. Τό ἀπολυτήριον ἐκδίδει ὁ οἰκεῖος Ἀρχιερεύς τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ἡγουμένου. Μοναχός, ἐγκαταλείπων αὐθαιρέτως τήν Μονήν καί ἐπιμόνως ἀρνούμενος νά ἐπιστρέψῃ εἰς αὐτήν, ὑπόκειται εἰς κανονικάς κυρώσεις.

7. Οὐδεμίαν προσωπικήν περιουσίαν δικαιοῦται νά ἔχῃ ὁ μοναχός, ὑποχρεούμενος ὅπως τήν ὑφισταμένην περιουσίαν αὐτοῦ διανείμῃ πρό τῆς κουρᾶς, τηρουμένων τῶν τυχόν ὑπό τῶν νόμων τῆς Πολιτείας προβλεπομένων ὡς πρός τά δικαιώματα τῶν κληρονόμων αὐτοῦ, τήν δέ ἀποκτωμένην καθ' οἱονδήποτε τρόπον μετά τήν κουράν μεταβιβάσῃ εἰς τήν Μονήν ἐντός εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος, μή ὑπερβαίνοντος πάντως τό ἕν ἔτος ἀπό τῆς κτήσεως.

Ἄρθρον 57

Ὁ Ἡγούμενος

1. Πνευματικός Πατήρ ἑκάστης μοναχικῆς Ἀδελφότητος εἶναι ὁ Ἡγούμενος, ὅστις ἐκλέγεται συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Μονῆς, διά μυστικῆς ψηφοφορίας, ὑπό πάντων τῶν μοναχῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος.

2. Ἐκλόγιμοι ὡς Ἡγούμενοι εἶναι τά μέλη τῆς Ἀδελφότητος,

ἡλικίας οὐχί μικροτέρας τῶν τριάκοντα πέντε ἐτῶν, τά ὁποῖα κέκτηνται τήν μοναχικήν ἰδιότητα τοὐλάχιστον ἀπό πενταετίας. Ὁ ἐκλεγόμενος ὡς Ἡγούμενος δέον ὅπως διακρίνηται διά τόν ἐνάρετον βίον, τό ἐκκλησιαστικόν φρόνημα, τήν ἱκανότητα πρός διοίκησιν καί τήν μόρφωσιν. Εἰς ἐξαιρετικάς περιπτώσεις, καί ἐφ' ὅσον τά τρία τέταρτα τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος συμφωνοῦν, δύναται νά ἐκλεγῇ ὡς Ἡγούμενος μοναχός ἐξ ἄλλης Μονῆς.

3. Ἡ ἐκλογή νέου Ἡγουμένου διενεργεῖται ἐντός μηνός ἀπό τῆς χηρείας, ἐκτός ἐάν ὁρίζηται ἄλλως ὑπό τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Μονῆς. Ἐάν δι' οἱονδήποτε λόγον παρέλθῃ ἄπρακτος ἡ προθεσμία αὕτη, ὁ Ἡγούμενος διορίζεται ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως ἤ ἀμελοῦντος τούτου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

4. Ἐπί Μονῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμός τῶν μοναχῶν δέν ὑπερβαίνει τούς τέσσαρας, ὁ οἰκεῖος Ἀρχιερεύς διορίζει Προϊστάμενον, κατά προτίμησιν ἐκ τῶν μοναχῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος. Ἐάν ὁ Ἀρχιερεύς παραλείψῃ νά πράξῃ τοῦτο, ἐντός δύο μηνῶν ἀπό τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον κενώσεως τῆς θέσεως, τόν Προϊστάμενον διορίζει ἡ Ἱερά Σύνοδος τῇ αἰτήσει τῆς Ἀδελφότητος. Ὁ Προϊστάμενος ἀσκεῖ τά καθήκοντα τοῦ Ἡγουμένου καί τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀναλόγως ἐφαρμοζομένας.

5. Ὁ ἐκλεγείς Ἡγούμενος χειροτονεῖται εἰς πρεσβύτερον, ἐφ' ὅσον δέν φέρει ἤδη τόν βαθμόν τοῦτον, καί ἐγκαθίσταται εἰς τό ἀξίωμα ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως διά χειροθεσίας. Εἰς ἐξαιρετικάς περιπτώσεις ὁ Ἡγούμενος δύναται νά παραμείνῃ καί ἁπλοῦς μοναχός. Ὁ Ἀρχιερεύς δύναται νά ἀρνηθῇ τήν χειροτονίαν ἤ τήν ἐγκατάστασιν ἐν περιπτώσει κανονικῶν κωλυμάτων ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐκλεγέντος ἤ μή τηρήσεως τῶν προβλεπομένων διατάξεων περί τῆς ἐκλογῆς. Ἡ τοιαύτη

ἄρνησις δέον ὅπως ἀναγγέλληται ἐντός τριάκοντα ἡμερῶν εἰς τό Ἡγουμενοσυμβούλιον. Τοῦτο ἤ ὁ ἐψηφισμένος Ἡγούμενος δικαιοῦνται ὅπως προσφύγουν κατά τῆς ἀρνήσεως τοῦ Ἀρχιερέως ἐντός δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς τοιαύτης ἀναγγελίας εἰς τήν Ἱεράν Σύνοδον. Αὕτη συγκαλεῖται ἐντός ἑνός μηνός ἀπό τῆς λήψεως τῆς προσφυγῆς καί ἀποφασίζει ἠτιολογημένως καί ὁριστικῶς.

6. Ἐν τοῖς γυναικείοις μοναστηρίοις ἡ ἐγκατάστασις τῆς ἐκλεγείσης Ἡγουμένης γίνεται διά χειροθεσίας ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως ἐφαρμοζομένων τῶν ἀνωτέρω περί Ἡγουμένων τῶν ἀνδρῴων Μονῶν προβλεπομένων.

7. Ὁ νομίμως ἐγκατασταθείς ὡς Ἡγούμενος διατηρεῖ τό ἀξίωμα ἰσοβίως, ἐκτός ἐάν παραιτηθῇ οἰκειοθελῶς ἤ παυθῇ κανονικῶς. Ὁ Ἡγούμενος ὑποχρεοῦται ὅπως διαμένῃ ἐν τῇ Μονῇ διαρκῶς, φέρηται ἠπίως καί πατρικῶς πρός ἅπαντας τούς ἀδελφούς, διάγῃ σωφρόνως, παρέχων ἑαυτόν πρότυπον καί ὑπογραμμόν χρηστοῦ καί ἀδιαβλήτου μοναχικοῦ βίου, καί συνδιαιτᾶται μετά τῶν ἀδελφῶν ἐν τῇ κοινῇ τραπέζῃ. Ὀφείλει ὅπως παρακολουθῇ ἀγρύπνως τήν ἠθικήν καί πνευματικήν ζωήν καί ἐξέλιξιν τῶν ἀδελφῶν, τήν συμμετοχήν αὐτῶν εἰς τάς ἀκολουθίας καί τελετάς κατά τό τυπικόν τῆς Μονῆς καί τήν ἐπιμελῆ καί μετά ζήλου ἐπιτέλεσιν τῶν διακονημάτων αὐτῶν. Ὑποχρεοῦται ὅπως νουθετῇ ἤ ἐπιτιμᾷ αὐτούς ὡς πατήρ διά τάς τυχόν ἀτόπους αὐτῶν πράξεις ἤ παραλείψεις καί ἐπιβάλλῃ, ὁσάκις παραστῇ ἀνάγκη, τά εἰς τήν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ἀνήκοντα κανονικά ἐπιτίμια ἤ εἰς σοβαροτέρας περιπτώσεις παραπέμπῃ τούτους:

α) εἰς τό Ἡγουμενοσυμβούλιον, β) εἰς τήν Ἀδελφότητα καί γ) εἰς τόν οἰκεῖον Ἀρχιερέα, ἀναλόγως. Ἐν ᾗ περιπτώσει παραστῇ ἀνάγκη, ὅπως μεταβῇ ἐκτός τῆς Μονῆς, ἡ ἀπουσία αὐτοῦ δέον ὅπως μή παρατείνηται πέραν τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου χρόνου. Ἐάν λόγοι σοβαροί ἐπιβάλλουν τήν παραμονήν αὐτοῦ ἐκτός τῆς Μονῆς πέραν τῶν ὀκτώ ἡμερῶν, ὀφείλει ὅπως ἐνημερώσῃ περί τούτου τό Ἡγουμενοσυμβούλιον καί λάβῃ κανονικήν ἄδειαν παρά τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 58

Τό Ἡγουμενοσυμβούλιον

1. Τό Ἡγουμενοσυμβούλιον ἐκλέγεται ὑπό τῆς ὁλομελείας τῆς Ἀδελφότητος ἐπί τετραετεῖ θητείᾳ διά τήν διοίκησιν τῆς Μονῆς καί τήν διαχείρισιν τῆς περιουσίας αὐτῆς. Ὡς μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἐκλέγονται, εἰς Μονάς κεκτημένας ἕως δέκα μοναχούς, δύο σύμβουλοι, εἰς δέ Μονάς ἀριθμούσας πλείονας τούτων, τέσσαρες. Ὁ Ἡγούμενος προεδρεύει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καί συναποφασίζει μετ' αὐτοῦ, μή δυναμένων τοῦ Ἡγουμένου ἤ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου νά προβαίνουν εἰς οἱανδήποτε μονομερῆ ἐνέργειαν. Εἰς περίπτωσιν διαφωνίας, ἐπικρατεῖ ἡ γνώμη τῆς πλειονοψηφίας. Ἐπί ἰσοψηφίας, ἔχει νικῶσαν ψῆφον ὁ Ἡγούμενος.

2. Ἐκλόγιμοι ὡς μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου εἶναι πάντες οἱ ἀδελφοί οἱ ἀπό τριετίας τοὐλάχιστον ὄντες μοναχοί καί ἔχοντες ἡλικίαν οὐχί μικροτέραν τῶν εἰκοσιεπτά ἐτῶν. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἥν δέν ὑπάρχουν ἀδελφοί ἱκανοί διά τήν θέσιν ταύτην, ἔχοντες τά ἀνωτέρω προσόντα, εἶναι δυνατή ἡ κατ' ἐξαίρεσιν ἐκλογή ὡς μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἑτέρων μοναχῶν τῆς Μονῆς. Ἡ ἐκλογή γίνεται διά μυστικῆς ψηφοφορίας.

3. Τά μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ὀφείλουν ὅπως προβάλλουν ἑαυτά ὡς πρότυπα τῆς κοινοβιακῆς ζωῆς, διδάσκοντα ἐμπράκτως τήν ἀγάπην καί τήν ταπείνωσιν, ἐπιμελούμενα τῶν ἀδελφῶν καί τῶν ἀναγκῶν τῆς Μονῆς καί παρέχοντα αὐτά πρῶτα πλήρη τόν σεβασμόν εἰς τούς κοινοβιακούς ὅρους.

Ἄρθρον 59

Πειθαρχικά Ὄργανα

1. Ἡ πειθαρχική καί δικαστική ἐξουσία ἐπί παραπτωμάτων μοναχῶν ἀσκεῖται συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου καί τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἑκάστης Μονῆς.

2. Ἐάν, μετά τήν ἐπιβολήν ὑπό τῆς Μοναστηριακῆς Ἀρχῆς καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιοδοτικῶν ὀργάνων τῶν προβλεπομένων μέτρων ἤ κανονικῶν κυρώσεων, μοναχός τις μένῃ ἀδιόρθωτος, μηδενός ὑπολειπομένου μέσου πρός συμμόρφωσιν αὐτοῦ, δύναται νά κηρυχθῇ δι' ἀποφάσεως τῆς Ἀδελφότητος, ἐγκρινομένης ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ἀποκεκομμένος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ὁπότε στερεῖται παντός προσήκοντος τῷ ἀδελφῷ τῆς Μονῆς δικαιώματος. Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ Ἀρχιερέως ἤ ἀμελείας αὐτοῦ πέραν τοῦ μηνός ὅπως ἐγκρίνῃ τήν περί ἀποκοπῆς ἀδελφοῦ τινος ἀπόφασιν τῆς Ἀδελφότητος, αὕτη ἔχει δικαίωμα ἀναφορᾶς πρός τήν Ἱεράν Σύνοδον, ἥτις ἀποφαίνεται ὁριστικῶς. Διαρκούσης τῆς ἐκκρεμότητος τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιερέως ἤ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἤ ἐντός μηνός ἀπό τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν, δικαιοῦται εἰς προσφυγήν ἐνώπιον αὐτῶν καί ὁ μοναχός.

Ἄρθρον 60

Μοναστηριακή Περιουσία

1. Τήν περιουσίαν ἑκάστης Μονῆς διαχειρίζεται ὁ Ἡγούμενος μετά τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

2. Πολύτιμα ἐκκλησιαστικά ἤ ἱστορικῆς ἤ καλλιτεχνικῆς ἀξίας ἀντικείμενα τῆς Μονῆς καί ἡ Βιβλιοθήκη αὐτῆς δέον ὅπως τυγχάνουν τῆς ἰδιαιτέρας προσοχῆς καί μερίμνης τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καί διαφυλάττωνται ἀσφαλῶς. Δέν ἐπιτρέ-

πεται ἡ πώλησις ἤ δωρεά τῶν χειρογράφων καί παλαιτύπων βιβλίων τῆς Βιβλιοθήκης καί πολυτίμων ἀντικειμένων τῆς Μονῆς. Τό Ἡγουμενοσυμβούλιον ὑποχρεοῦται ὅπως καταρτίσῃ ἐπίσημον κατάλογον τῶν ἀντικειμένων τούτων καί ἐπί τῇ βάσει αὐτοῦ ἐλέγχῃ τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἔτους τήν Βιβλιοθήκην καί τό Σκευοφυλάκιον τῆς Μονῆς. Ὁ τοιοῦτος ἐπίσημος κατάλογος ἀνανεοῦται ἀνά ἑπταετίαν καί προκειμένου περί Ἐπαρχιακῶν Μονῶν ἀντίγραφον τούτου, δεόντως κεκυρωμένον, ἀποστέλλεται εἰς τόν οἰκεῖον Ἀρχιερέα.

3. Ἐπιφυλασσομένων τῶν περί ἐλέγχου διατάξεων τοῦ Παραρτήματος Γ΄ τοῦ παρόντος, ὁ Ἀρχιερεύς, προκειμένου περί Ἐπαρχιακῶν Μονῶν, ἤ ἡ Ἱερά Σύνοδος, προκειμένου περί Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, δύνανται νά διατάσσουν ἔρευναν περί τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν καί προβαίνουν εἰς τάς δεούσας παρατηρήσεις καί ἐνεργείας, διά τήν διαφύλαξιν τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας καί τήν καλήν διαχείρισιν αὐτῆς. Ὁ Ἀρχιερεύς ἤ ἡ Ἱερά Σύνοδος δύνανται ὅπως ἐπιβάλλουν καί πνευματικάς ποινάς, εἰς περιπτώσεις ἀνωμάλου διαχειρίσεως ἤ ἐφ' ὅσον δέν εἰσακούωνται εἰς τάς ὑποδείξεις αὐτῶν.

ς΄

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Ἄρθρον 61

Σύστασις Ἱδρυμάτων

Εἰς ἑκάστην Ἐπαρχίαν, ἀναλόγως τῶν ποιμαντικῶν ἀναγκῶν καί τῶν προσόδων αὐτῆς, ἱδρύονται κατά τήν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν φιλανθρωπικά, κοινωνικά καί πολιτιστικά Ἱδρύματα, διά τήν συμπαράστασιν πρός τόν πάσχοντα ἄνθρωπον, διά τήν ἔκφρασιν τῆς μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας πρός τήν κοινωνίαν καί διά τήν διάδοσιν καί προβολήν τοῦ Ὀρθοδόξου Πολιτισμοῦ.

Ἄρθρον 62

Διοίκησις Ἱδρυμάτων

Ἱδρύματα ὑπό τῆς Ἐκκλησίας συσταθέντα διοικοῦνται κατά τάς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ αὐτῶν ἐγκρινομένου ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 63

1. Προκειμένου περί Ἱδρυμάτων συστηνομένων ὑπό φυσικοῦ προσώπου, εἴτε ἐν ζωῇ εἴτε αἰτίᾳ θανάτου, καί τιθεμένων ὑπό τήν διοίκησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἤ Ἀρχιερέως ἤ Μονῆς, ἡ διοίκησις ἀσκεῖται συμφώνως πρός τό Καταστατικόν αὐτῶν.

2. Εἰς τήν περίπτωσιν κληροδοτημάτων, ἡ διαχείρισις τούτων γίνεται συμφώνως πρός τήν βούλησιν τοῦ διαθέτου.

Ἄρθρον 64

Μοναστηριακά Ἱδρύματα

Ἱδρύματα φιλανθρωπικά, κοινωνικά καί πολιτιστικά συστήνονται κατά τήν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν ὑπό Ἱερᾶς Μονῆς, τῇ συμφώνῳ γνώμῃ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, καί λειτουργοῦν ὑπό τήν ἐποπτείαν αὐτῆς. Τό Καταστατικόν αὐτῶν συντάσ-

σεται ὑπό τῆς Μονῆς καί ἐγκρίνεται ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως. Τοῦ Ἱδρύματος προεδρεύει ὁ Ἡγούμενος τῆς ἐποπτευούσης Μονῆς.

Ἄρθρον 65

Ἐκπροσώπησις Ἱδρυμάτων

Πᾶν Ἵδρυμα ἐκπροσωπεῖται ἐνώπιον τρίτων ὡς προβλέπεται ὑπό τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 66

Διάλυσις Ἱδρύματος

Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως Ἱδρύματος, συσταθέντος συμφώνως πρός τά ἄρθρα 61 ἤ 64, ἡ περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τήν Ἐπαρχίαν ἤ τήν Μονήν, ἀντιστοίχως.

Ἄρθρον 67

Ἐάν ὁ οἰκεῖος Ἀρχιερεύς διαπιστώσῃ ὅτι ἕν τῶν τοιούτων Ἱδρυμάτων παρεξέκλινε τοῦ σκοποῦ, δι᾽ ὅν τοῦτο συνεστήθη, ἤ δέν ἐκπληροῖ τόν σκοπόν τῆς ἱδρύσεως αὐτοῦ, ἀποφασίζει περί λήψεως τῶν ἀναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς ἐνάρξεως τῆς διαδικασίας διά τήν διάλυσιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 68

Ἵδρυμα «Φιλοκαλία»

Τό Ἵδρυμα «Φιλοκαλία» λειτουργεῖ ὡς μή Κυβερνητικός Ὀργανισμός τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου ἔχον Πρόεδρον τόν Ἀρχιεπίσκοπον. Συμμετέχουν δέ εἰς αὐτόν ἡ Ἀρχιεπισκοπή, αἱ Μητροπόλεις, αἱ Σταυροπηγιακαί Μοναί, Ἐνορίαι κ.ἄ. Ἐκ τῶν κυριοτέρων ἐπιδιώξεων αὐτοῦ εἶναι ἡ ἀξιοποίησις εὐρωπαϊκῶν προγραμμάτων διά τό ποιμαντικόν, κοινωνικόν καί πολιτιστικόν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας.

Ζ΄

Η ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ἄρθρον 69

Γενικαί διατάξεις

1. Διά τήν ἐπιβολήν ἐκκλησιαστικῆς ποινῆς ἀπαιτεῖται ἀπόφασις δικαιοδοτικοῦ ὀργάνου τῆς Ἐκκλησίας.

2. Τά δικαιοδοτικά ὄργανα διά τήν ἐκδίκασιν ἐκκλησιαστικῶν ἀδικημάτων εἶναι τά ἑξῆς: α) ὁ Ἐπαρχιοῦχος Ἀρχιερεύς, β) τά Ἐπισκοπικά Δικαστήρια, γ) τό Ἑξαμελές Συνοδικόν Δικαστήριον καί δ) ἡ Ἱερά Σύνοδος.

3. Εἰς τήν δικαιοδοσίαν τῶν ὀργάνων αὐτῶν ὑπάγονται κληρικοί, μοναχοί καί λαϊκοί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἀνεξαρτήτως τόπου τελέσεως τοῦ ἀδικήματος, καθώς καί κληρικοί καί μοναχοί ἀνήκοντες εἰς ἄλλην Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἤ λαϊκοί, ἐφ' ὅσον ἐτέλεσαν ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα ἐντός τῶν ἐδαφικῶν ὁρίων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

4. Πᾶν ἀνώτερον δικαιοδοτικόν ὄργανον δύναται νά ἐπιβάλῃ τάς ποινάς, αἱ ὁποῖαι δέν ἐπεβλήθησαν ὑπό κατωτέρου.

5. Ὡς κληρικοί νοοῦνται οἱ Ἐπίσκοποι, οἱ πρεσβύτεροι καί οἱ διάκονοι. Εἰς τούς μοναχούς περιλαμβάνονται καί αἱ μοναχαί. Προκειμένου περί τῶν μοναχῶν, ἰσχύουν ἐκ παραλλήλου αἱ πειθαρχικαί διατάξεις, διά τήν ἐφαρμογήν τῶν ὁποίων εἶναι ἁρμόδια καί τά ὄργανα τῶν Μονῶν.

6. Ἡ λειτουργία τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων ρυθμίζεται εἰς τάς διατάξεις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Δικονομίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου (Παράρτημα Β΄, ΙΙ).

Ἄρθρον 70

Τά Δικαιοδοτικά Ὄργανα

Α) Ὁ Ἀρχιερεύς

1. Ὁ ἐπιχώριος Ἀρχιερεύς ἐκδικάζει ἥσσονος σημασίας ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα πρεσβυτέρων καί διακόνων, δυνάμενος ὅπως ἐπιβάλῃ, κατόπιν κλήσεως εἰς ἀκρόασιν, τάς ἑξῆς ποινάς: α) γραπτήν ἐπίπληξιν, β) ἔκπτωσιν ἀπό τοῦ ἀξιώματος (ὀφφικίου), γ) ἀργίαν ἕως τριῶν μηνῶν μετά ἤ ἄνευ στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν ἤ μειώσεως αὐτῶν καί δ) μετάθεσιν εἰς ἄλλην ἐνορίαν ἤ κοινότητα τῆς ἰδίας ἐπαρχίας.

2. Ὁ Ἀρχιερεύς ἐπιβάλλει, κατόπιν κλήσεως εἰς ἀκρόασιν, ἐκκλησιαστικά ἐπιτίμια ἐπί μοναχῶν καί λαϊκῶν.

3. Χρέη γραμματέως ἀσκεῖ ὁ ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως ὁριζόμενος κληρικός τῆς ἐπαρχίας Αὐτοῦ.

Β) Τά Ἐπισκοπικά Δικαστήρια

1. Εἰς ἑκάστην Ἐπαρχίαν λειτουργεῖ τριμελές Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον, μέ Πρόεδρον τόν ἐπιχώριον Ἀρχιερέα καί τακτικά μέλη δύο ἐν ἐνεργείᾳ κληρικούς τῆς Ἐπαρχίας, ἡ θητεία τῶν ὁποίων εἶναι πενταετής. Οὗτοι μετά δύο ἀναπληρωτῶν διορίζονται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκ καταλόγου τῶν ἐν ἐνεργείᾳ κληρικῶν τῆς Ἐπαρχίας, τόν ὁποῖον ὑποβάλλει ὁ Ἀρχιερεύς. Διά τόν ὁρισμόν αὐτῶν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κυρίως τά πρεσβεῖα χειροτονίας, ἡ πνευματική ὡριμότης καί τό ἐπίπεδον μορφώσεως αὐτῶν. Πρός εὐχερεστέραν διάγνωσιν τῆς καταλληλότητος τῶν ὑποψηφίων δύναται ἡ Ἱερά Σύνοδος νά ζητήσῃ τήν γνώμην τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

2. Τό Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον ἐκδικάζει ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα πρεσβυτέρων καί διακόνων, δυνάμενον ὅπως ἐπιβάλῃ τήν ποινήν τῆς ἀργίας ἕως ἕξ μηνῶν, μετά ἤ ἄνευ στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν ἤ μειώσεως αὐτῶν.

3. Τό Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον ἐκδικάζει εἰς δεύτερον βαθμόν τάς ἐφέσεις κατά τῶν ἀποφάσεων τῶν πειθαρχικῶν ὀργάνων τῶν Μονῶν.

4. Χρέη γραμματέως ἀσκεῖ ὁ ὑπό τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου ὁριζόμενος κληρικός τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ.

Γ) Τό Ἑξαμελές Συνοδικόν Δικαστήριον

1. Τό Ἑξαμελές Συνοδικόν Δικαστήριον συγκροτεῖται ὑπό ἕξ ἐπαρχιούχων Ἀρχιερέων, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μή μετέχοντος εἰς τήν σύνθεσιν αὐτοῦ. Τά μέλη τοῦ Δικαστηρίου μετά τριῶν ἀναπληρωτῶν ὁρίζονται διά κλήρου κατά τήν τακτικήν συνεδρίαν τοῦ Σεπτεμβρίου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διά δύο ἔτη. Πρόεδρος εἶναι ὁ ἔχων τά πρεσβεῖα.

2. Τό Συνοδικόν Δικαστήριον ἐκδικάζει εἰς πρῶτον βαθμόν μείζονος σημασίας ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα πρεσβυτέρων καί διακόνων καί ἐπιβάλλει τάς ποινάς: α) τῆς ἀργίας ἄνω τῶν ἕξ μηνῶν, μετά ἤ ἄνευ στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν ἤ μειώσεως αὐτῶν, καί β) τῆς καθαιρέσεως. Εἰς δεύτερον βαθμόν ἐκδικάζει τάς ἐφέσεις κατά τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων.

3. Χρέη γραμματέως ἀσκεῖ ὁ Γραμματεύς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Δ) Ἡ Ἱερά Σύνοδος

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐκδικάζει εἰς δεύτερον βαθμόν τάς ἐφέσεις κατά τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἑξαμελοῦς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην τῆς συνθέσεως ἐξαιροῦνται ὅσοι μετέσχον εἰς τήν ἔκδοσιν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.

2. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ὑπό σύνθεσιν εἰς ἣν μετέχουν ὁ Πρόεδρος αὐτῆς καί τοὐλάχιστον δώδεκα Ἀρχιερεῖς ἐκδικάζει τά ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα Ἀρχιερέων, ἐπιβάλλουσα τάς ποινάς:

α) τῆς μομφῆς, β) τῆς ἀργίας, μετά ἤ ἄνευ στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν ἤ μειώσεως αὐτῶν, γ) τῆς ἐκπτώσεως καί δ) τῆς καθαιρέσεως.

3. Ἡ Ἱερά Σύνοδος εἶναι ἀποκλειστικῶς ἁρμοδία πρός ἐπιβολήν τῆς ποινῆς τοῦ ἀναθέματος (μεγάλου ἀφορισμοῦ) δι' ὅλα τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

4. Χρέη γραμματέως ἀσκεῖ ὁ Ἀρχιγραμματεύς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 71

Προσωρινή ἀργία

Ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 14, παρ. 3, καί τοῦ ἄρθρου 15, παρ. 3, περί Ἀρχιερέων, εἰς περίπτωσιν καθ' ἥν ὑφίστανται ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις περί τελέσεως σοβαροῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος παρά κληρικοῦ, ἰδίᾳ δέ ὅταν ἔχῃ προκληθῆ ἐκ τούτου καί σκανδαλισμός τοῦ ποιμνίου, ὁ Ἀρχιερεύς δύναται νά καταστήσῃ τόν φερόμενον ὡς ὑπαίτιον ἀργόν, μέχρι τῆς ἐκδόσεως δικαστικῆς ἀποφάσεως. Εἰς τήν περίπτωσιν τοῦ ἀνωτέρω διοικητικοῦ μέτρου, ὁ κληρικός ἐξακολουθεῖ νά λαμβάνῃ κανονικῶς τάς ἀποδοχάς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 72

Ἔκκλητον

Ἀρχιερεύς, καταδικασθείς εἰς ποινήν στερητικήν τῆς Ἱερωσύνης ἤ εἰς ἔκπτωσιν ἀπό τοῦ Θρόνου ἤ εἰς ποινήν ἀργίας ἐπιφέρουσαν ἔκπτωσιν δύναται ὅπως ἀσκήσῃ τό δικαίωμα τοῦ ἐκκλήτου ἐνώπιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κατά τά προβλεπόμενα ὑπό τῶν Ἱερῶν Κανόνων. Διά τήν ἄσκησιν τοῦ ἐκκλήτου ἰσχύουν ἀναλόγως ἐφαρμοζόμεναι αἱ προ-

θεσμίαι διά τήν ἄσκησιν ἐφέσεως αἱ προβλεπόμεναι εἰς τό Παράρτημα Β΄, ΙΙ τοῦ παρόντος. Εἰς περίπτωσιν ἀσκήσεως ἐκκλήτου, ἡ διαδικασία πληρώσεως τῆς ἐπαρχίας δέν δύναται νά ἀρχίσῃ πρίν παρέλθῃ ἐξάμηνον ἀπό τῆς ὑποβολῆς εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον τοῦ οἰκείου φακέλου ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἐκτός ἐάν ἡ ἀπόφασις ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐκδοθῇ ἐνωρίτερον.

Ἄρθρον 73

Ἀνασταλτικόν ἀποτέλεσμα

Εἰς περίπτωσιν ἐπιβολῆς ποινῆς καθαιρέσεως, ἡ προθεσμία πρός ἄσκησιν ἐφέσεως καί ἡ ἄσκησις ταύτης, ἐπί Ἀρχιερέων δέ καί ἡ ἄσκησις τοῦ ἐκκλήτου, ἔχει πάντοτε ἀνασταλτικόν ἀποτέλεσμα. Ἐν τούτοις, ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις περί καθαιρέσεως ἐπιφέρει πάντοτε προσωρινήν ἀργίαν μετ᾽ ἀποδοχῶν διά τόν καθαιρεθέντα, ἐπί Ἀρχιερέως δέ καί προσωρινήν στέρησιν τῆς διοικήσεως τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ. Τά ἀνωτέρω ἰσχύουν καί ἐπί ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς τοῦ ἀναθέματος.

Η΄

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

Ἄρθρον 74

Σύστασις Γάμου

1. Πρός σύστασιν γάμου, ἀπαιτεῖται ἀμοιβαία καί ἐλευθέρα συναίνεσις τῶν μελλόντων νά συνάψουν γάμον καί ἱερολόγησις αὐτοῦ ὑπό κληρικοῦ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας κατά τήν κανονικήν τάξιν Αὐτῆς.

2. Διά τήν ἱερολόγησιν τοῦ γάμου ἀπαιτεῖται ἔγγραφος προηγουμένη ἄδεια τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου τελέσεως αὐτοῦ.

3. Προϋπόθεσις πρός σύναψιν γάμου εἶναι ἡλικία τοὐλάχιστον δεκαοκτώ ἐτῶν δι' ἀμφότερα τά φῦλα. Γάμος προσώπων κάτω τῶν δεκαοκτώ ἀλλά ἄνω τῶν δεκαέξ ἐτῶν ἐπιτρέπεται κατόπιν συγκαταθέσεως ἀμφοτέρων τῶν προσώπων τῶν ἐχόντων τήν γονικήν μέριμναν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν σοβαροί λόγοι οἱ ὁποῖοι δικαιολογοῦν τοῦτο καί ἐφ' ὅσον δίδεται ἡ ἄδεια τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου τελέσεως τοῦ γάμου. Ἡ συναίνεσις τῶν ἐχόντων τήν γονικήν μέριμναν δύναται νά ἀναπληρωθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου τελέσεως τοῦ γάμου, ἐφ' ὅσον τά πρόσωπα αὐτά δέν εἶναι δυνατόν νά ἀνευρεθοῦν.

4. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἥν τά μέλλοντα νά συνάψουν γάμον πρόσωπα ἔχουν διαφοράν ἡλικίας ὑπερβαίνουσαν τά εἰκοσιπέντε ἔτη, πρός τέλεσιν τοῦ γάμου ἀπαιτεῖται εἰδική ἄδεια τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου τελέσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον 75

Κωλύματα Γάμου

1. Κωλύεται ὁ γάμος:
α) Ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ μετά μή Χριστιανοῦ.

β) λόγῳ ὑφισταμένου γάμου, ἀνεξαρτήτως τύπου τελέσεως αὐτοῦ.

γ) λόγῳ προϋπαρξάντων τριῶν ἐγκύρων γάμων.

δ) κληρικοῦ ἀπό τοῦ βαθμοῦ τοῦ διακόνου, ὡς καί μοναχοῦ μετά κανονικήν κουράν.

ε) λόγῳ συγγενείας ἐξ αἵματος κατ' εὐθεῖαν γραμμήν ἀπεριορίστως καί ἐκ πλαγίου μέχρι πέμπτου βαθμοῦ.

στ) λόγῳ συγγενείας ἐξ ἀγχιστείας κατ' εὐθεῖαν γραμμήν ἀπεριορίστως καί ἐκ πλαγίου μέχρι τρίτου βαθμοῦ.

ζ) λόγῳ πνευματικῆς συγγενείας μεταξύ τοῦ/τῆς ἀναδόχου ἤ τῆς/τοῦ συζύγου αὐτοῦ/αὐτῆς καί τοῦ ἀναδεκτοῦ ἤ τῶν γονέων αὐτοῦ.

η) μεταξύ τοῦ υἱοθετήσαντος ἤ τοῦ συζύγου ἤ τῶν ἀνιόντων ἤ κατιόντων αὐτοῦ καί τοῦ υἱοθετηθέντος ἤ τοῦ συζύγου ἤ τῶν ἀνιόντων ἤ κατιόντων αὐτοῦ.

2. Τά κωλύματα λόγῳ ἀγχιστείας, οἱονεί ἀγχιστείας καί υἱοθεσίας διατηροῦνται καί μετά τήν λύσιν τοῦ γάμου, ἐξ οὗ προέκυψεν ὁ δεσμός τῆς ἀγχιστείας ἤ τήν λύσιν τῆς υἱοθεσίας.

3. Τό κώλυμα τοῦ πενθίμου ἐνιαυτοῦ διατηρεῖται διά λόγους κοινωνικῆς εὐπρεπείας δι' ἀμφοτέρους τούς συζύγους ἐπί δεκάμηνον μετά τόν θάνατον τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων.

4. Ἡ συνδρομή τῶν προϋποθέσεων συνάψεως γάμου ἐλέγχεται, συμφώνως πρός ὁδηγίας αἱ ὁποῖαι θά παρέχωνται δι' ἐγκυκλίου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 76

Γάμοι μεθ' Ἑτεροδόξων

1. Ἱερολόγησις ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ γάμου Ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ μετά Ἑτεροδόξου Χριστιανοῦ ἐπιτρέπεται (κατ' οἰκονομίαν), ἐφ' ὅσον τό μή Ὀρθόδοξον μέλος ἀνήκει εἰς

χριστιανικήν Ἐκκλησίαν ἤ Ὁμολογίαν δεχομένην τό Σύμβολον Νικαίας-Κωνσταντινουπόλεως καί ἔχει δεχθῆ προσωπικῶς βάπτισμα εἰς τό ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος καί ἐφ' ὅσον τό μή Ὀρθόδοξον μέλος δηλοῖ ὅτι δέν θά παρακωλύῃ τό Ὀρθόδοξον μέλος εἰς τήν ἄσκησιν τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ καθηκόντων, κατά τήν Ὀρθόδοξον διδασκαλίαν καί παράδοσιν, καί ὅτι δέν θά ἀντιτεθῇ εἰς τήν βάπτισιν τῶν ἐκ τοῦ γάμου τέκνων ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καί τήν ἀνατροφήν αὐτῶν κατά τήν διδασκαλίαν καί τάς παραδόσεις Αὐτῆς.

2. Θέματα πρακτικῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τούτων ρυθμίζονται ἐνιαίως δι' ἅπασαν τήν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου δι' ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί δι' ἐκδόσεως ὑπ' αὐτῆς σχετικῶν ἐγκυκλίων ὁδηγιῶν. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐπιλαμβάνεται τῇ αἰτήσει τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως τυχόν ἀνακυπτουσῶν εἰδικῶν περιπτώσεων.

Ἄρθρον 77

Ἄκυροι καί ἀκυρώσιμοι Γάμοι

1. Γάμος τελεσθείς κατά παράβασιν τοῦ ἄρθρου 75, παρ. 1-2 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου εἶναι ἄκυρος.

2. Γάμος προσώπου τινός εἶναι ἄκυρος, ἐάν κατά τόν χρόνον τελέσεως αὐτο, τό ἐν λόγῳ πρόσωπον ἦτο ἀνίκανον νά ἀντιληφθῇ καί ἐκτιμήσῃ τήν πρᾶξιν αὐτοῦ.

3. Γάμος τελεσθείς παρά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 74, παρ. 3 εἶναι ἀκυρώσιμος. Ἐάν αὐτός παραταθῇ ἄνευ ἀκυρώσεως μέχρι τῆς νομίμου ἡλικίας τῶν συναψάντων αὐτόν, καθίσταται ἔγκυρος.

4. Γάμος τελεσθείς ἐκ πλάνης ἤ ἀπάτης ἤ ἀπειλῆς εἶναι ἀκυρώσιμος. Ἐφ' ὅσον οἱ σύζυγοι ἀναγνωρίσουν ἐμπράκτως τόν

γάμον μετά τήν διαπίστωσιν τῆς πλάνης ἤ τῆς ἀπάτης ἤ τῆς ἀπειλῆς, ὁ γάμος καθίσταται ἔγκυρος.

Ἄρθρον 78

Ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς

1. Πρό τῆς πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου ἀπαιτεῖται ὅπως ἔχῃ προηγηθῆ ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς τῶν συζύγων. Ἡ ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς ἀποτελεῖ ἐκδήλωσιν ποιμαντικῆς μερίμνης καί εὐθύνης τῆς Ἐκκλησίας διά τό ποίμνιον Αὐτῆς καί διά τήν διασφάλισιν τοῦ ἱεροῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου καί οὐχί δικαστικήν ἤ νομικήν πρᾶξιν, γίνεται δέ δι' αὐτοπροσώπου παραστάσεως τῶν συζύγων μή ἐπιτρεπομένης τῆς παραστάσεως δι' ἀντιπροσώπου ἤ τῆς παρουσίας συνηγόρου. Εἰς τυχόν ἐξαιρετικάς περιστάσεις ἀνωτέρας βίας, αἵτινες καθιστοῦν ἀδύνατον τήν συμμετοχήν τοῦ ἑνός τῶν συζύγων εἰς τήν διαδικασίαν συνδιαλλαγῆς, ὁ Ἀρχιερεύς δύναται τῇ ἠτιολογημένῃ αἰτήσει αὐτοῦ νά ἐπιτρέψῃ αὐτῷ ὅπως ζητήσῃ τήν πνευματικήν λύσιν τοῦ γάμου ἄνευ διεξαγωγῆς ἀποπείρας συνδιαλλαγῆς.

2. Ἡ ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς γίνεται ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ ἐκδώσαντος τήν ἄδειαν γάμου, δυναμένου τούτου νά ἐκχωρήσῃ τήν ἁρμοδιότητα εἰς τόν Ἀρχιερέα τῆς συνήθους διαμονῆς τοῦ ἤ τῆς συζύγου ἐν Κύπρῳ. Ὁ ἐπιλαμβανόμενος τῆς συνδιαλλαγῆς Ἀρχιερεύς, ἀποκλειστικῶς εἰς τήν περίπτωσιν κωλύματος αὐτοῦ, δύναται νά ἀναθέσῃ τήν παγίαν ἐντολήν διεξαγωγῆς τῆς ἀποπείρας εἰς ἕνα ἔμπειρον πρεσβύτερον δι' ἅπασαν τήν Ἐπαρχίαν, ὁριζόμενον μετά δύο ἀναπληρωτῶν αὐτοῦ, ἀποκλειομένης τῆς ἀναθέσεως τῆς τοιαύτης ἐντολῆς εἰς τούς οἰκείους κατ' ἐνορίαν ἐφημερίους, ἤ τῆς κατά περίπτωσιν ἤ ἐκ περιτροπῆς ἀναθέσεως τοῦ ἔργου αὐτοῦ εἰς πλείονας κληρικούς. Ἡ διαδικασία συνδιαλλαγῆς δέον ὅπως

ἔχῃ ὁλοκληρωθῆ ἐντός ἕξ ἑβδομάδων ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς πρός τοῦτο αἰτήσεως. Ὡς πρός τήν ἐφαρμογήν εἰς τήν πρᾶξιν τῆς διατάξεως αὐτῆς, ἡ Ἱερά Σύνοδος δύναται νά παράσχῃ εἰδικάς ὁδηγίας δι' ἐγκυκλίου αὐτῆς.

3. Εἰς περίπτωσιν αἰτήσεως πνευματικῆς λύσεως γάμου λόγῳ καταδίκης δι' ἐνδοοικογενειακήν βίαν ἤ ἁρμοδίως ἀποδεδειγμένης φρενοβλαβείας ἤ λόγῳ κηρυχθείσης ἀφανείας, δέν χωρεῖ ἡ διαδικασία συνδιαλλαγῆς.

Ἄρθρον 79
Πνευματική λύσις

1. Ἡ πνευματική λύσις τοῦ γάμου ζητεῖται ὑπό ἀμφοτέρων ἤ ἑνός τῶν συζύγων καί παρέχεται ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως ἐνώπιον τοῦ ὁποίου διεξήχθη ἡ ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς· εἰς περίπτωσιν δέ καθ' ἥν δέν χωρεῖ ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς, ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου τῆς συνήθους διαμονῆς τοῦ αἰτοῦντος συζύγου.

2. Εἰς περίπτωσιν κατά τήν ὁποίαν γάμος τελεσθείς εἰς τήν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου, ἐφ' ὅσον ἔχει λυθῆ τελεσιδίκως ἤ ἀμετακλήτως ὑπό πολιτικῶν δικαστηρίων ἐκτός Κύπρου καί ἐφ' ὅσον ἡ ἰσχύς τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς γίνεται δεκτή εἰς τήν Κυπριακήν ἔννομον τάξιν ἤ, ἀφοῦ ἡ ἰσχύς αὐτή ἀναγνωρισθῆ ἐν Κύπρῳ κατά τήν προβλεπομένην ὑπό τῆς πολιτειακῆς νομοθεσίας διαδικασίαν, ἡ διαδικασία τῆς πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου χωρεῖ ἄνευ τῆς ἐξετάσεως, ἐάν εἶχε προηγηθῆ ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς. Εἰς περίπτωσιν κατά τήν ὁποίαν ἡ πνευματική λύσις ἔχει παρασχεθῆ ὑπό ἄλλης κανονικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, ἡ λύσις αὐτή ἰσχύει καί ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου.

3. Διά τήν πνευματικήν λύσιν τοῦ γάμου, ἀπαιτεῖται αἴτησις πρός τόν Ἀρχιερέα τόν ἐκδώσαντα τήν ἄδειαν γάμου, δυνάμενον νά ἐκχωρήσῃ τήν ἁρμοδιότητα εἰς τόν Ἀρχιερέα τῆς συνήθους διαμονῆς τοῦ ἤ τῆς συζύγου ἐν Κύπρῳ, δι' ὑπομνήματος, ὑποβαλλομένου ὑπό ἀμφοτέρων ἤ ἑνός τῶν συζύγων, ἀναφερομένου εἰς τά στοιχεῖα τῆς αἰτουμένης πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου καί τούς λόγους ἐπί τῶν ὁποίων αὕτη στηρίζεται. Ἀπαραίτητον στοιχεῖον διά τό παραδεκτόν τῆς αἰτήσεως πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου εἶναι νά ἔχῃ προηγηθῆ ἡ κατά τά ἀνωτέρω ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς. Τήν πνευματικήν λύσιν δέν δύναται νά ζητήσῃ σύζυγος, ὅστις δέν μετέσχε τῆς ἀποπείρας συνδιαλλαγῆς, ἐκτός ἄν ἔχῃ λάβει ἄδειαν παρά τοῦ ἁρμοδίου Ἀρχιερέως, κατά τά ἐν τῷ ἄρθρῳ 78, παρ. 1 ὁριζόμενα. Ἡ αἴτησις δέν ὑπόκειται εἰς συγκεκριμένον τύπον. Αὕτη ὑποβάλλεται αὐτοπροσώπως ἤ διά πληρεξουσίου ἤ διά τοῦ ἱερέως τῆς ἐνορίας τοῦ αἰτοῦντος. Ἡ αἴτησις κοινοποιεῖται ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως εἰς τόν ἕτερον τῶν συζύγων. Οὐδεμία χρονική προθεσμία τίθεται προκειμένου νά ὑποβληθῆ αἴτησις διά τήν πνευματικήν λύσιν τοῦ γάμου.

4. Προκειμένου ὅπως παρασχεθῆ ἡ πνευματική λύσις τοῦ γάμου, ἀπαιτεῖται ἡ αὐτοπρόσωπος ἤ εἰς περιστάσεις ἀνωτέρας βίας, κατά τήν κρίσιν τοῦ ἁρμοδίου διά τήν πνευματικήν λύσιν τοῦ γάμου Ἀρχιερέως, διά πληρεξουσίου, ἐμφάνισις τῶν συζύγων ἐνώπιον τριμελοῦς ἐκ κληρικῶν «Συμβουλίου Πνευματικῆς Λύσεως τοῦ Γάμου», ἀπαρτιζομένου ἐξ ἑνός ἀξιωματούχου κληρικοῦ, εἰ δυνατόν πτυχιούχου Νομικῆς ἤ Θεολογικῆς Σχολῆς, ὡς Προέδρου, καί ἐκ δύο κληρικῶν, ὡς μελῶν, ὅλων ὁριζομένων ὑπό τοῦ ἁρμοδίου Ἀρχιερέως, ἀνά τριετίαν, ἤ ὁσάκις προκύψῃ ἀνάγκη ἀντικαταστάσεως ἤ ἀναπληρώσεως μελῶν αὐτοῦ. Μέλη τοῦ Συμβουλίου δέν ἀποκλείεται ὅπως ὁρισθοῦν καί οἱ ἀναπληρωταί τοῦ Ἀρχιερέως ἐπί τῆς ἀποπείρας συνδιαλλαγῆς. Ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Πνευματικῆς Λύσεως τοῦ Γάμου, οἱ σύζυγοι ἐκθέτουν τάς ἀπόψεις αὐτῶν περί τῆς λύσεως τοῦ γάμου, τηρουμένης

διαδικασίας, ἥτις καθορίζεται δι' ἐγκυκλίου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί τήν ὁποίαν συντονίζει ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου. Κατά τήν διάρκειαν τῆς ἀνωτέρω διαδικασίας, τό Συμβούλιον καταβάλλει πᾶσαν δυνατήν προσπάθειαν διά τήν διατήρησιν τοῦ συζυγικοῦ δεσμοῦ.

5. Ἐφ' ὅσον τό Συμβούλιον Πνευματικῆς Λύσεως τοῦ Γάμου δέν κατορθώσει τήν ἐπανένωσιν τῶν συζύγων, εἰσηγεῖται εἰς τόν ἁρμόδιον Ἀρχιερέα περί τῆς πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου, μέ ταυτόχρονον γνωστοποίησιν τοῦ περιεχομένου τῆς εἰσηγήσεως εἰς ἀμφοτέρους τούς συζύγους. Ἐάν ὁ Ἀρχιερεύς συμφωνῇ μέ τήν εἰσήγησιν, ἐπικυρώνει τό περιεχόμενον αὐτῆς, καθιστῶν αὐτήν τελεσίδικον ἀπόφασιν, τήν ὁποίαν καί κοινοποιεῖ εἰς τούς συζύγους. Ἐφ' ὅσον διαφωνεῖ, δι' οἱονδήποτε λόγον, μέ τό περιεχόμενον τῆς εἰσηγήσεως, δύναται νά καλέσῃ τά μέλη τοῦ Συμβουλίου πρός παροχήν διευκρινίσεων, καί τούς συζύγους πρός ἀκρόασιν, προκειμένου νά διαπιστώσῃ, ἐάν ὁ συζυγικός δεσμός ἔχῃ ἤδη ἐν τοῖς πράγμασι διαλυθῇ, καί λάβῃ τήν σχετικήν περί τῆς πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου ἀπόφασιν.

6. Ἡ κατ' οὐσίαν εἰσήγησις τοῦ Συμβουλίου καί ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρχιερέως περί τῆς πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου συνίστανται εἰς τήν διαπίστωσιν ὅτι ὁ συζυγικός δεσμός ἔχει ἤδη ἐν τοῖς πράγμασι διαλυθῇ ἀντικειμενικῶς ἤ ὑποκειμενικῶς, καί ὅτι ἡ πνευματική λύσις αὐτοῦ δέν θά ἐπιβαρύνῃ περαιτέρω ἤδη ὑφισταμένην ἤ διαμορφωθεῖσαν νομικήν καί πραγματικήν κατάστασιν. Ἡ λύσις παρέχεται ἐν πνεύματι ποιμαντικῆς καί κοινωνικῆς μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας καί κατανοήσεως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως.

7. Κατά τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιερέως, ὁ σύζυγος ἤ ἡ σύζυγος, ἐφ' ὅσον ἔχουν μετάσχει τῆς ἀποπείρας συνδιαλλαγῆς, δικαιοῦνται ὅπως ἐντός ἑνός μηνός προσφύγουν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἥτις ἀποφαίνεται ἀμετακλήτως.

8. Ἡ πνευματική λύσις τοῦ γάμου ἐνεργεῖ ἔναντι πάντων, μετασχόντων ἤ μή, τῆς διαδικασίας.

9. Διά τήν πνευματικήν λύσιν τοῦ γάμου παρέχεται ἔγγραφος βεβαίωσις. Ἡ πνευματική λύσις τοῦ γάμου εἶναι ἀπαραίτητος διά τήν ἱερολόγησιν νέου γάμου ἑκατέρου τῶν συζύγων τοῦ λυθέντος γάμου.

Ἄρθρον 80

Ἀνασύστασις Γάμου

Ἀνασύστασις γάμου, μεταξύ προσώπων τῶν ὁποίων ἔχει λυθῇ ἐκκλησιαστικῶς ὁ γάμος, γίνεται διά τελέσεως τῆς πρός τοῦτο εἰδικῆς ἐκ τοῦ Εὐχολογίου ἀκολουθίας. Ἔναντι τῶν πολιτειακῶν ἀρχῶν, ἡ τέλεσις τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς λογίζεται ὡς ἱερολόγησις γάμου. Ἐφ' ὅσον ἔχει μεσολαβήσει γάμος τοῦ ἑνός ἤ ἀμφοτέρων τῶν συζύγων, τελεῖται νέα ἀκολουθία γάμου.

Ἄρθρον 81

Σύμβουλευτικόν Σῶμα πρός στήριξιν τοῦ Γάμου καί τῆς οἰκογενείας

Εἰς ἑκάστην Ἀρχιερατικήν Ἐπαρχίαν δέον ὅπως λειτουργῇ Συμβουλευτικόν Σῶμα συγκροτούμενον ὑπό εἰδημόνων καί προεδρευόμενον ὑπό κληρικοῦ, οἵτινες ὁρίζονται ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως πρός στήριξιν τοῦ θεσμοῦ τοῦ Γάμου καί τῆς οἰκογενείας.

Ἄρθρον 82

Ἄσκησις οἰκονομίας

Ἡ ἄσκησις οἰκονομίας ἐπί τῶν προβλεπομένων ἐπί θεμάτων οἰκογενειακοῦ δικαίου ὑπό τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τοῦ

παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τόν οἰκεῖον Ἀρχιερέα, ἐνεργοῦντα πάντοτε προσωπικῶς, ἀποκλειομένης τῆς ὑπ᾽ αὐτοῦ ἀναθέσεως τοῦ ἔργου τούτου εἰς ἕτερον πρόσωπον. Εἰς ἐξαιρετικάς περιπτώσεις, ὁ Ἀρχιερεύς δύναται ὅπως ἀπευθύνηται εἰς τήν Ἱεράν Σύνοδον.

Θ΄

ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΟΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 83

1. Ὁ παρών Καταστατικός Χάρτης τίθεται ἐν ἰσχύι ἅμα τῇ ψηφίσει αὐτοῦ παρά τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀκολούθως δημοσιεύεται εἰς τό ἐπίσημον δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου «*Ἀπόστολος Βαρνάβας*».

2. Τά προσηρτημένα τῷ παρόντι Παραρτήματα Α΄-Γ΄ ψηφίζονται καί τίθενται ἐν ἰσχύι ὁμοῦ μετά τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου καί ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστον καί ἰσόκυρον μέρος αὐτοῦ.

Ἄρθρον 84

Κατά τήν ἀστασίαστον παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, οἱ Ἱεροί Κανόνες κατισχύουν πάσης ἄλλης διατάξεως πολιτειακοῦ νόμου καί πρός τήν ἀρχήν αὐτήν συστοιχεῖ καί ὁ παρών Καταστατικός Χάρτης.

Ἄρθρον 85

Τροποποίησις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου εἶναι δυνατή, δι᾽ ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, λαμβανομένης διά πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐπιφυλασσομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 3.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

ΠΙΝΑΞ ΕΝΟΡΙΩΝ, ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΩΝ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Ἐνορίαι, Κοινότητες καί Μοναί κατ' Ἐπαρχίαν εἶναι αἱ ἑξῆς:

Ι. Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή

Ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή περιλαμβάνει τάς κάτωθι πόλεις, κοινότητας καί Μονάς:

1. Ἐνορίαι πόλεως Λευκωσίας: 1) Ἀποστόλου Βαρνάβα (Καθεδρικός), 2) Ἁγίας Βαρβάρας Καϊμακλίου, 3) Ἁγίας Βαρβάρας Πλατύ Ἀγλαντζιᾶς, 4) Ἁγίας Παρασκευῆς Λακατάμειας, 5) Ἁγίου Ἀντωνίου, 6) Ἁγίου Βασιλείου Στροβόλου, 7) Ἁγίου Γεωργίου Ἀγλαντζιᾶς, 8) Ἁγίου Γεωργίου Ἁγίου Δομετίου, 9) Ἁγίου Γεωργίου Λατσιῶν, 10) Ἁγίου Δημητρίου Στροβόλου, 11) Ἁγίου Ἐλευθερίου Συνοικισμοῦ Λατσιῶν, 12) Ἁγίου Κασσιανοῦ, 13) Ἁγίου Μάμαντος Συνοικισμοῦ Λακατάμειας, 14) Ἁγίου Μηνᾶ Γερίου, 15) Ἁγίου Νικολάου Ἐγκώμης, 16) Ἁγίου Παντελεήμονος Μακεδονιτίσσης, 17) Ἁγίου Παύλου δήμου Ἁγίου Δομετίου, 18) Ἁγίου Πολυδώρου Καϊμακλίου, 19) Ἁγίου Σάββα, 20) Ἁγίου Σπυρίδωνος, 21) Ἁγίου Σπυρίδωνος Συνοικισμοῦ Στροβόλου, 22) Ἁγίου Στυλιανοῦ Συνοικισμοῦ Λακατάμειας, 23) Ἁγίου Χαραλάμπους Συνοικισμοῦ Γερίου, 24) Ἁγίων Ὁμολογητῶν, 25) Ἁγίων Πάντων Μακεδονιτίσσης, 26) Ἀποστόλου Ἀνδρέου Συνοικισμοῦ Στροβόλου, 27) Ἀποστόλου Βαρνάβα καί Ἁγίου Μακαρίου Στροβόλου, 28) Ἀποστόλου Λουκᾶ Στροβόλου, 30) Ἀποστόλου Μάρκου Στροβόλου, 31) Ἀποστόλου Φιλίππου Λατσιῶν, 31) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Τρυπιώτου, 32) Ἀποστόλου Ἀνδρέου Πλατύ Ἀγλαντζιᾶς, 33) Ἀποστόλου Ἀνδρέου Νεαπόλεως, 34) Ἀποστόλου Ἀνδρέου Ὁμορφίτας, 35) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Λατσιῶν, 36) Παναγίας Παλλουριωτίσσης, 37) Παναγίας Φανερωμένης, 38) Παναγίας Χρυσαλινιωτίσσης, 39) Παναγίας Χρυσελεούσης Στροβόλου, 40) Τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Στροβόλου, 41) Τιμίου Προδρόμου, 42) Τιμίου Σταυροῦ Στροβόλου, καί 43) Παναγίας Τράχωνα.

2. Κοινότητες Λευκωσίας: 1 Ἀγκαστίνας, 2) Ἄσσιας, 3) Ἀφάνειας, 4) Βατυλῆς, 5) Βιτσάδας, 6) Βώνης, 7) Γερολάκκου, 8) Ἔξω Μετοχίου, 9) Κοντέας, 10) Κυθραίας, 11) Λύσης, 12) Μαραθοβούνου, 13) Μιᾶς Μηλιᾶς, 14) Νέου Χωρίου Κυθραίας, 15) Παλαικύθρου, 16) Τραχωνίου Κυθραίας, καί 17) Τύμβου.

3. Κοινότητες Ἀμμοχώστου: 1) Ἁγίου Νικολάου Λευκονοίκου, 2) Βουφῶν, 3) Γενάγρων, 4) Μουσουλίτας, 5) Πυργῶν, 6) Στρογγυλοῦ, καί 7) Τρυπημένης.

4. Μοναί: Γυναικεῖαι: 1) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Ἀναλυόντα, 2) Παναγίας Θεοτόκου Καμπιῶν, καί 3) Παναγίας Τρικουκκιωτίσσης Προδρόμου.

Ὑπό τήν πνευματικήν ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου τελοῦν ἐπίσης καί αἱ Βασιλικαί Σταυροπηγιακαί Μοναί τοῦ Κύκκου, τοῦ Μαχαιρᾶ, τοῦ Ἁγίου Νεοφύτου καί τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα.

ΙΙ. Ἱερά Μητρόπολις Πάφου

1. Ἐνορίαι πόλεως Πάφου: 1) Ἁγίου Θεοδώρου (Καθεδρικός), 2) Ἁγίας Παρασκευῆς Γεροσκήπου, 3) Ἁγίου Γεωργίου, 4) Ἁγίου Δημητρίου, 5) Ἁγίου Κενδέου, 6) Ἁγίου Σπυρίδωνος Γεροσκήπου, 7) Ἁγίων Ἀναργύρων, 8) Ἀποστόλων Βαρνάβα καί Παύλου, 9) Παναγίας Θεοσκεπάστης, καί 10) Παναγίας Παντανάσσης.

2. Κοινότητες: 1) Ἁγίας Βαρβάρας, 2) Ἁγίας Μαρίνης Κελοκεδάρων, 3) Ἁγίας Μαρινούδας, 4) Ἁγίου Ἀμβροσίου, 5) Ἁγίου Γεωργίου, 6) Ἁγίου Ἰωάννου, 7) Ἁγίου Νικολάου, 8) Ἀκουρσοῦ, 9) Ἀμαργέτης, 10) Ἀναρίτας, 11) Ἀνωγύρας, 12) Ἀξύλου - Ἐλεδιοῦς, 13) Ἀρμίνου, 14) Ἄρμου, 15) Ἄρσους, 16) Ἀρχιμανδρίτας, 17) Ἀσπρογιᾶς, 18) Ἀχέλειας, 19) Βάσης Κοιλανίου, 20) Γαλαταριᾶς, 21) Δορᾶς, 22) Ἔμπας, 23) Ἐπισκοπῆς, 24) Καλλέπειας, 25) Κανναβιοῦς, 26) Κεδάρων,

27) Κελοκεδάρων, 28) Κισσόνεργας, 29) Κισσούσης, 30) Κοίλης, 31) Κοιλίνιας, 32) Κονιῶν, 33) Κουκλιῶν, 34) Λεμώνας, 35) Λετύμπου, 36) Μαλιᾶς, 37) Μαμωνιῶν, 38) Μαραθούντας, 39) Μεσάνων, 40) Μέσα Χωρίου, 41) Μεσόγης, 42) Μούσερε, 43) Νατᾶς, 44) Νικόκλειας, 45) Ὁμόδους, 46) Παναγιᾶς, 47) Πάχνας Ἄνω, 48) Πάχνας Κάτω, 49) Πέγειας, 50) Πενταλιᾶς, 51) Πισσουρίου, 52) Πλατρῶν Κάτω, 53) Πολεμίου, 54) Ποταμιοῦς, 55) Πραιτωρίου, 56) Πραστειοῦ Αὐδήμου, 57) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Ἁγίου Θωμᾶ, 58) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Ἀλέκτορας, 59) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Αὐδήμου, 60) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Κολώνης, 61) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Λέμπας, 62) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Μανδριῶν, 63) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Παραμαλίου, 64) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Πλατανίσκιας, 65) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Σταυροκόννου, 66) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Φασούλας, 67) Σαλαμιοῦς, 68) Στατοῦ - Ἁγίου Φωτίου, 69) Στρουμπίου, 70) Τάλας, 71) Τίμης, 72) Τραχυπεδούλης, 73) Τρεμιθούσης, 74) Τσάδας, 75) Φιλούσης Κελοκεδάρων, 76) Φοινίου, 77) Χλώρακας, 78) Χολετριῶν, 79) Χούλου, καί 80) Ψαθίου.

3. Μοναί: α) Ἀνδρῶαι: 1) Παναγίας Χρυσορροϊατίσσης, 2) Παναγίας Τροοδιτίσσης, καί 3) Τιμίου Σταυροῦ Μίνθης.

β) Γυναικεῖαι: 1) Παναγίας Σαλαμιωτίσσης, καί 2) Ἁγίου Μηνᾶ Πενταλιᾶς.

III. Ἱερά Μητρόπολις Κιτίου

1. Ἐνορίαι πόλεως Λάρνακος: 1) Ἁγίου Λαζάρου (Καθεδρικός), 2) Μεταμορφώσεως Σωτῆρος (Μητροπολιτικός), 3) Ἁγίας Θέκλης, 4) Ἁγίου Ἐλευθερίου Τσακκιλεροῦ, 5) Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου, 6) Ἁγίου Ἰωάννου Ρώσσου εἰς Κοκκίνας, 7) Ἁγίου Νικολάου Δροσιᾶς, 8) Ἁγίων Ἀναργύρων, 9) Ἁγίων Εὐσταθίου καί Αὐξεντίου περιοχῆς Σταδίου «Ζήνων»,

10) Ἀποστόλου Ἀνδρέου εἰς Καμάρας, 11) Ἀποστόλου Βαρνάβα εἰς Καμάρας, 12) Παναγίας Φανερωμένης, 13) Τιμίου Προδρόμου, καί 14) Χρυσοπολιτίσσης.

2. Κοινότητες: 1) Ἁγίας Ἄννης, 2) Ἀγγλισίδων, 3) Ἀβδελλεροῦ, 4) Ἀραδίππου· α) Ἀποστόλου Λουκᾶ, καί β) Ἁγίου Φανουρίου, 5) Δεκελείας-Συνοικισμοῦ Α.Η.Κ, 6) Δρομολαξιᾶς, 7) Καλοῦ Χωρίου, 8) Κελλιῶν, 9) Κιτίου· Παναγίας Ἀγγελοκτίστης, καί β) Ἁγίου Κυριακοῦ, 10) Κλαυδιῶν, 11) Λειβαδιῶν· α) Ἁγίας Παρασκευῆς, β) Ἁγίου Σάββα, καί γ) Τριῶν Ἱεραρχῶν, 12) Μαζωτοῦ, 13) Ξυλοτύμβου, 14) Ξυλοφάγου· α) Ἁγίου Γεωργίου, καί β) Ἁγίου Δημητρίου Συνοικισμοῦ και γ) Ἁγίου Στυλιανοῦ 15) Ὁρμήδειας, 16) Ὀροκλίνης· α) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, καί β) Ἀποστόλου Ἀνδρέου, 17) Περβολιῶν, 18) Πύλας, 19) Συνοικισμοῦ Μενεοῦ, 20) Τερσεφάνου, καί 21) Τρούλλων.

3. Μοναί: α) Ἀνδρῶαι: 1) Σταυροβουνίου, 2) Ἁγίου Γεωργίου Κοντοῦ, καί 3) Ἁγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου.

β) Γυναικεῖαι: 1) Ἁγίων Μαρίνης καί Ραφαήλ Ξυλοτύμβου καὶ 2) Ῥόδον τό Ἀμάραντον Τρούλλοι.

IV. Ἱερά Μητρόπολις Κυρηνείας

1. Ἐνορίαι πόλεως Κυρηνείας: 1) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ (Καθεδρικός), καί 2) Ἁγίου Γεωργίου.

2. Κοινότητες Λευκωσίας (ὑπό διαποίμανσιν): 1) Ἁγίου Βασιλείου Σκυλλούρας, 2) Κοκκινοτριμιθιᾶς, 3) Μάμμαρι, 4) Σκυλλούρας,

3. Κοινότητες Κυρηνείας: 1) Ἁγίας Εἰρήνης, 2) Ἁγίου Ἀμβροσίου, 3) Ἁγίου Γεωργίου, 4) Ἁγίου Ἐπικτήτου, 5) Ἁγίου Ἑρμολάου, 6) Ἀγριδακίου, 7) Βασίλειας, 8) Βουνοῦ, 9) Δικώμου Ἄνω, 10) Δικώμου Κάτω, 11) Διορίου, 12) Ἐληᾶς Καραβᾶ,

13) Θέρμιας, 14) Καζαφανίου, 15) Καλογραίας, 16) Καραβᾶ· α) Ἁγίας Εἰρήνης, β) Ἁγίου Γεωργίου, καί γ) Παναγίας Εὐαγγελιστρίας, 17) Καρακουμίου, 18) Καρμίου, 19) Κλεπίνης, 20) Κοντεμένου, 21) Κουτσοβέντη, 22) Λαπήθου· α) Ἁγίας Ἀναστασίας, β) Ἁγίου Θεοδώρου, γ) Ἀποστόλου Λουκᾶ, δ) Ἁγίου Μηνᾶ, ε) Τιμίου Προδρόμου, καί στ) Ἁγίας Παρασκευῆς, 23) Λάρνακος Λαπήθου, 24) Λιβερῶν, 25) Μοτίδων, 26) Μπέλλα - Πάϊς, 27) Μύρτου, 28) Ὄρκας, 29) Παλαιοσόφου, 30) Πανάγρων, 31) Συγχαρίου, 32) Συσκλήπου, 33) Τριμιθίου, 34) Φτερύχων, καί 35) Χάρτζιας.

4. Μοναί: Ἀνδρῶαι: 1) Ἁγίου Παντελεήμονος, 2) Ἁγίας Εὐδοκίας, 3) Ἁγίου Γεωργίου Φτερύχων, 4) Ἁγίου Γεωργίου Μεζερέ, 5) Ἁγίου Ἱλαρίωνος, 6) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ - Ἀντιφωνητοῦ, 7) Ἀχειροποιήτου, 8) Ἀποστόλου Παύλου, 9) Παναγίας Καθάρων, 10) Παναγίας Μελανδρίνης, 11) Παναγίας Ὑπάτης, 12) Παναγίας Φανερωμένης, καί 13) Παναγίας Χρυσοτριμιθιώτισσης.

V. Ἱερά Μητρόπολις Λεμεσοῦ

1. Ἐνορίαι πόλεως Λεμεσοῦ: 1) Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς (Μητροπολιτικός), 2) Ἁγίας Νάπας (Καθεδρικός) 3) Ἁγίας Βαρβάρας Ζακακίου, 4) Ἁγίας Ζώνης, 5) Ἁγίας Μαρίνης Συνοικισμοῦ Καψάλου, 6) Ἁγίας Παρασκευῆς Γερμασόγειας, 7) Ἁγίας Τριάδος, 8) Ἁγίας Φυλάξεως, 9) Ἁγίου Ἀντωνίου, 10) Ἁγίου Γεωργίου Φραγκούδη, 11) Ἁγίου Γεωργίου Χαβούζης, 12) Ἁγίου Ἰγνατίου Γερμασόγειας, 13) Ἁγίου Ἰωάννου Ἐλεήμονος, 14) Ἁγίου Νεοφύτου Συνοικισμοῦ Μακαρίου Γ΄, 15) Ἁγίου Νικολάου, 16) Ἁγίου Νικολάου Κάτω Πολεμιδίων, 17) Ἁγίου Σπυρίδωνος, 18) Ἁγίου Στυλιανοῦ, 19) Ἁγίου Μηνᾶ δήμου Ἁγίου Ἀθανασίου, 20) Ἀποστόλου Ἀνδρέου Μέσα Γειτονιᾶς, 21) Ἀποστόλου Ἀνδρέου Χαράκη, 22) Ἀποστόλου Βαρνάβα, 23) Ἀποστόλου Λουκᾶ δήμου

Ἁγίου Ἀθανασίου, 24) Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου καί Ἁγίου Ἀρτεμίου, 25) Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ Μονοβολίκου, 26) Παναγίας Γλυκιωτίσσης, 27) Παναγίας Εὐαγγελιστρίας Κάτω Πολεμιδίων, 28) Παναγίας Τριχερούσης, 29) Ἀποστόλου Ἀνδρέου καί Ἁγίας Φωτεινῆς Καρπασίτιδος Συνοικισμοῦ Κολοσσίου, καί 30) Τιμίου Σταυροῦ Ἄνω Πολεμιδίων.

2. Κοινότητες: 1) Ἁγίου Γεωργίου Συλίκου, 2) Ἁγίου Θεοδώρου Ἀγροῦ, 3) Ἁγίου Θεράποντος, 4) Ἁγίου Ἰωάννου Ἀγροῦ, 5) Ἁγίου Κωνσταντίνου, 6) Ἁγίου Μάμαντος, 7) Ἁγίου Παύλου, 8) Ἀγροῦ· α) Ἐνορία Παναγίας, καί β) Ἐνορία Προδρόμου, 9) Ἀγριδίων, 10) Ἀκρούντας, 11) Ἀκρωτηρίου, 12) Ἀλάσσης, 13) Ἀμιάντου Ἄνω, 14) Ἀμιάντου Κάτω, 15) Ἀπαισιᾶς, 16) Ἀσωμάτου, 17) Ἀψιοῦς, 18) Βουνίου, 19) Γεράσας, 20) Δυμῶν, 21) Δωροῦ, 22) Ἐπισκοπῆς, 23) Ἐρήμης, 24) Ζωοπηγῆς, 25) Καλοῦ Χωρίου, 26) Καντοῦ, 27) Καπηλειοῦ, 28) Κολοσσίου, 29) Κορφῆς, 30) Κουκᾶς, 31) Κοιλανίου· α) Ἐνορία Μονογενοῦς, καί β) Ἐνορία Παναγίας, 32) Κυβίδων, 33) Κυπερούντας, 34) Λάνιας, 35) Λιμνατίου, 36) Λουβαρᾶ, 37) Λόφου, 38) Μαθηκολώνης, 39) Μανδριῶν Λεμεσοῦ, 40) Μοναγρίου, 41) Μονιάτη, 42) Μουτταγιάκκας, 43) Μύλου Κάτω, 44) Παλώδιας, 45) Παραμύθας, 46) Πελενδρίου· α) Ἐνορία Ἁγίου Ἰωάννου, καί β) Ἐνορία Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, 47) Πέρα Πεδίου, 48) Πλατρῶν Ἄνω, 49) Ποταμιτίσσης, 50) Σουνίου - Ζανατζιᾶς, 51) Σπιταλίου, 52) Συλίκου, 53) Σωτήρας, 54) Τραχωνίου, 55) Τριμικλίνης, 56) Ὕψωνα, 57) Φασούλας, 58) Φοινικαρίων, καί 59) Χανδριῶν.

3. Μοναί: α) Ἀνδρῶαι: 1) Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ, 2) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Μοναγρίου, 3) Συμβούλου Χριστοῦ, καί 4) Ἱερὰ Σκήτη Ἀναστάσεως.

β) Γυναικεῖαι: 1) Ἁγίου Γεωργίου Ἀλαμάνου, 2) Ἁγίου Νικολάου Γάτων, 3) Ζωοδόχου Πηγῆς - Παναγίας Γλωσσᾶ,

4) Παναγίας Ἀμασγοῦς, 5) Παναγίας Ἀμιροῦς, καί 6) Παναγίας Σφαλαγγιωτίσσης.

VI. Ἱερά Μητρόπολις Μόρφου

1. Ἐνορίαι πόλεως Μόρφου: 1) Ἁγίου Μάμαντος (Καθεδρικός), 2) Ἁγίου Γεωργίου, καί 3) Ἁγίας Παρασκευῆς.

2. Κοινότητες: 1) Ἁγίας Μαρίνης Ξυλιάτου, 2) Ἁγίας Μαρίνης Σκυλλούρας, 3) Ἁγίου Γεωργίου Καυκάλλου, 4) Ἁγίου Γεωργίου Σολέας, 5) Ἁγίου Δημητρίου Μαραθάσης, 6) Ἁγίου Θεοδώρου Σολέας, 7) Ἁγίου Νικολάου Λεύκας, 8) Ἀκακίου, 9) Ἀληθινοῦ, 10) Ἄλωνας, 11) Ἀργακίου, 12) Ἀστρομερίτου, 13) Αὐλώνας, 14) Βυζακιᾶς, 15) Γαλάτας, 16) Γερακιῶν, 17) Δένειας, 18) Εὐρύχου (Μητροπολιτικός), 19) Ζώδιας Ἄνω, 20) Ζώδιας Κάτω, 21) Κακοπετριᾶς, 22) Καλλιάνων, 23) Καλοπαναγιώτου, 24) Καλοῦ Χωρίου Λεύκας, 25) Καμιναρίων, 26) Κανναβιῶν-Ἁγίας Εἰρήνης, 27) Καπουτίου, 28) Κατυδάτων, 29) Καραβοστασίου, 30) Κατωκοπιᾶς, 31) Κοράκου, 32) Κούρδαλη, 33) Κουτραφᾶ, 34) Κυρᾶς, 35) Λαγουδερῶν, 36) Λειβαδιῶν Πιτσιλιᾶς, 37) Λεμύθου, 38) Λεύκας, 39) Λινοῦς, 40) Μασσαρίου, 41) Μενοίκου, 42) Μουτουλλᾶ, 43) Νέου Ἀμπελικοῦ, 44) Νέου Λειβαδίου, 45) Νικηταρίου, 46) Νικήτα, 47) Ξεροῦ, 48) Ξυλιάτου, 49) Οἴκου Μαραθάσης, 50) Ὀρούντας, 51) Παλαιομύλου, 52) Πεδουλᾶ, 53) Πεντάγυιας, 54) Περιστερωναρίου, 55) Περιστερώνας Μόρφου, 56) Πέτρας, 57) Πλατανιστάσης, 58) Πολυστύπου, 59) Ποταμίου, 60) Ποταμοῦ Κάμπου, 61) Πραστειοῦ Μόρφου, 62) Προδρόμου, 63) Σαραντίου, 64) Σινᾶ Ὄρους, 65) Σκουριωτίσσης, 66) Σπηλιῶν, 67) Συριανοχωρίου, 68) Τεμβριᾶς, 69) Τριῶν Ἐληῶν Μαραθάσης, 70) Φιλιᾶς, 71) Φλάσου, καί 72) Χρυσηλιοῦ.

3. Μοναί: α) Ἀνδρῶαι: 1) Ἁγίου Μάμαντος Μόρφου, 2) Ἁγίου Ἰωάννου Λαμπαδιστοῦ, 3) Παναγίας τοῦ Ἄρακος, 4) Παναγίας τῆς Ἀσίνου, 5) Παναγίας τῆς Ποδίθου, 6) Τιμίου Σταυροῦ τοῦ Ἁγιασμάτη καί 7) Ἱερόν Ἡσυχαστήριον Ἁγίου Σεραφείμ τοῦ Σάρωφ.

β) Γυναικεῖαι: 1) Ἁγίου Νικολάου Ὀρούντας, 2) Παναγίας Χρυσοκουρδαλιωτίσσης καί Ἁγίου Γεωργίου Πιτυδιώτου.

VII. Ἱερά Μητρόπολις Κωνσταντίας καί Ἀμμοχώστου

1. Ἐνορίαι πόλεως Ἀμμοχώστου: 1) Ἁγίου Νικολάου (Καθεδρικός), 2) Ἁγίας Ζώνης, 3) Ἁγίας Τριάδος, 4) Ἁγίου Γεωργίου Σαλαμῖνος, 5) Ἁγίου Ἰωάννου, 6) Ἁγίου Λουκᾶ, 7) Ἁγίου Μέμνονος, 8) Παναγίας Χρυσοσπηλιωτίσσης, καί 9) Τιμίου Σταυροῦ.

2. Ἐνορίαι πόλεως Παραλιμνίου: 1) Ἁγίου Γεωργίου (Μητροπολιτικός), 2) Ἁγίας Βαρβάρας, καί 3) Ἁγίου Δημητρίου.
3. Κοινότητες: 1) Ἁγίας Νάπας, 2) Ἁγίου Γεωργίου Σπαθαρικοῦ, 3) Ἁγίου Σεργίου, 4) Ἀλόδα, 5) Ἀρναδίου, 6) Αὐγόρου· α) Πέτρου καί Παύλου, καί β) Ἁγίου Γεωργίου Συνοικισμοῦ, 7) Ἀχερίτου - Βρυσούλλων, 8) Ἄχνας· α) Ἁγίας Μαρίνης καί Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Δάσους Ἄχνας Συνοικισμοῦ, καί β) Παναγίας Τραχιᾶς Δάσους Ἄχνας, 9) Γαϊδουρᾶ - Νέας Σπάρτης, 10) Γύψου, 11) Δερυνείας· α) Ἁγίων Πάντων, β) Ἀποστόλου Βαρνάβα Συνοικισμοῦ, καί γ) Ἁγίων Τιμοθέου καί Μαύρας Κάτω Δερυνείας, 12) Ἐγκώμης, 13) Καλοψίδος, 14) Κουκλιῶν, 15) Λαπάθου, 16) Λευκονοίκου· α) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, καί β) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, 17) Λιμνιῶν, 18) Λιοπετρίου, 19) Μαράθας, 20) Μακράσυκας, 21) Μηλιᾶς, 22) Περιστερώνας, 23) Πηγῆς, 24) Πραστειοῦ Μεσαορίας, 25) Σανταλάρη, 26) Σπαθαρικοῦ, 27) Στύλλων, 28) Συγκράσεως, 29) Σωτήρας, καί 30) Φρενάρους.

4. Μοναί: α) Ἀνδρῶα: Ἁγίας Νάπας.

β) Γυναικεία: Ἁγίου Κενδέου.

VIII. Ἱερά Μητρόπολις Κύκκου καί Τηλλυρίας

1. Κοινότητες: 1) Βαρισίων, 2) Γαληνῆς, 3) Κάμπου, 4) Λουτροῦ - Λυμνίτου, 5) Μηλικουρίου, 6) Μοσφυλίου, 7) Πηγαινιῶν, 8) Πύργου Ἄνω, 9) Πύργου Κάτω, καί 10) Τσακκίστρας.

2. Μοναί: Γυναικεία: Ἁγίας Τριάδος.

IX. Ἱερά Μητρόπολις Ταμασοῦ καί Ὀρεινῆς

1. Ἐνορίαι: 1) Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου Λακατάμειας, 2) Ἁγίου Νεοφύτου Λακατάμειας, 3) Ἁγίου Νικολάου Λακατάμειας, καί 4) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Λακατάμειας.

2. Κοινότητες: 1) Ἁγίας Βαρβάρας, 2) Ἁγίου Ἐπιφανίου, 3) Ἁγίου Ἰωάννου Μαλούντας, 4) Ἁγίων Βαβατσινιᾶς, 5) Ἁγίων Τριμιθιᾶς, 6) Ἀγροκηπιᾶς, 7) Ἀνάγυιας, 8) Ἀναλυόντα, 9) Ἀπλικίου, 10) Ἀρεδιοῦ, 11) Ἀσκᾶ, 12) Βαβατσινιᾶς, 13) Γουρρίου, 14) Δευτερᾶς Ἄνω, 15) Δευτερᾶς Κάτω, 16) Ἐπισκοπειοῦ, 17) Ἐργατῶν, 18) Καλοῦ Χωρίου Κλήρου, 19) Καμπίου Φαρμακᾶ, 20) Καμπιῶν, 21) Καπέδων, 22) Κάτω Μονῆς, 23) Κλήρου, 24) Κοτσιάτου, 25) Λαζανιᾶς, 26) Λυθροδόντα, 27) Μαθιάτου, 28) Μαλούντας, 29) Μαρκίου, 30) Μελίνης, 31) Μιτσεροῦ, 32) Ὁδοῦ, 33) Παλαιομετόχου, 34) Παλαιχωρίου Μόρφου, 35) Παλαιχωρίου Ὀρεινῆς, 36) Περάτων Ὀρεινῆς, 37) Πολιτικοῦ, 38) Τσερίου, 39) Φαρμακᾶ, 40) Φικάρδου, 41) Φτερικουδίου, καί 42) Ψημολόφου.

3. Μοναί: α) Ἀνδρῶαι: 1) Ὁσίου Ἀββακούμ, καὶ 2) Παναγίας Ἱεροσολυμιτίσσης, β) Γυναικεῖαι: 1) Ἁγίου Ἡρακλειδίου, 2) Ἁγίου Παντελεήμονος Ἀχερᾶ, 3) Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καί 4) Παναγίας Παντανάσσης.

X. Ἱερά Μητρόπολις Τριμυθοῦντος

1. Ἐνορίαι πόλεως Ἰδαλίου: 1) Παναγίας Εὐαγελιστρίας

(Μητροπολιτικός), καί 2) Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης Συνοικισμοῦ Ἰδαλίου.

2. Κοινότητες: 1) Ἁγίου Θεοδώρου Σκαρίνου, 2) Ἁγίου Σωζομένου, 3) Ἀθηαίνου, 4) Ἀλαμινοῦ, 5) Ἀλάμπρας, 6) Ἀληθρικοῦ, 7) Ἀναφωτίας, 8) Ἄρσους Λάρνακος, 9) Βάβλας, 10) Δελικήπου, 11) Καλαβασοῦ, 12) Κάτω Δρυός, 13) Κιβισιλίου, 14) Κόρνου, 15) Κοφίνου, 16) Λάγιας, 17) Λευκάρων Ἄνω, 18) Λευκάρων Κάτω, 19) Λουρουτζίνας, 20) Λυμπιῶν, 21) Μαρίου, 22) Μαρωνίου, 23) Μενόγειας, 24) Μοσφιλωτῆς, 25) Νήσου, 26) Ὀρᾶς, 27) Πέρα Χωρίου, 28) Ποταμιᾶς, 29) Πυργῶν Λάρνακος, 30) Πυροΐου, 31) Σιᾶς, 32) Σκαρίνου, 33) Συνοικισμοῦ Ζυγίου, 34) Τόχνης, 35) Τρεμετουσιᾶς, 36) Χοιροκοιτίας, 37) Ψεματισμένου, καί 38) Ψευδᾶ.

3. Μοναί: α) Ἀνδρῶα: Ἁγίου Σπυρίδωνος.

β) Γυναικεῖαι: 1) Ἁγίας Θέκλης, καί 2) Ἁγίου Μηνᾶ.

XI. Ἱερά Ἐπισκοπή Καρπασίας

1. Κοινότητες: 1) Ἁγίας Τριάδος Αἰγιαλούσης, 2) Ἁγίου Ἀνδρονικουδίου, 3) Ἁγίου Ἀνδρονίκου Καρπασίας, 4) Ἁγίου Εὐσταθίου, 5) Ἁγίου Ἡλιοῦ Καρπασίας, 6) Ἁγίου Θεοδώρου Καρπασίας, 7) Ἁγίου Ἰακώβου, 8) Ἁγίου Συμεών, 9) Αἰγιαλούσης, 10) Ἀκανθοῦς, 11) Αὐγολίδος, 12) Ἀρδάνων, 13) Βαθύλακα, 14) Βασιλίου, 15) Βουκολίδας, 16) Γαλατείας, 17) Γαληνόπορνης, 18) Γαστριῶν, 19) Γερανίου, 20) Δαυλοῦ, 21) Ἑπτακώμης, 22) Καντάρας, 23) Κοιλανέμου, 24) Κορόβειας, 25) Κριδείων, 26) Κώμης Αἰγιαλοῦ, 27) Κώμης Κεπήρ, 28) Λειβαδιῶν, 29) Λεοναρίσσου, 30) Λυθραγκώμης, 31) Μανδρῶν, 32) Μελανάργων, 33) Μελήνης, 34) Μονάρκας, 35) Μπογαζίου, 36) Νέτας, 37) Ὀβγόρου, 38) Πατρικίου, 39) Περιβολιῶν Τρικώμου, 40) Πλατανίσσου, 41) Ριζοκαρπάσου, 42) Ταύρου, 43) Τρικώμου, καί 44) Φλαμουδίου.

2. Μοναί: α) Ἀνδρῶαι: 1) Ἀποστόλου Ἀνδρέου, 2) Ἁγίου Νικολάου Δαυλοῦ, 3) Ἁγίας Φωτεινῆς Καρπασίτιδος, 4) Παναγίας Ἐλεούσης, 5) Παναγίας Κανακαριᾶς, 6) Παναγίας Καντάρας, 7) Παναγίας Κυρᾶς Λειβαδιῶν, 8) Παναγίας Περγαμινιωτίσσης Ἀκανθοῦς, καί 9) Παναγίας Τοχνίου Μανδρῶν.

β) Γυναικεία: Ἁγίου Γεωργίου Σακκᾶ.

XII. Ἱερά Ἐπισκοπή Ἀρσινόης

Κοινότητες: 1) Ἁγίας Μαρίνης Χρυσοχοῦς, 2) Ἁγίου Δημητριανοῦ, 3) Ἀκουρδαλιῶν Ἄνω, 4) Ἀκουρδαλιῶν Κάτω, 5) Ἀναδιοῦ, 6) Ἀργάκας, 7) Ἀρόδων Ἄνω, 8) Γιαλιᾶς Κάτω, 9) Γιόλου, 10) Γουδίου, 11) Δρούσιας, 12) Δρύμου, 13) Δρυνιᾶς, 14) Θελέτρας, 15) Ἴννιας, 16) Κάθηκα, 17) Κινούσης, 18) Κρήτου Μαρόττου, 19) Κρήτου Τέρρας, 20) Λάσας, 21) Λυσοῦ, 22) Μελάντρας, 23) Μηλιᾶς, 24) Μηλιοῦς, 25) Νέου Χωρίου, 26) Νέων Δημάτων, 27) Παχυάμμου, 28) Πελαθούσης, 29) Περιστερώνας, 30) Πόλεως Χρυσοχοῦς, 31) Προδρομίου, 32) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Χρυσοχοῦς, 33) Πωμοῦ, 34) Σκούλλης, 35) Στενῆς, 36) Σίμου, 37) Τέρρας, 38) Φιλούσης Χρυσοχοῦς, 39) Φοίτης, καί 40) Χόλης.

XIII. Ἱερά Ἐπισκοπή Ἀμαθοῦντος

Κοινότητες: 1) Ἁγίου Τύχωνος, 2) Ἀκαπνοῦς, 3) Ἀρακαπᾶ, 4) Ἀσγάτας, 5) Βάσης (Σανίδος), 6) Βίκλας, 7) Διερώνας, 8) Ἑπταγώνιας, 9) Κελλακίου, 10) Κλωναρίου, 11) Μοναγρουλλίου, 12) Μονῆς, 13) Παρεκκλησιᾶς, 14) Πεντακώμου 15) Πραστειοῦ (Κελλακίου), 16) Πύργου, 17) Σανίδος, 18) Προφήτου Ἠλιοῦ, 19) Συκοπέτρας, καί 20) Ἀρμενοχωρίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Ι
ΓΕΝΙΚΟΝ ΜΕΡΟΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ἄρθρον 1

Ἡ ἐκκλησιαστικῶς ἀξιόποινος πρᾶξις

1. Ἐκκλησιαστικῶς ἀξιόποινος πρᾶξις θεωρεῖται πᾶσα τελικῶς ἄδικος καί καταλογιστή πρᾶξις, ἡ κύρωσις τῆς ὁποίας συνάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τῆς Κανονικῆς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἤτοι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τῆς ἑρμηνευτικῆς αὐτῶν καί τῆς πράξεως τῆς Ἐκκλησίας, καί ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου καί τῶν Παραρτημάτων αὐτοῦ. Ὡς πρᾶξις νοεῖται καί ἡ παράλειψις.

2. Ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα τελέσεως, τό ὁποῖον στοιχειοθετεῖται διά παραλείψεως, τιμωρεῖται μόνον ἐφ' ὅσον ὁ ὑπαίτιος εἶχεν ἰδιαιτέραν νομικήν ὑποχρέωσιν, ὅπως τελέσῃ τήν πρᾶξιν, τήν ὁποίαν παρέλειψεν, εἰς τρόπον ὥστε νά εἶχεν ἀποφευχθῆ τό ἐκκλησιαστικῶς ἀξιόποινον ἀποτέλεσμα. Ἡ ἰδιαιτέρα νομική ὑποχρέωσις, προκειμένου περί κληρικῶν, ἑρμηνεύεται ἐπί τῇ βάσει ἐκκλησιαστικῶν κριτηρίων.

3. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, κατά τήν ὁποίαν Ἱερός Κανών ἐμπεριέχει εἰδικήν ρύθμισιν Οὐσιαστικοῦ Ποινικοῦ Δικαίου, ὑπερισχύει ἡ διάταξις τοῦ Κανόνος.

Ἄρθρον 2

Τό ἄδικον τῆς πράξεως

Ἡ πρᾶξις θεωρεῖται ἀρχικῶς μέν ἄδικος, ἐφ' ὅσον πληροῖ τήν ἀντικειμενικήν ὑπόστασιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος· τελικῶς δέ ἄδικος θεωρεῖται ἡ πρᾶξις, κατά τήν τέλεσιν τῆς ὁποίας δέν συνέτρεξε λόγος ἄρσεως τοῦ ἀδίκου, ἐκ τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων.

Ἄρθρον 3

Ἄρσις τοῦ ἀδίκου

Ὁ ἀρχικῶς ἄδικος χαρακτήρ τῆς πράξεως αἴρεται, ἐκτός τῶν ἐν τοῖς κατωτέρω ἄρθροις 4 καί 5 τοῦ παρόντος λόγων, ἐάν ἀποδειχθῇ ἡ συνδρομή κατά τήν τέλεσιν αὐτῆς λόγου ἄρσεως τοῦ ἀδίκου, ἐκ τῶν καθιερωθέντων εἰς τήν Ὀρθόδοξον Κανονικήν Παράδοσιν.

Ἄρθρον 4

Προσταγή

Τό ἀρχικῶς ἄδικον τῆς πράξεως αἴρεται, ἐάν ὁ δράστης ἐξετέλεσε προσταγήν ἀνωτέρου ἐκκλησιαστικοῦ ὀργάνου. Ἐάν ὅμως ἡ προσταγή ἀφεώρα προσβολήν θεμελιώδους σημασίας ἐννόμου ἀγαθοῦ, ὁ προστάξας τιμωρεῖται ὡς ἔμμεσος αὐτουργός, ἐνῷ ὁ δράστης ὡς ἄμεσος. Ἐάν ἕνεκα τοῦ ἀνωτέρω λόγου, ἤτοι τῆς προσβολῆς θεμελιώδους σημασίας ἐννόμου ἀγαθοῦ, ὁ ἀποδέκτης τῆς προσταγῆς ἠρνήθη νά ἐκτελέσῃ αὐτήν, δέν φέρει εὐθύνην δι' ἀνυπακοήν ἤ ἀπείθειαν ἤ ἑτέραν συναφοῦς χαρακτηρισμοῦ πρᾶξιν.

Ἄρθρον 5

Κατάστασις ἀνάγκης

Ὁ ἀρχικῶς ἄδικος χαρακτήρ τῆς πράξεως αἴρεται, ἐάν ὁ δράστης διά τῆς πραγματώσεως τῆς ἀντικειμενικῆς ὑποστάσεως ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος διέσωσε μείζονος σημασίας ἐκκλησιαστικόν ἔννομον ἀγαθόν, ἐπιφυλασσομένων τῶν κανονικῶν διατάξεων περί προσβολῆς κατά τῆς ζωῆς.

Ἄρθρον 6

Ὁ καταλογισμός τῆς πράξεως

1. Ἀρχικῶς καταλογιστή θεωρεῖται ἡ τελικῶς ἄδικος πρᾶξις, ἐφ᾽ ὅσον ὁ δράστης ἦτο ἱκανός πρός καταλογισμόν. Τελικῶς δέ καταλογιστή, ἐφ᾽ ὅσον διαπιστοῦται ὅτι ὁ ἱκανός πρός καταλογισμόν δράστης ἐτέλεσε τήν πρᾶξιν ὑπαιτίως καί δέν ἐμφιλοχώρησεν εἰς τοῦτον κατά τήν τέλεσιν αὐτῆς λόγος ἄρσεως τοῦ ἀρχικοῦ καταλογισμοῦ, ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τό ἄρθρον 8 τοῦ παρόντος.

2. Ἡ τελικῶς ἄδικος πρᾶξις δέν καταλογίζεται εἰς τόν δράστην, ἐάν οὗτος κατά τόν χρόνον τελέσεως αὐτῆς, ἕνεκα προσωρινῆς ἤ μονίμου διαταράξεως τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ, δέν ἠδυνήθη νά ἀντιληφθῇ τόν ἄδικον αὐτῆς χαρακτῆρα.

3. Ἐάν ὁ δράστης τελῶν εἰς τήν ἀνωτέρω κατάστασιν ἠδύνατο νά ἀντιληφθῇ μερικῶς τόν ἄδικον χαρακτῆρα τῆς πράξεως, τιμωρεῖται μέ ποινήν μειωμένην.

4. Ἐάν ὁ δράστης ἐκ προθέσεως περιῆλθεν εἰς κατάστασιν ἀνικανότητος πρός καταλογισμόν, ἐν γνώσει τοῦ ἐνδεχομένου νά τελέσῃ ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, τιμωρεῖται μέ ποινήν μειωμένην. Τά ἀνωτέρω περί μειωμένης ποινῆς δέν ἐφαρμόζονται, ἐάν ὁ δράστης περιῆλθεν εἰς τήν ἐν λόγῳ κατάστασιν ἐπί τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ, ὅπως τελέσῃ τό ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα.

Ἄρθρον 7

Δόλος καί πραγματική πλάνη

1. Ἐκ δόλου πράττει ὅστις θέλει νά πραγματώσῃ καί γνωρίζει ὅτι διά τῆς πράξεως αὐτοῦ πραγματώνει τήν ἀντικειμενικήν ὑπόστασιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, ἀνεξαρτήτως τῆς συνεπιγνώσεως ὅτι ἡ πρᾶξις αὐτοῦ ἀντιβαίνει εἰς τό δέον τῆς

Ἐκκλησίας.

2. Ἐάν ὁ δράστης ἀγνοῇ ἤ ἐσφαλμένως ἐκλαμβάνῃ ἔστω καί ἕν στοιχεῖον τῆς ἀντικειμενικῆς ὑποστάσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, αἴρεται ὁ ἀρχικός καταλογισμός τῆς πράξεως εἰς τοῦτον, ἕνεκα πραγματικῆς πλάνης. Τό αὐτό ἰσχύει καί διά τά στοιχεῖα, ἅτινα ἐπαυξάνουν τό ἐκκλησιαστικῶς ἀξιόποινον, ὁπότε ἀπαλλάσσεται τῆς ηὐξημένης ποινῆς.

3. Ἐάν ὁ δράστης ἐσφαλμένως ἐκλαμβάνῃ τά πραγματικά περιστατικά, τά ὁποῖα συγκροτοῦν λόγον ἄρσεως τοῦ ἀδίκου, ἀπαλλάσσεται ἕνεκα πραγματικῆς πλάνης. Ἐάν ὁ δράστης ἐτέλεσεν ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα ἐν ἀγνοίᾳ τῆς συνδρομῆς λόγου ἄρσεως τοῦ ἀδίκου, τιμωρεῖται μέ ποινήν μειωμένην.

Ἄρθρον 8

Λόγοι ἄρσεως τοῦ ἀρχικοῦ καταλογισμοῦ

1. Ἐάν ὁ δράστης, ἱκανός ὤν πρός καταλογισμόν καί ἐν δόλῳ, ἐτέλεσε τήν πρᾶξιν, ἕνεκα εὐλόγου καί ἀφορήτου ψυχικῆς πιέσεως, αἴρεται ὁ ἀρχικός καταλογισμός εἰς τοῦτον καί ἀπαλλάσσεται.

2. Τό Δικαστήριον δύναται νά δεχθῇ καί ἑτέρους λόγους ἄρσεως τοῦ ἀρχικοῦ καταλογισμοῦ, οἵτινες ἀπορρέουν ἐκ τῆς κανονικῆς πράξεως τῆς Ἐκκλησίας.

3. Ἐάν ὁ ὑπαίτιος, ἱκανός ὤν πρός καταλογισμόν καί ἐν δόλῳ, στερεῖται τῆς συνειδήσεως τοῦ ἀδίκου χαρακτῆρος τῆς πράξεως, μή δυνάμενος νά ἀναχθῇ εἰς τοῦτον, ἐσφαλμένως ἐκλαμβάνων ὅτι ἡ πρᾶξις αὐτοῦ δέν ἀποδοκιμάζεται εἰς τό δέον τῆς Ἐκκλησίας, καί ἐφ᾽ ὅσον τό Δικαστήριον κρίνει τήν πλάνην αὐτήν συγγνωστήν, ἀπαλλάσσει αὐτόν.

Ἄρθρον 9

Ἀπόπειρα

1. *Ἔννοια τῆς ἀποπείρας*: Ὅστις, ἀποφασίσας τήν τέλεσιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, ἐπραγμάτωσεν ὡρισμένα μόνον στοιχεῖα ἐκ τῶν κατατεινόντων ἀναγκαίως εἰς τήν πλήρωσιν τῆς ἀντικειμενικῆς ὑποστάσεως τούτου, δύναται νά τιμωρηθῇ μέ μειωμένην ποινήν.

2. *Ὑπαναχώρησις*: Ἐάν ὁ δράστης κατά τό στάδιον τῆς ἀποπείρας ὑπανεχώρησε μεταγνούς, τό Δικαστήριον ἐπιβάλλει μειωμένην ποινήν ἤ κρίνει τήν ἀπόπειραν ἀτιμώρητον, δυνάμενον ὅπως ἐπιβάλῃ εἰς τοῦτον εἰς ἀμφοτέρας τάς περιπτώσεις ἔργα φιλανθρωπίας ἤ ἐκκλησιαστικῆς διακονίας.

3. *Ἀπρόσφορος ἀπόπειρα*: Ἐάν ὁ δράστης ἠγνόει ὅτι διά τῆς πράξεως αὐτοῦ δέν ἠδύνατο νά διαπραχθῇ τό ἀποφασισθέν ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, εἴτε ἕνεκα τοῦ μέσου εἴτε ἕνεκα τοῦ ἀντικειμένου τῆς πράξεως, τό Δικαστήριον ἐπιβάλλει μειωμένην ποινήν ἤ δύναται νά κρίνῃ τήν ἀπόπειραν ἀτιμώρητον, δυνάμενον ὅπως ἐπιβάλῃ εἰς τοῦτον εἰς ἀμφοτέρας τάς περιπτώσεις ἔργα φιλανθρωπίας ἤ ἐκκλησιαστικῆς διακονίας.

4. Εἰς περίπτωσιν ἀποπείρας αὐτοκτονίας ἐκ μέρους κληρικοῦ, ἡ ἀπόπειρα τιμωρεῖται διά πλήρους ποινῆς, ὡς ἐπί ἀδικήματος κατά τῆς ζωῆς, ἐπιφυλασσομένων τῶν περί ὑπαναχωρήσεως καί ἀπροσφόρου ἀποπείρας διατάξεων.

Ἄρθρον 10

Συμμετοχή

1. *Ἄμεσος αὐτουργός* θεωρεῖται ὅστις τελεῖ ὁ ἴδιος τό ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα. Ἐάν δύο ἤ περισσότεροι μέ κοινόν δόλον τελέσουν ὁμοῦ ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, θεωροῦνται συναυτουργοί καί ἕκαστος τιμωρεῖται μέ τήν ποινήν τοῦ αὐτουργοῦ.

2. *Ἔμμεσος αὐτουργός* θεωρεῖται ὅστις κατά τό ἄρθρον 4 προσέταξε τήν διάπραξιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, ὡς καί ὅστις προεκάλεσε τήν ἀπόφασιν τελέσεως τῆς πράξεως εἰς ἀκαταλόγιστον ἤ μειωμένου καταλογισμοῦ πρόσωπον. Ὁ ἔμμεσος αὐτουργός τιμωρεῖται μέ τήν ποινήν τοῦ αὐτουργοῦ.

3. *Ἠθικός αὐτουργός* θεωρεῖται ὅστις προεκάλεσεν εἰς ἕτερον τήν ἀπόφασιν τοῦ ὑπ᾽ αὐτοῦ διαπραχθέντος ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος. Οὗτος τιμωρεῖται κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου μέ τήν ποινήν τοῦ αὐτουργοῦ ἤ μέ μειωμένην ποινήν.

4. *Ἄμεσος συνεργός* θεωρεῖται ὅστις παρέσχεν ἄμεσον συνδρομήν πρός τόν αὐτουργόν κατά τήν τέλεσιν τῆς πράξεως. Οὗτος τιμωρεῖται κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου μέ τήν ποινήν τοῦ αὐτουργοῦ ἤ μέ μειωμένην ποινήν.

5. *Ἁπλοῦς συνεργός* θεωρεῖται ὅστις παρέσχεν ἁπλῆν συνδρομήν εἰς τόν αὐτουργόν πρό τῆς τελέσεως τῆς πράξεως ἤ κατ᾽ αὐτήν. Οὗτος τιμωρεῖται μέ μειωμένην ποινήν.

6. Διά τήν ἐπιβολήν ποινῆς εἰς τούς συμμετόχους (ἠθικόν αὐτουργόν, ἄμεσον καί ἁπλοῦν συνεργόν) τό Δικαστήριον ὀφείλει ὅπως ἀποφανθῇ ὅτι ὁ αὐτουργός ἐτέλεσε τοὐλάχιστον ἀρχικῶς ἄδικον πρᾶξιν.

7. Ὅστις προεκάλεσεν εἰς ἕτερον τήν ἀπόφασιν τελέσεως ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος ἤ παρέσχεν εἰς τοῦτον τά μέσα τελέσεως αὐτοῦ, καί τό ἀδίκημα δέν ἐτελέσθη, ὡς καί ὁ ἀποδεχόμενος τοιαύτην πρόκλησιν ἤ προσφοράν, καί τό ἀδίκημα δέν ἐτελέσθη, τιμωρεῖται μέ μειωμένην ποινήν. Ἐάν ὁ ὑπαίτιος, οἰκείᾳ βουλήσει, ἀνεκάλεσε τήν πρόκλησιν ἤ προσφοράν ἤ ἀποδοχήν, τό Δικαστήριον δύναται νά κρίνῃ τήν πρᾶξιν ἀτιμώρητον.

8. Εἰδικῶς ἐπί ἀδικημάτων κατά τῆς ζωῆς συμπεριλαμβανομένης τῆς ἀμβλώσεως, οἱαδήποτε μορφή συμμετοχῆς ἐκ μέρους κληρικοῦ τιμωρεῖται διά τῆς ποινῆς τοῦ αὐτουργοῦ. Οἱαδήποτε μορφή συμμετοχῆς κληρικοῦ εἰς αὐτοκτονίαν ἤ ἀπόπειραν αὐτοκτονίας ἑτέρου προσώπου τιμωρεῖται διά πλήρους ποινῆς, ὡς ἐπί ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος κατά τῆς ζωῆς.

9. Ὅστις παρέχει οἱασδήποτε μορφῆς συνδρομήν πρός τόν τελέσαντα ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, μετά τήν πραγμάτωσιν αὐτοῦ καί ἐν συναφείᾳ πρός ταύτην, τιμωρεῖται μέ ποινήν μειωμένην ἐν σχέσει πρός τήν ποινήν τοῦ αὐτουργοῦ. Ἐάν ὅμως ὁ παρασχών τήν ἀνωτέρω συνδρομήν εἶναι συγγενής τοῦ δράστου ἐξ αἵματος ἕως τρίτου βαθμοῦ ἤ ἐξ ἀγχιστείας ἕως δευτέρου, θετός γονεύς ἤ θετόν τέκνον ἤ σύζυγος αὐτοῦ, ἡ πρᾶξις μένει ἀτιμώρητος.

Ἄρθρον 11

Συρροή ἐκκλησιαστικῶν ἀδικημάτων καί τό κατ᾽ ἐξακολούθησιν ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα

1. *Κατ᾽ ἰδέαν ἀληθινή συρροή*: Ἐάν ὁ ὑπαίτιος διά μιᾶς πράξεως ἐτέλεσε πλείονα ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα, τό Δικαστήριον ἐπιβάλλει τήν βαρυτέραν ποινήν, συνεκτιμῶν δέ τήν προκληθεῖσαν βλάβην ἐκκλησιαστικῶν ἐννόμων ἀγαθῶν, προσαυξάνει τήν ποινήν μέχρι τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου αὐτῆς. Εἰς ὅσας περιπτώσεις δέν εἶναι δυνατή ἡ ἀνωτέρω προσαύξησις, ἡ διάπραξις δέ τῶν πλειόνων ἐκκλησιαστικῶν ἀδικημάτων ἐπέφερεν ἰσχυρόν σκανδαλισμόν, τό Δικαστήριον δύναται νά ἐπιβάλῃ διπλῆν ποινήν.

2. *Πραγματική ἀληθινή συρροή*: Ἐάν ὁ ὑπαίτιος διά πλειόνων πράξεων ἐτέλεσε πλείονα ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα, τό Δικαστήριον ἐπιβάλλει τήν βαρυτέραν τῶν προβλεπομένων ποινῶν

καί, συνεκτιμῶν τάς προσβολάς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐννόμων ἀγαθῶν, αἵτινες προῆλθον ἐκ τούτων, προσαυξάνει τήν ποινήν ταύτην, τῆς προσαυξήσεως μή δυναμένης νά ὑπερβῇ τά τρία τέταρτα τοῦ ἀθροίσματος τῶν διά τά ἕτερα τελεσθέντα ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα προβλεπομένων ποινῶν. Ἐν περιπτώσει δύο συντρεχουσῶν ποινῶν, ἡ προσαύξησις τῆς βαρυτέρας δέν δύναται νά εἶναι ἀνωτέρα τοῦ ἡμίσεος τῆς ἑτέρας συντρεχούσης ποινῆς. Εἰς περιπτώσεις, καθ᾽ ἅς δέν εἶναι δυνατή ἡ ἀνωτέρω προσαύξησις, ἡ δέ διάπραξις τῶν πλειόνων ἐκκλησιαστικῶν ἀδικημάτων ἐπέφερεν ἰσχυρόν σκανδαλισμόν, τό Δικαστήριον δύναται νά ἐπιβάλῃ διπλῆν ποινήν.

3. *Τό κατ᾽ ἐξακολούθησιν ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα*: Ἐάν πλείονες πράξεις τοῦ ἰδίου προσώπου στοιχειοθετοῦν ἐξακολούθησιν τοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, τό Δικαστήριον δύναται εἴτε νά ἐφαρμόσῃ τάς περί πραγματικῆς ἀληθινῆς συρροῆς διατάξεις εἴτε, συνεκτιμῶν τήν ἀπαξίαν ἑκάστης πράξεως, νά ἐπιβάλῃ ποινήν προσηυξημένην κατά τό ἕν τέταρτον αὐτῆς, πέραν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου αὐτῆς. Εἰς περιπτώσεις, καθ᾽ ἅς ἡ διάπραξις τοῦ κατ᾽ ἐξακολούθησιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος ἐπέφερεν ἰσχυρόν σκανδαλισμόν, τό Δικαστήριον δύναται νά ἐπιβάλῃ καί ἑτέραν ποινήν.

4. *Φαινομενική κατ᾽ ἰδέαν καί πραγματική συρροή*: Ἐάν εἰς τάς περιπτώσεις τῶν παραγράφων 1 καί 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου τό Δικαστήριον κρίνῃ ὅτι ἡ τέλεσις περισσοτέρων ἐκκλησιαστικῶν ἀδικημάτων εἴτε διά μιᾶς εἴτε διά πλειόνων πράξεων δέν προσδίδει αὐτοτέλειαν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδίκου εἰς ἕκαστον, τό Δικαστήριον ἐπιβάλλει μίαν μόνον ποινήν.

Ἄρθρον 12

Ἐπιβολή καί ἐπιμέτρησις τῆς ποινῆς

1. Τό Δικαστήριον εἰς πᾶσαν περίπτωσιν συνεκτιμῶν κυρίως

τάς ἰδιαιτέρας περιστάσεις τῆς πράξεως, τήν προσωπικότητα τοῦ ὑπαιτίου, τό εἶδος καί τήν ἔντασιν προσβολῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐννόμου ἀγαθοῦ, τήν ὑπέρμετρον παρέλευσιν χρόνου ἀπό τῆς τελέσεως τῆς πράξεως ἤ τήν μετάνοιαν, ἥν ἐπέδειξεν ὁ ὑπαίτιος, καί τάς ἐνεργείας αὐτοῦ, ὅπως ἐπανορθώσῃ τάς συνεπείας τῆς πράξεως αὐτοῦ, δύναται κατ᾽ ἐπιείκειαν νά κρίνῃ τήν πρᾶξιν ἀτιμώρητον, ἐπιβάλλον εἰς τοῦτον ἔργα φιλανθρωπίας ἤ ἐκκλησιαστικῆς διακονίας.

2. Τά ἀνωτέρω κριτήρια χρησιμοποιεῖ τό Δικαστήριον καί διά τήν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς.

3. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν κατά τήν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς λαμβάνεται ὑπ᾽ ὄψιν ὁ ἰδιάζων σκανδαλισμός τῶν πιστῶν.

4. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ᾽ ἥν κατά τήν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς δέν εἶναι δυνατός ἕνεκα τῆς φύσεως αὐτῆς ὁ ὑπολογισμός μειωμένης ποινῆς, τό Δικαστήριον ἐπιβάλλει ἑτέραν ἠπιωτέραν ποινήν.

ΙΙ
ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Α΄. ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑ

Ἄρθρον 13
Κατά τόπον ἁρμοδιότης

1. Εἰς τήν κατά τόπον ἁρμοδιότητα τοῦ ἐπαρχιούχου Ἀρχιερέως ἤ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου ὑπάγονται ὅλοι, ὅσοι διέπραξαν ἀδίκημα ἐντός τῆς οἰκείας ἐκκλησιαστικῆς Ἐπαρχίας. Ἐάν δέ τό ἀδίκημα διεπράχθη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἁρμόδιον δικαιοδοτικόν ὄργανον εἶναι ὁ Ἀρχιερεύς ἤ τό Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον τῆς Ἐπαρχίας, εἰς ἥν ἀνήκει ὁ κατηγορούμενος

κληρικός ἤ μοναχός, ἐπί λαϊκῶν δέ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἤ τό Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

2. Ἐν περιπτώσει, κατά τήν ὁποίαν τό κατηγορητήριον περιλαμβάνει πλείονας τοῦ ἑνός κατηγορουμένους, ἡ κατά τόπον ἁρμοδιότης προσδιορίζεται, ὡς ἐάν ὁ πρῶτος ἀναγραφόμενος ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ κατηγορούμενος ἦτο ὁ μόνος κατηγορούμενος.

Ἄρθρον 14
Καταγγελία

1. Ἡ καταγγελία ὑποβάλλεται εἰς τήν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἥτις κατά τήν κρίσιν Αὐτῆς παραπέμπει αὐτήν εἰς τήν Ἀνακριτικήν Ἐπιτροπήν, ἐκτός ἐάν ἡ καταγγελία ἀφορᾷ εἰς ἥσσονος σημασίας ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα κληρικῶν, μοναχῶν καί λαϊκῶν, τά ὁποῖα κατά τά ἐν τῷ ἄρθρῳ 70 Α1 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου ἐκδικάζει μόνος ὁ ἐπιχώριος Ἀρχιερεύς.

2. Τήν τέλεσιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος δύναται νά καταγγείλῃ ὁ ἀμέσως παθών ἐκ τοῦ ἀδικήματος, ἐφ᾽ ὅσον συνεπλήρωσε τό δέκατον τέταρτον ἔτος ἤ ἄλλως ὁ ἀσκῶν τήν ἐπιμέλειαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ.

3. Τήν τέλεσιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος δύναται ἐπίσης νά καταγγείλῃ πᾶν ἐνήλικον μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Ἐάν ὁ καταγγέλλων δέν εἶναι μέλος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀπόκειται εἰς τήν διακριτικήν εὐχέρειαν τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς νά ἀποδεχθῇ τήν καταγγελίαν.

4. Ἡ Ἀνακριτική Ἐπιτροπή κρίνει τό τύποις παραδεκτόν τῆς καταγγελίας ὑπό προσώπου πάσχοντος ἐκ διανοητικῆς ταραχῆς, ὡς αὕτη ὁρίζεται εἰς τό ἄρθρον 3 τοῦ περί Ψυχιατρικῆς Νοσηλείας Νόμου.

Ἄρθρον 15

Ἀποδεικτικά μέσα

Τά κυριώτερα ἀποδεικτικά μέσα εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν δίκην εἶναι: α) οἱ μάρτυρες, β) τά ἔγγραφα, γ) ἡ ὁμολογία τοῦ κατηγορουμένου, δ) ἡ πραγματογνωμοσύνη, ε) ἡ αὐτοψία. Ἐπιτρέπεται καί πᾶν ἕτερον προβλεπόμενον ὑπό τῶν Ἱερῶν Κανόνων μέσον, τεῖνον εἰς τήν ἀπόδειξιν τῆς οὐσιαστικῆς ἀληθείας.

Ἄρθρον 16

Ἀρχή τῆς ἠθικῆς ἀποδείξεως

1. Εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν δίκην οἱ δικασταί δέν εἶναι ὑποχρεωμένοι νά ἀκολουθοῦν αὐστηρῶς τούς νομικούς κανόνας ἀποδείξεων κατά τήν προδικασίαν καί τήν ἐπ᾽ ἀκροατηρίῳ διαδικασίαν, ἀλλά δύνανται νά ἀποφασίζουν κατά συνείδησιν.

2. Ἀποδεικτικά μέσα ληφθέντα παρανόμως δέν λαμβάνονται ὑπ᾽ ὄψιν διά τήν κατάφασιν τῆς ἐνοχῆς καί τήν ἐπιβολήν τῆς ποινῆς. Κατ᾽ ἐξαίρεσιν τό Δικαστήριον δύναται νά λάβῃ ὑπ᾽ ὄψιν ἀποδεικτικά μέσα τῆς κατηγορίας αὐτῆς, ἐφ᾽ ὅσον δι᾽ αὐτῶν ἀποδεικνύεται ἀδίκημα κωλυτικόν τῆς ἱερωσύνης καί ἐφ᾽ ὅσον προσαγωγή αὐτῶν γίνεται ἀπό τόν λήπτην τοῦ ἀποδεικτικοῦ μέσου. Τοῦτο δέν ἐπιδρᾷ ἐπί τῶν ἐνδεχομένων εὐθυνῶν, ποινικῶν ἤ ἐκκλησιαστικῶν, τῶν προσώπων, τά ὁποῖα προέβησαν εἰς τήν λῆψιν τῶν ἀνωτέρω μέσων.

Ἄρθρον 17

Μή ἐξεταστέα πρόσωπα ὡς μάρτυρες

1. Δέν ἐξετάζονται ὡς μάρτυρες κατά τήν προδικασίαν καί εἰς τήν ἐπ᾽ ἀκροατηρίῳ διαδικασίαν ὅσοι ἀποκλείονται ὑπό τῶν

Ἱερῶν Κανόνων.

2. Δέν ἐξετάζονται ὡς μάρτυρες κατά τήν προδικασίαν καί εἰς τήν ἐπ᾽ ἀκροατηρίῳ διαδικασίαν κληρικοί δι᾽ ὅσα γνωρίζουν ἐκ τῆς ἐξομολογήσεως.

3. Δύνανται νά ἀρνηθοῦν τήν μαρτυρίαν: α) ἡ σύζυγος τοῦ κατηγορουμένου, ἀκόμη καί ἐάν ἐλύθη ὁ γάμος, β) οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ ἐξ αἵματος εἰς εὐθεῖαν γραμμήν ἀπεριορίστως, ἐκ πλαγίου δέ ἕως καί τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, καί ἐξ ἀγχιστείας ἕως καί τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, γ) οἱ συνήγοροι, οἱ ἰατροί καί οἱ βοηθοί αὐτῶν, δι᾽ ὅσα ἐμπιστευτικῶς ἐπληροφορήθησαν κατά τήν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν, ὡς καί κληρικοί, δι᾽ ὅσα ἐνεπιστεύθη αὐτοῖς ἐκτός ἐξομολογήσεως, ὁ κατηγορούμενος.

Ἄρθρον 18

Λόγοι ἀποκλεισμοῦ

Δέν δύνανται εἴς τινα ὑπόθεσιν νά ἀσκήσουν τό ἔργον τοῦ Δικαστοῦ, τοῦ Ἀνακριτοῦ, τοῦ μέλους τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως ἤ τοῦ Γραμματέως, ὅσοι:

α) Εἶναι μεταξύ αὐτῶν συγγενεῖς ἐξ αἵματος ἤ ἐξ υἱοθεσίας, κατ᾽ εὐθεῖαν γραμμήν ἀπεριορίστως, ἐκ πλαγίου δέ μέχρι καί τοῦ τρίτου βαθμοῦ ἤ ἐξ ἀγχιστείας μέχρι καί τοῦ δευτέρου βαθμοῦ ἤ ὑφίσταται μεταξύ αὐτῶν πνευματική συγγένεια ἐκ τοῦ βαπτίσματος (ἀναδόχου, ἤ συζύγου αὐτοῦ, καί ἀναδεκτοῦ, ἤ συζύγου ἤ γονέων ἤ κατιόντων αὐτοῦ).

β) Εἶναι παθόντες ἐκ τοῦ δικαζομένου ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος.

γ) Εἶναι σύζυγοι ἤ συγγενεῖς μέ τόν κατηγορούμενον ἤ τόν παθόντα ἐξ αἵματος ἤ ἐξ υἱοθεσίας, κατ᾽ εὐθεῖαν γραμμήν

ἀπεριορίστως, ἐκ πλαγίου δέ ἢ ἐξ ἀγχιστείας μέχρι καί τοῦ τετάρτου βαθμοῦ, ἢ ὑφίσταται πνευματική συγγένεια κατά τά ἐν ἐδαφίῳ α) ὁριζόμενα.

δ) Ἔχουν ἐξετασθῆ ὡς μάρτυρες ἢ ἔχουν γνωμοδοτήσει περί ὡρισμένου θέματος ἐπί τῆς ὑποθέσεως.

ε) Ἔχουν συμπράξει εἰς τήν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως εἰς πρῶτον βαθμόν ἢ εἰς περίπτωσιν ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας εἰς τάς προηγουμένας ἐκδικάσεις τῆς ὑποθέσεως.

Ἄρθρον 19

Λόγοι ἐξαιρέσεως

1. Οἱ ἀνωτέρω λόγοι ἀποκλεισμοῦ τῶν δικαστικῶν προσώπων ἀπό τῆς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν εἰς τήν ἰδίαν ὑπόθεσιν εἶναι καί λόγοι ἐξαιρέσεως αὐτῶν.

2. Τά ἀνωτέρω δικαστικά πρόσωπα εἶναι ἐξαιρετέα καί ἐάν διήγειρον ἢ διεγείρουν ὑπονοίας μεροληψίας, ἤτοι ὑφίστανται γεγονότα ἱκανά νά δικαιολογήσουν ἐμφανῶς δυσπιστίαν διά τήν ἀμερόληπτον ἄσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

3. Τά ἀνωτέρω δικαστικά πρόσωπα ὀφείλουν νά δηλώσουν ἀμέσως εἰς τήν Ἀνακριτικήν Ἐπιτροπήν ἢ εἰς τό Δικαστήριον τόν γνωστόν εἰς ταῦτα λόγον ἐξαιρέσεως αὐτῶν, αἰτούμενα τήν ἐξαίρεσιν αὐτῶν.

4. Ὁ ἐν γένει τρόπος τῆς διευθύνσεως τῆς διαδικασίας ἢ τῆς ὑποβολῆς ἐρωτήσεων πρός τούς μάρτυρας ἢ τόν κατηγορούμενον δέν δύναται καθ' ἑαυτόν νά θεμελιώσῃ λόγον ἐξαιρέσεως. Δύναται ἐν τούτοις νά θεμελιώσῃ τήν ἐξαίρεσιν, ὅταν συνδυάζηται οὗτος πρός ἄλλα περιστατικά, μαρτυροῦντα ὅτι ὁ δικαστής διακατέχεται δυσμενῶς πρός τόν κατηγορούμενον.

Ἄρθρον 20

Ἐφαρμογή τῶν λόγων ἀποκλεισμοῦ καί ἐξαιρέσεως

Τά περί ἀποκλεισμοῦ καί ἐξαιρέσεως δικαστικῶν προσώπων ἔχουν ἐφαρμογήν μόνον ἐπί πολυμελῶν δικαιοδοτικῶν ὀργάνων.

Ἄρθρον 21

Ὑποβολή αἰτήσεως ἐξαιρέσεως

1. Ἡ αἴτησις ἐξαιρέσεως ὑποβάλλεται εἰς οἱονδήποτε στάδιον τῆς δίκης μέχρι τῆς ἀπαγγελίας τῆς ἀποφάσεως, ἀμέσως, ἀφοῦ περιέλθῃ εἰς γνῶσιν τοῦ αἰτοῦντος ὁ λόγος ἐξαιρέσεως, καί πρίν ἤ οὗτος, μετά τήν ὡς ἄνω γνῶσιν, προβῇ ἤ μετάσχῃ εἰς οἱονδήποτε ἄλλο διαδικαστικόν διάβημα ἤ διαδικαστικήν πρᾶξιν.

2. Ἡ αἴτησις ἐξαιρέσεως πρέπει νά περιέχῃ τά πραγματικά γεγονότα, τά ὁποῖα θεμελιοῦν τήν ἐξαίρεσιν τῶν δικαστικῶν προσώπων.

Ἄρθρον 22

Ἐκδίκασις αἰτήσεως ἐξαιρέσεως

1. Τήν αἴτησιν ἐξαιρέσεως πρεσβυτέρων εἰς τό Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον ἐκδικάζει ὁ Ἀρχιερεύς–Πρόεδρος αὐτοῦ. Ὁ ἐξαιρεθείς ἀντικαθίσταται ἐκ τῶν τυχόν ὑφισταμένων ἀναπληρωτῶν, κατά τήν σειράν διορισμοῦ αὐτῶν, καί, μή ὑπαρχόντων τοιούτων, ὑπό κληρουμένου μέλους ἐκ τριπλασίου τοὐλάχιστον ἀριθμοῦ μελῶν δικαστηρίων ὁμόρων ἐπαρχιῶν. Ἡ κλήρωσις διενεργεῖται ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως–Προέδρου.

2. Αἴτησις ἐξαιρέσεως τοῦ Ἀρχιερέως–Προέδρου τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου ἐκδικάζεται ὑπό κληρουμένου μετα-

ξύ τῶν ὁμόρων Ἀρχιερέων. Ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖται αὐθωρεί ὑπό τοῦ ἀρχαιοτέρου κατά τά πρεσβεῖα πρεσβυτέρου, ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δικαστηρίου, ὧν δέν ἐζητήθη ἡ ἐξαίρεσις. Ἐξαίρεσις κληρωθέντος Ἀρχιερέως δέν εἶναι δυνατή, ἐκτός ἐάν ἡ ἐξαίρεσις αὐτοῦ ἀφορᾷ λόγον ἀποκλεισμοῦ. Ὁ κληρωθείς Ἀρχιερεύς προβαίνει ἀμελλητί εἰς τήν ἐκδίκασιν τῆς αἰτήσεως ἐξαιρέσεως. Ἐάν ὁ Ἀρχιερεύς–Πρόεδρος ἐξαιρεθῇ, διενεργεῖται κλήρωσις διά τήν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ μεταξύ τῶν ὁμόρων Ἀρχιερέων, ἐξαιρουμένου τοῦ ἐνεργοῦντος τήν κλήρωσιν Ἀρχιερέως. Ἐξαίρεσις τοῦ κληρωθέντος ὡς Προέδρου–Ἀρχιερέως δέν δύναται νά ζητηθῇ, ἐκτός ἐάν ἡ ἐξαίρεσις αὐτοῦ ἀφορᾷ λόγον ἀποκλεισμοῦ.

3. Ἐπί δικαστικῶν ὀργάνων ἀποτελουμένων ἐκ πλειόνων Ἀρχιερέων, ὁ ἐξαιρεθείς δέν ἀντικαθίσταται, ἐφ' ὅσον τό Δικαστήριον καί ἄνευ τοῦ ἐξαιρεθέντος ἔχει ἀπαρτίαν.

4. Δέν ἐπιτρέπεται νά ζητηθῇ ἡ ἐξαίρεσις τοῦ συνόλου τῶν μελῶν πολυμελοῦς δικαιοδοτικοῦ ὀργάνου συγκροτουμένου ἐξ Ἀρχιερέων ἤ τόσου ἀριθμοῦ Ἀρχιερέων, ὥστε νά καθίσταται ἀδύνατος ἡ συγκρότησις τοῦ Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 23

Ἀποσιώπησις λόγου ἀποκλεισμοῦ

Ὅστις ἀποσιωπᾷ ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ συντρέχει λόγος ἀποκλεισμοῦ, διαπράττει τό ἰδιώνυμον ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα τῆς ἀποσιωπήσεως λόγου ἀποκλεισμοῦ, τό ὁποῖον τιμωρεῖται μέ ποινήν ἀργίας τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν μετά ἤ ἄνευ στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν ἤ μειώσεως αὐτῶν, ἐπιβαλλομένην ὑπό τοῦ ἁρμοδίου δικαιοδοτικοῦ ὀργάνου. Οἱ διά τό ἀδίκημα τοῦτο καταδικασθέντες πρεσβύτεροι ἐκπίπτουν τοῦ ἀξιώματος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστοῦ.

Ἄρθρον 24

Ἀνακριτική Ἐπιτροπή

1. Ἡ Ἀνακριτική Ἐπιτροπή συγκροτεῖται ἐκ πέντε κληρικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τρεῖς τοὐλάχιστον εἶναι Ἀρχιερεῖς. Ὁ κατά τήν ἐκκλησιαστικήν τάξιν πρῶτος εἶναι ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς.

2. Ἡ θητεία τοῦ Προέδρου καί τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι πενταετής. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ὅμως δύναται, ἐάν κρίνῃ ὅτι ὑφίσταται εὔλογος αἰτία, νά ἀντικαταστήσῃ τόν Πρόεδρον ἤ καί οἱονδήποτε μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην, ἡ θητεία τοῦ οὕτως ὁριζομένου λήγει κατά τόν χρόνον, κατά τόν ὁποῖον θά ἔληγεν ἡ θητεία τοῦ ἀντικατασταθέντος μέλους.

3. Ἡ Ἐπιτροπή εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν τρία ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς λαμβάνουν μέρος εἰς τήν συνεδρίασιν.

4. Ἡ σύγκλησις τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς συνεδρίασιν γίνεται ὑπό τοῦ Προέδρου αὐτῆς ἤ ἐν ἀδυναμίᾳ ἤ παραλείψει τούτου ὑπό τοῦ ἑπομένου τῇ τάξει Ἀρχιερέως.

5. Ὁ συγκαλῶν τήν Ἐπιτροπήν ὀφείλει νά εἰδοποιῇ ὅλα τά λοιπά μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς διά τόν τόπον, τόν χρόνον καί τήν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς συνεδριάσεως. Εἰς ἐξαιρετικάς περιπτώσεις αἱ συνεδριάσεις δύνανται νά διεξάγωνται διά τηλεδιασκέψεως.

6. Ἐπιφυλασσομένων τῶν προβλεπομένων εἰς τήν παράγραφον 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἡ Ἀνακριτική Ἐπιτροπή δύναται νά λειτουργῇ παρά τήν ὕπαρξιν κενῆς θέσεως.

7. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνονται διά πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν αὐτῆς.

8. Χρέη γραμματέως ἀσκεῖ εἷς ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁριζόμενος κατά περίπτωσιν ὑπό ταύτης.

Ἄρθρον 25

Διερεύνησις πρός ἄσκησιν ποινικῆς διώξεως

1. Ἡ Ἀνακριτική Ἐπιτροπή, μετά καταγγελίαν τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως ἤ, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως ἤ παραλείψεως αὐτοῦ νά ὑποβάλῃ τήν καταγγελίαν, κατά παραγγελίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀποφασίζει περί τῆς διεξαγωγῆς ἤ μή ἀνακρίσεως πρός διερεύνησιν, ἐάν ὑφίστανται ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις ὅτι κληρικός παντός βαθμοῦ ἤ μοναχός ἤ λαϊκός ἔχει διαπράξει ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα ἐμπίπτον εἰς τήν δικαιοδοσίαν τῶν πολυμελῶν δικαιοδοτικῶν ὀργάνων.

2. Ἐάν κρίνῃ τό ἀναγκαῖον διεξαγωγῆς ἀνακρίσεως, ὁρίζει ὡς Ἀνακριτήν ἕνα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς. Εἰς περίπτωσιν, κατά τήν ὁποίαν ὁ καθ᾽ οὗ ἡ ἀνάκρισις εἶναι Ἀρχιερεύς, Ἀνακριτής ὁρίζεται εἷς ἐκ τῶν τριῶν Ἀρχιερέων μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς. Χρέη γραμματέως τοῦ Ἀνακριτοῦ ἀσκεῖ κληρικός, ὅστις ὁρίζεται ὑπό τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς.

3. Ἡ Ἀνακριτική Ἐπιτροπή παρακολουθεῖ τήν πορείαν τοῦ ἔργου τοῦ Ἀνακριτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε τήν διεξαγωγήν τῆς ἀνακρίσεως.

Ἄρθρον 26

Ἁρμοδιότητες καί καθήκοντα τοῦ Ἀνακριτοῦ

1. Ὁ Ἀνακριτής ὀφείλει νά προσπαθήσῃ νά διερευνήσῃ ὅλας τάς πτυχάς τῆς ὑποθέσεως πρός ἀνεύρεσιν τῆς οὐσιαστικῆς ἀληθείας. Πρός τοῦτο συλλέγει οἱανδήποτε σχετικήν μαρτυρίαν, ἀνεξαρτήτως ἐάν αὐτή τείνῃ πρός θεμελίωσιν τῆς ἐνοχῆς ἤ πρός ἀπαλλαγήν τοῦ καθ᾽ οὗ ἡ ἀνάκρισις.

2. Ὁ Ἀνακριτής καλεῖ εἰς τό γραφεῖον αὐτοῦ ἤ ἐπισκέπτεται τούς κατά τήν κρίσιν αὐτοῦ πιθανούς μάρτυρας, περιλαμβανομένων καί ὅσων τυχόν ὑποδεικνύει ἑκάστοτε ὁ καθ᾽ οὗ ἡ ἀνάκρισις. Εἰς τήν τελευταίαν περίπτωσιν, ὁ Ἀνακριτής δέν ὑποχρεοῦται νά ἐξετάσῃ ὑποδειχθέντα μάρτυρα, ἐάν κατά τήν κρίσιν αὐτοῦ, ἡ ὁποία καί πρέπει νά αἰτιολογῆται γραπτῶς διά σημειώματος αὐτοῦ εἰς τόν ἀνακριτικόν φάκελον, οὗτος προδήλως δέν δύναται νά συμβάλῃ οὐσιαστικῶς εἰς τήν ὑπόθεσιν.

3. α) Ὁ Ἀνακριτής δύναται νά ἐπισκεφθῇ ἤ νά καλέσῃ γραπτῶς τόν καθ᾽ οὗ ἡ ἀνάκρισις εἰς τό γραφεῖον αὐτοῦ πρός λῆψιν τῆς καταθέσεως αὐτοῦ.

β) Πρό τῆς ἐνάρξεως τῆς καταθέσεως, ὁ Ἀνακριτής ὀφείλει νά πληροφορήσῃ τόν καθ᾽ οὗ ἡ ἀνάκρισις ὅτι δέν εἶναι ὑποχρεωμένος νά εἴπῃ ὁ,τιδήποτε, ἐάν ὅμως ἐπιλέξῃ νά καταθέσῃ, ἡ κατάθεσις αὐτοῦ θά καταχωρισθῇ γραπτῶς καί θά δύναται νά χρησιμοποιηθῇ εἴτε ὑπέρ αὐτοῦ εἴτε εἰς βάρος αὐτοῦ. Ὁ Ἀνακριτής ὀφείλει νά καταγράψῃ τήν ἐν προκειμένῳ πληροφόρησιν τοῦ καθ᾽ οὗ ἡ ἀνάκρισις.

γ) Ἐάν ὁ καθ᾽ οὗ ἡ ἀνάκρισις ἐπιλέξῃ νά καταθέσῃ, ὁ,τιδήποτε εἴπῃ καταγράφεται ἐπί λέξει καί ἐν τέλει ἀναγινώσκεται εἰς αὐτόν. Οὗτος δικαιοῦται νά ζητήσῃ ὅπως καταγραφοῦν καί αἱ διορθώσεις ἤ τροποποιήσεις, ἅς ἐπιθυμεῖ. Μετά ταῦτα, ὁ Ἀνακριτής καλεῖ τόν καθ᾽ οὗ ἡ ἀνάκρισις νά ἀναγνώσῃ καί ὑπογράψῃ τήν κατάθεσιν αὐτοῦ καί νά μονογραφήσῃ τάς τυχόν διορθώσεις ἤ τροποποιήσεις. Ἐάν ὁ καθ᾽ οὗ ἡ ἀνάκρισις ἀρνηθῇ νά καταθέσῃ, ὁ Ἀνακριτής καταγράφει τήν ἄρνησιν, ἐφ᾽ ὅσον δέ ὁ καθ᾽ οὗ ἡ ἀνάκρισις προβάλει καί λόγους διά τήν ἄρνησιν, καταγράφει καί τούτους.

δ) Εἰς τό τέλος τοῦ ἐγγράφου ὁ Ἀνακριτής διαβεβαιοῖ ὅτι ὁ καθ᾽ οὗ ἡ ἀνάκρισις ἑκουσίως κατέθεσε τά καταγραφέντα καί

ὑπογράφει τήν ἐν λόγῳ διαβεβαίωσιν.

4. Ὡς πρός τήν καταχώρισιν καταθέσεως μάρτυρος ἐφαρμόζονται ἀναλόγως τά ἀνωτέρω προβλεπόμενα περί τῆς καταθέσεως τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις.

5. α) Οἱ κατά τήν κρίσιν τοῦ Ἀνακριτοῦ πιθανοί μάρτυρες ἤ οἱ ὑποδειχθέντες ὑπό τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις, καλοῦνται ἐγγράφως ὑπό τοῦ Ἀνακριτοῦ, ὅπως παραστοῦν εἰς τόπον καί χρόνον, ὡς ὁ Ἀνακριτής ἤθελεν εὐλόγως ὁρίσει, πρός σκοπόν ἐξετάσεως αὐτῶν καί πρός λῆψιν καταθέσεως.

β) Ὅστις εἶναι μέλος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καί ἄνευ εὐλόγου αἰτίας ἀρνεῖται νά παραστῇ εἰς τόν τόπον καί κατά τόν χρόνον, ὡς ὥρισεν ὁ Ἀνακριτής, θεωρεῖται ἔνοχος ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος ἀρνήσεως μαρτυρίας καί ὑπόκειται, ἐάν μέν εἶναι κληρικός, εἰς ποινήν ἀργίας μέχρι τριῶν μηνῶν μετά ἤ ἄνευ στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν ἤ μειώσεως αὐτῶν, ἐάν δέ εἶναι μοναχός ἤ λαϊκός, εἰς ἐπιτίμιον, τούτων ἐπιβαλλομένων ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου διεξαγωγῆς τῆς ἀνακρίσεως.

γ) Ὁ Ἀνακριτής δύναται, ἐάν θεωρῇ τήν παρουσίασιν ἐγγράφου ἀναγκαίαν ἤ ἐπιθυμητήν διά τούς σκοπούς τῆς διεξαγομένης ἀνακρίσεως, νά ζητήσῃ γραπτῶς ἀπό τό πρόσωπον, ὑπό τήν κατοχήν ἤ τόν ἔλεγχον τοῦ ὁποίου, ὡς πιστεύει, εὑρίσκεται τό ἔγγραφον, ὅπως προσκομίσῃ καί παραδώσῃ τοῦτο εἰς τόν Ἀνακριτήν. Ὁ κατά τά ἀνωτέρω κληθείς δύναται, ἀντί νά προσκομίσῃ αὐτοπροσώπως τό ἔγγραφον, νά ἐνεργήσῃ, ὥστε τό ἔγγραφον ὄντως νά προσκομισθῇ καί παραδοθῇ εἰς τόν Ἀνακριτήν.

δ) Ὅστις εἶναι μέλος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καί ἄνευ εὐλόγου αἰτίας ἀρνεῖται νά προσκομίσῃ ἤ παραδώσῃ οἱονδήποτε ἔγγραφον, τό ὁποῖον πράγματι εὑρίσκεται εἰς τήν κατοχήν ἤ ὑπό τόν ἔλεγχον αὐτοῦ, θεωρεῖται ἔνοχος ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος ἀρνήσεως μαρτυρίας, ὑποκείμενος εἰς τάς ἀνωτέρω ὑπό β) προβλεπομένας ἐκκλησιαστικάς ποινάς.

ε) Αἱ διατάξεις περί παρουσιάσεως ἐγγράφου δέν ἐφαρμόζονται ἐν σχέσει πρός ἔγγραφον, ἡ ἀποκάλυψις, παρουσίασις ἤ παράδοσις τοῦ ὁποίου ἀπαγορεύεται ἤ διά τήν ὁποίαν ἀπαιτεῖται κατά τούς νόμους τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἔνταλμα τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἤ διάταγμα πολιτειακοῦ Δικαστηρίου. Εἰς τήν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν, ὁ Ἀνακριτής, ἐφ' ὅσον κρίνει τοῦτο ἀπαραίτητον, ὀφείλει νά ἐπιδιώξῃ τήν ἔκδοσιν τῆς κατά τά ἀνωτέρω πολιτειακῆς πράξεως.

6. Ὅταν ὁ Ἀνακριτής ἔχῃ κατά τήν κρίσιν αὐτοῦ συλλέξει τό ἀπαιτούμενον ἀποδεικτικόν ὑλικόν, συντάσσει τό πόρισμα αὐτοῦ, τό ὁποῖον καί ὑποβάλλει, ὁμοῦ μετά τοῦ φακέλου τῆς ἀνακρίσεως, εἰς τήν Ἀνακριτικήν Ἐπιτροπήν. Τό πόρισμα τοῦ Ἀνακριτοῦ περιλαμβάνει περίληψιν τῶν μαρτυριῶν καί τήν εἰσήγησιν αὐτοῦ, ἐάν στοιχειοθετῆται ἤ ὄχι διάπραξις ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος καί ἐν καταφατικῇ περιπτώσει ἐάν τό ἀποδεικτικόν ὑλικόν δικαιολογῇ τήν δίωξιν κατά συγκεκριμένου προσώπου ἤ προσώπων.

Ἄρθρον 27

Ἄσκησις ποινικῆς διώξεως καί παραπομπή

1. Μετά τό πέρας τῆς ἀνακρίσεως, ἡ Ἀνακριτική Ἐπιτροπή προβαίνει εἰς τήν ἐξέτασιν καί ἀξιολόγησιν τοῦ ὑποβληθέντος εἰς αὐτήν φακέλου τῆς ἀνακρίσεως καί τοῦ πορίσματος τοῦ Ἀνακριτοῦ καί ἀποφαίνεται διά τήν ἄσκησιν διώξεως κατά συγκεκριμένου προσώπου ἤ προσώπων καί διά τήν παραπομπήν τῶν κατηγορουμένων εἰς τήν ἐπ' ἀκροατηρίῳ διαδικασίαν.

2. Ἐφ' ὅσον ἀποφασίσει τήν ἄσκησιν διώξεως καί τήν παραπομπήν, ὁρίζει τόν κληρικόν, ὁ ὁποῖος θά ἐκπληρώσῃ χρέη Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως, διά τήν παρουσίασιν τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ἐκκλησιαστικοῦ δικαιοδοτικοῦ ὀργάνου, καί ἀναθέτει εἰς τοῦτον τήν σύνταξιν τοῦ κατηγορητηρίου. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος εἶναι Ἀρχιερεύς, ὁ ὁριζόμενος Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς πρέπει νά εἶναι καί αὐτός Ἀρχιερεύς καί, εἰ δυνατόν, νά προηγῆται κατά τά πρεσβεῖα τοῦ κατηγορουμένου.

3. Ἐάν ἡ Ἀνακριτική Ἐπιτροπή κρίνῃ ὅτι δέν ὑφίστανται ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις διά τήν ἄσκησιν διώξεως καί τήν παραπομπήν, θέτει τόν φάκελον τῆς ἀνακρίσεως εἰς τό ἀρχεῖον.

4. Ἡ Ἀνακριτική Ἐπιτροπή, ἐάν κρίνῃ ὅτι τό ἀδίκημα, διά τό ὁποῖον διενηργήθη ἡ ἀνάκρισις, ἀνήκει εἰς δικαιοδοσίαν Ἀρχιερέως ἤ Ἡγουμένου, παραπέμπει τόν φάκελον εἰς αὐτούς.

Ἄρθρον 28

Σύνταξις κατηγορητηρίου

Ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς συντάσσει τό κατηγορητήριον βάσει τοῦ ἀνακριτικοῦ ὑλικοῦ καί τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς, πρός τοῦτο δέ ἀκολουθεῖ τούς κανόνας συντάξεως κατηγορητηρίου, ὡς αὐτοί ἐκτίθενται ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ.

Ἄρθρον 29

Τό κατηγορητήριον

1. Ὅταν τό κατηγορητήριον περιλαμβάνῃ περισσοτέρας τῆς μιᾶς κατηγορίας, αἱ κατηγορίαι ἀριθμοῦνται κατά σειράν.

2. Ἑκάστη κατηγορία συνίσταται ἐκ δύο μερῶν. Εἰς τό

πρῶτον, ὑπό τόν τίτλον «κατηγορία», διατυποῦται τό ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, περί οὗ ἡ κατηγορία, καί ἀναγράφεται ὁ παραβιασθείς ἤ οἱ παραβιασθέντες κανόνες καί οἱ κανόνες, οἵτινες προβλέπουν τήν ἐπιβλητέαν ποινήν, ἤ τό σύνολον τῶν κανονικῶν κειμένων, ἐξ ὧν συνάγεται ἡ ἐκκλησιαστικῶς ἀξιόποινος συμπεριφορά τοῦ κατηγορουμένου, εἰς δέ τό δεύτερον, περιγράφονται τά γεγονότα, τά ὁποῖα στοιχειοθετοῦν τήν ἀντικειμενικήν καί ὑποκειμενικήν ὑπόστασιν τοῦ ἀδικήματος, ἤτοι ἡ πρᾶξις, ὁ τόπος καί ὁ χρόνος τελέσεως αὐτῆς καί αἱ περιστάσεις αὐτῆς καί τό ἀντικείμενον αὐτῆς, ὡς καί τά στοιχεῖα, τά ὁποῖα θεμελιοῦν τήν ἐν ἐπιγνώσει ἀπόφασιν τοῦ κατηγορουμένου νά πραγματώσῃ τήν ἀντικειμενικήν ὑπόστασιν.

3. Ὅταν ὁ κανών θεσπίζῃ πολύτροπον ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, δέον νά ἀναφέρηται ὁ τρόπος πραγματώσεως αὐτοῦ.

4. Ὅταν ὁ κανών θεσπίζῃ γνήσιον ἐκ παραλείψεως ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, δέον νά ἀναφέρηται ἡ συμπεριφορά τοῦ κατηγορουμένου, ἥτις θεωρεῖται παράλειψις, ὡς καί ἡ νομική ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρός ἀποτροπήν τοῦ ἀποτελέσματος. Ἐάν ὁ ὑπαίτιος ἐτέλεσεν ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα ἐνεργείας διά παραλείψεως, δέον νά ἀναφέρηται ἡ συμπεριφορά τοῦ ὑπαιτίου, ἥτις θεωρεῖται παράλειψις.

5. Εἰς κατηγορίαν δι' ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, δέν εἶναι ἀναγκαῖον νά ἀντικρούηται ἰσχυρισμός περί ἄρσεως τοῦ ἀδίκου ἤ τοῦ καταλογισμοῦ ἤ περί ὑπάρξεως ἐλαφρυντικῶν, ἤ ἡ ὕπαρξις λόγων οἱασδήποτε ἐξαιρέσεως ἤ ἀπαλλαγῆς ἀπό τήν ἐφαρμογήν ἤ ἐπιφυλάξεως ἤ περιορισμοῦ εἰς τήν ἐφαρμογήν τοῦ κανόνος, ὅστις θεσπίζει τό ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, δεδομένου ὅτι οἱ ἐν λόγῳ ἰσχυρισμοί, ἐάν προταθοῦν, κρίνονται ἀπό τό Δικαστήριον.

6. Εἰς κατηγορίαν διά συμμετοχήν εἰς ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, εἶναι ἀναγκαῖον νά ἀναφέρωνται, ἐπί μέν ἠθικῆς αὐτουρ-

γίας, ὁ τρόπος ἤ τά μέσα, διά τῶν ὁποίων προεκάλεσεν ὁ ἠθικός αὐτουργός τήν τέλεσιν τῆς πράξεως εἰς τόν αὐτουργόν, ἐπί δέ συνεργείας, τά γεγονότα, τά ὁποῖα συγκροτοῦν τήν ἄμεσον ἤ τήν ἁπλῆν συνέργειαν.

7. Ἡ κατηγορία πρέπει νά διατυποῦται κατά τρόπον, ὁ ὁποῖος ἀντικειμενικῶς δύναται νά θεωρηθῇ ὅτι εἶναι εὐλόγως ἐπαρκής πρός τόν σκοπόν τῆς παροχῆς εἰς τόν κατηγορούμενον πληροφορίας περί ἐγγράφων, γεγονότων, πραγμάτων, προσώπων, τόπων, χρόνου ἤ οἱουδήποτε ἄλλου ζητήματος σχετικοῦ πρός τήν κατηγορίαν. Γεγονότα καί ἔγγραφα δύνανται νά περιλαμβάνωνται εἰς παράρτημα.

8. Τυχόν λάθος εἰς τήν ἔκθεσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος ἤ εἰς τάς λεπτομερείας, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτεῖται νά ἀναφερθοῦν εἰς τό κατηγορητήριον, δέν ὁδηγεῖ εἰς ἀπόρριψιν τοῦ κατηγορητηρίου, ἐκτός ἐάν, κατά τήν γνώμην τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, ὁ κατηγορούμενος πράγματι, λόγῳ τοῦ λάθους αὐτοῦ, παρεπλανήθη, εἰς τρόπον ὥστε νά ἔχῃ ἐπηρεασθῇ σοβαρῶς εἰς τήν ὑπεράσπισιν αὐτοῦ. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς χωρεῖ εἰς τήν διόρθωσιν τοῦ λάθους διά τροποποιήσεως τοῦ κατηγορητηρίου.

9. Οἱοσδήποτε ἀριθμός κατηγοριῶν, εἴτε διά τό ἴδιον ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα εἴτε διά διαφορετικά ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα, δύναται νά περιληφθῇ εἰς τό αὐτό κατηγορητήριον.

10. Εἰς τό κατηγορητήριον ἀναγράφονται ὅλοι οἱ μάρτυρες, οἱ ὁποῖοι ἔδωσαν κατάθεσιν κατά τήν ἀνάκρισιν καί ὅλοι οἱ μάρτυρες, τούς ὁποίους ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς ἔχει πρόθεσιν νά κλητεύσῃ κατά τήν ἀκρόασιν.

Ἄρθρον 30

Συγκατηγορούμενοι

1. Τά ἀκόλουθα πρόσωπα δύνανται νά περιληφθοῦν εἰς τό ἴδιον κατηγορητήριον, ὡς κατηγορούμενοι, καί νά δικασθοῦν ὁμοῦ, ἐκτός ἐάν τό Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον ἠτιολογημένως διατάξῃ ὅπως δικασθοῦν κεχωρισμένως:

α) πρόσωπα κατηγορούμενα διά τήν τέλεσιν τοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος.

β) πρόσωπα κατηγορούμενα διά διάφορα ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα, τά ὁποῖα ἔχουν διαπραχθῇ κατά τήν διάρκειαν τῆς ἰδίας πράξεως.

γ) πρόσωπα κατηγορούμενα ὡς αὐτουργοί διά τέλεσιν τοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος καί πρόσωπα τά ὁποῖα, δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ γενικοῦ οὐσιαστικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ποινικοῦ δικαίου, θεωροῦνται ὅτι ἔχουν μετάσχει εἰς τήν διάπραξιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος ὡς ἠθικοί αὐτουργοί, συνεργοί ἤ ἄλλως.

δ) πρόσωπα κατηγορούμενα δι᾽ ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα καί πρόσωπα κατηγορούμενα δι᾽ ἕτερον ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, στενῶς συνδεδεμένον πρός τό πρῶτον καί τελεσθέν ἐν ἀλληλουχίᾳ ἤ ἐξ ἀφορμῆς τοῦ πρώτου.

2. Πᾶς ὅστις ὑπόκειται εἰς ποινήν, ὡς πρόσωπον τό ὁποῖον μετεῖχεν εἰς ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, δύναται νά κατηγορηθῇ ἤ διά τέλεσιν τοῦ ἐν λόγῳ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος ἤ διά συμμετοχήν εἰς τήν διάπραξιν αὐτοῦ ἤ διά ἠθικήν αὐτουργίαν, συνισταμένην εἰς πρόκλησιν οἱουδήποτε ἄλλου προσώπου νά διαπράξῃ τό ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, εἴτε τό ἄλλο πρόσωπον, τό ὁποῖον μετεῖχεν εἰς τήν διάπραξιν τοῦ ἀδικήματος, ἔχει ἤ δέν ἔχει κατηγορηθῆ ἤ καταδικασθῆ, καί εἴτε ὑπόκειται

ἤ ὄχι εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν δικαιοσύνην.

Ἄρθρον 31

Καταχώρισις κατηγορητηρίου

1. Μετά τήν σύνταξιν τοῦ κατηγορητηρίου, ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς καταχωρίζει τό κατηγορητήριον εἰς τήν γραμματείαν τοῦ ἁρμοδίου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου καί ἀκολούθως ἀποστέλλει εἰς τόν κατηγορούμενον ἀντίγραφα τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων, αἱ ὁποῖαι ἐλήφθησαν κατά τήν διερεύνησιν τοῦ ὑπό ἐκδίκασιν ἀδικήματος, ὥστε νά διασφαλισθῇ ἡ προετοιμασία τῆς ὑπερασπίσεως αὐτοῦ. Προσέτι ἀποστέλλει τό κατηγορητήριον καί τήν κλῆσιν ἀπευθυνομένην πρός τόν κατηγορούμενον, ὅπως εἰς συγκεκριμένην ἡμέραν καί ὥραν ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου.

2. Κατά παρέκκλισιν τῶν προβλεπομένων εἰς τήν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον δέν παραβιάζωνται αἱ ἀρχαί τῆς δικαίας δίκης, δέν ἐπιτρέπεται εἰς τόν κατηγορούμενον ἡ πρόσβασις εἰς τμῆμα τι τῶν καταθέσεων καί τῶν ἐγγράφων, ἅτινα ἐλήφθησαν κατά τήν διερεύνησιν τῆς ὑποθέσεως: (α) ἐάν αὐτά ἐνδέχηται νά θέσουν εἰς σοβαρόν κίνδυνον τήν ζωήν ἤ τήν ἀσφάλειαν μάρτυρός τινος ἤ τά θεμελιώδη δικαιώματα ἑτέρου προσώπου ἤ (β) ἐάν αὐτά δέν ἀποτελοῦν τό μοναδικόν ἤ καθοριστικόν στοιχεῖον, καθ' ὅσον δέν περιγράφουν συμπεριφοράς τοῦ κατηγορουμένου, καί δέν λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ὡς ἀποδεικτικόν ὑλικόν.

3. Εἰς περίπτωσιν κατά τήν ὁποίαν δέν ἐπιτραπῇ εἰς τόν κατηγορούμενον ἡ πρόσβασις εἰς τμῆμα τῶν καταθέσεων καί τῶν ἐγγράφων, ἅτινα ἐλήφθησαν κατά τήν διερεύνησιν τῆς ὑποθέσεως, ὁ κατηγορούμενος δύναται, κατά τήν πρώτην δικάσιμον

ἡμέραν τῆς ὑποθέσεως, νά ζητήσῃ τήν ὑπό τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως ἐξέτασιν τῶν λόγων τῆς ἀρνήσεως καί ἐν συνεχείᾳ τό Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον νά ἐκδώσῃ, ὑπό τάς περιστάσεις αὐτάς, τό κατά τήν κρίσιν αὐτοῦ διάταγμα.

Β΄. ΚΥΡΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Ἄρθρον 32

Διαδικασία κατά τήν πρώτην δικάσιμον

Κατά τήν καθορισθεῖσαν ἡμέραν καί ὥραν, ἐάν:

α) ὁ κατηγορούμενος ἐμφανισθῇ, ἡ διαδικασία τῆς δίκης ἄρχεται, ὡς ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις προσδιορίζεται.

β) ὁ κατηγορούμενος δέν ἐμφανισθῇ, τό Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον ἐξετάζει ἐάν ἐπεδόθησαν νομίμως ἡ κλῆσις καί τά ἐν τῷ ἄρθρῳ 31 ἀναφερόμενα ἔγγραφα καί, εἰς καταφατικήν περίπτωσιν, προχωρεῖ εἰς τήν ἐρήμην διεξαγωγήν τῆς δίκης.

Ἄρθρον 33

Γενικαί ἐξουσίαι τοῦ Δικαστηρίου

1. Τό Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον δύναται εἴτε νά καταδικάσῃ εἴτε νά ἀθῳώσῃ τόν κατηγορούμενον δι' ὁλόκληρον τό κατηγορητήριον, εἴτε νά τόν καταδικάσῃ διά μίαν ἤ τινας ἐκ τῶν κατηγοριῶν καί νά τόν ἀθῳώσῃ δι' ἄλλας.

2. Ἐάν αἱ ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ διαφορετικαί κατηγορίαι ἀφοροῦν διαφορετικά πραγματικά γεγονότα, τό Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον δύναται, ἐάν θεωρῇ ὅτι τοῦτο ἐξυπηρετεῖ τόν σκοπόν τῆς δικαιοσύνης, καθ' οἱονδήποτε στάδιον τῆς διαδικασίας, νά διατάξῃ ὅπως ὁ κατηγορούμενος δικασθῇ κε-

χωρισμένως δι᾽ οἱανδήποτε ἤ οἱασδήποτε ἀπό τάς κατηγορίας αὐτάς.

3. Ἐάν τό Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον καταδικάσῃ τόν κατηγορούμενον ἐφ᾽ ὁλοκλήρου τοῦ κατηγορητηρίου, τό ἔννομον ἀποτέλεσμα τῆς καταδίκης αὐτῆς ἰσοδυναμεῖ μέ καταδίκην ἐφ᾽ ἑκάστης τῶν κατηγοριῶν, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνονται εἰς τό κατηγορητήριον, καί μετά ταῦτα τό Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον δύναται νά ἐπιβάλῃ εἰς τόν κατηγορούμενον τήν ἰδίαν ποινήν, ὡς ἐάν οὗτος εἶχε καταδικασθῆ διά πᾶσαν τοιαύτην κατηγορίαν κεχωρισμένως. Διά τά αὐτά γεγονότα, μόνον μία ποινή δύναται νά ἐπιβληθῇ εἰς ἕν καί τό αὐτό πρόσωπον.

4. Ὅταν, καθ᾽ οἱονδήποτε στάδιον τῆς δίκης, φαίνεται εἰς τό Δικαστήριον ὅτι τό κατηγορητήριον εἶναι τύποις ἤ οὐσίᾳ ἐλαττωματικόν, τό Δικαστήριον δύναται νά ἐκδώσῃ διάταγμα διά τήν μεταβολήν τοῦ κατηγορητηρίου, ὡς τό Δικαστήριον κρίνει ἀναγκαῖον, ὥστε τό κατηγορητήριον νά συνάδῃ πρός τά περιστατικά τῆς ὑποθέσεως, προϋποτιθεμένου ὅτι ὑφίσταται ταυτότης πράξεως καί προσώπου.

5. Ὅταν τό κατηγορητήριον μεταβάλληται, κατά τά καθοριζόμενα εἰς τήν παρ. 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου, τό διάταγμα διά τήν μεταβολήν σημειοῦται ἐπί τοῦ κατηγορητηρίου.

Ἄρθρον 34

Διαδικασία κατόπιν μεταβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου

1. Ὅταν τό κατηγορητήριον μεταβάλληται, ὡς προβλέπεται εἰς τό προηγούμενον ἄρθρον, τό Δικαστήριον καλεῖ ἀμέσως τόν κατηγορούμενον νά ἀπαντήσῃ ἐκ νέου καί νά δηλώσῃ κατά πόσον παραδέχεται ἤ ὄχι τάς κατηγορίας, ὡς ἔχουν μεταβληθῆ, καί κατά πόσον εἶναι ἕτοιμος νά δικασθῇ, βάσει τοῦ μεταβληθέντος κατηγορητηρίου.

2. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος δηλώσῃ ὅτι δέν εἶναι ἕτοιμος, τό Δικαστήριον ἐξετάζει τούς προβαλλομένους λόγους καί, ἐάν κατά τήν κρίσιν αὐτοῦ ἡ συνέχισις τῆς διαδικασίας ἀμέσως δέν θά ἐπηρεάσῃ δυσμενῶς τόν κατηγορούμενον, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τήν ὑπεράσπισιν αὐτοῦ, ἤ τόν Ἐκκλησιαστικόν Εἰσαγγελέα εἰς τόν ὑπ᾽ αὐτοῦ χειρισμόν τῆς ὑποθέσεως, χωρεῖ εἰς συνέχισιν τῆς δίκης.

3. Ἐάν κατά τήν κρίσιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου ἡ μεταβολή τοῦ κατηγορητηρίου εἶναι τοιαύτης μορφῆς, ὥστε ἡ συνέχισις τῆς δίκης ἀμέσως δύναται νά ἐπηρεάσῃ τόν κατηγορούμενον ἤ τόν Ἐκκλησιαστικόν Εἰσαγγελέα, τό Δικαστήριον ἀναβάλλει τήν δίκην καί καθορίζει νέαν δικάσιμον πρός συνέχισιν αὐτῆς.

4. Ὅταν τό κατηγορητήριον μεταβάλληται, κατά τά ἀνωτέρω, μετά τήν ἔναρξιν τῆς δίκης, ἡ μαρτυρία, ἥτις ἔχει ἤδη δοθῆ, δύναται νά χρησιμοποιηθῇ χωρίς ἐπανάληψιν αὐτῆς, ἀλλά οἱ διάδικοι δικαιοῦνται νά ἐπανακαλέσουν ἤ ἐπανακλητεύσουν οἱονδήποτε μάρτυρα, διά νά ἐξετάσουν ἤ ἀντεξετάσουν αὐτόν, ἐν σχέσει πρός τά προκύπτοντα ἐκ τῆς τοιαύτης μεταβολῆς θέματα.

Ἄρθρον 35

Παρουσία καί ἀποκλεισμός κατηγορουμένου

1. Ἐπιφυλασσομένης τῆς παρ. 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὁ κατηγορούμενος δικαιοῦται νά εἶναι παρών εἰς τό Δικαστήριον καθ᾽ ἅπασαν τήν διάρκειαν τῆς δίκης.

2. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος δέν συμπεριφέρηται εὐπρεπῶς, τό Δικαστήριον δύναται νά διατάξῃ ὅπως ἐξέλθῃ τῆς αἰθούσης καί ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ δίκη συνεχίζεται ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ κατηγορουμένου.

3. Ἐάν καθ' οἱονδήποτε στάδιον, μετά τήν ἀπόφασιν περί ἀποβολῆς τοῦ κατηγορουμένου, ὁ τελευταῖος διαβιβάσῃ πρός τό Δικαστήριον ὑπόσχεσιν, ὅτι τοῦ λοιποῦ θά συμπεριφέρηται εὐπρεπῶς, τό Δικαστήριον δύναται, ὅπως ἐπιτρέψῃ τήν ἐκ νέου παρουσίαν αὐτοῦ εἰς τήν δίκην.

Ἄρθρον 36

Μετάφρασις μαρτυρίας

1. Ὅταν μαρτυρία δέν παρέχηται εἰς τήν ἑλληνικήν γλῶσσαν, ἡ μαρτυρία αὕτη πάντοτε μεταφράζεται.

2. Ὅταν προφορική μαρτυρία παρέχηται εἰς γλῶσσαν μή κατανοητήν ὑπό τοῦ κατηγορουμένου καί αὐτός εἶναι παρών, ἡ μαρτυρία αὐτή μεταφράζεται ἐν συνεδριάσει εἰς γλῶσσαν κατανοητήν εἰς αὐτόν ὑπό διερμηνέως διοριζομένου ὑπό τοῦ Δικαστηρίου.

3. Ἐν περιπτώσει ἐγγράφου μαρτυρίας, ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν αἱ διατάξεις τῆς παρ. 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

4. Τό Δικαστήριον δύναται νά ἐλέγξῃ τήν ἱκανότητα τοῦ διερμηνέως, ὡς τοῦτο κρίνει εὔλογον. Ὁ διερμηνεύς, πρίν ἤ ἀναλάβῃ καθήκοντα, ὑπόσχεται ὅτι θά ἐκπληρώσῃ τό καθῆκον αὐτοῦ, μεταφράζων πιστῶς τήν μαρτυρίαν.

Ἄρθρον 37

Ἔναρξις τῆς δίκης

Ἡ δίκη ἄρχεται διά τῆς ἀπαγγελίας τοῦ κατηγορητηρίου.

Ἄρθρον 38

Δικαιώματα τοῦ κατηγορουμένου

Πᾶς κατηγορούμενος ἐνώπιον οἱουδήποτε Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου ἔχει τά ἀκόλουθα δικαιώματα:

α) Νά πληροφορηθῇ τούς λόγους, δι' οὕς καλεῖται νά ἐμφανισθῇ ἐνώπιον Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου.

β) Νά προβάλῃ τούς ἰσχυρισμούς αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ δικάζοντος Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου καί νά ἔχῃ ἐπαρκῆ χρόνον καί διευκόλυνσιν, διά τήν προπαρασκευήν τῆς ὑπερασπίσεως αὐτοῦ.

γ) Νά ἐξετάζῃ ἤ νά προκαλῇ τήν ἐξέτασιν μαρτύρων κατηγορίας καί νά ζητῇ τήν προσέλευσιν καί ἐξέτασιν μαρτύρων ὑπερασπίσεως, ὑπό τούς αὐτούς ὅρους τούς ἰσχύοντας ὡς πρός τούς μάρτυρας κατηγορίας.

δ) Νά ἔχῃ δωρεάν συμπαράστασιν διερμηνέως, ἐφ' ὅσον δέν δύναται νά κατανοῇ τήν ἐν τῷ δικαστηρίῳ χρησιμοποιουμένην γλῶσσαν.

Ἄρθρον 39

Ἐνστάσεις τοῦ κατηγορουμένου

1. Μετά τήν ἀπαγγελίαν τοῦ κατηγορητηρίου ὑπό τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως, ὁ κατηγορούμενος δικαιοῦται νά προβάλῃ ἐνστάσεις:

α) Ὅτι τό Δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἔχει κληθῇ, δέν ἔχει δικαιοδοσίαν νά ἐκδικάσῃ τήν κατ' αὐτοῦ ὑπόθεσιν. Ἐάν τό Δικαστήριον ἀποδεχθῇ τήν ἔνστασιν, παραπέμπει τήν ὑπόθεσιν πρός ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου.

β) Ὅτι ὑφίσταται δεδικασμένον, ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ 57.

γ) Ὅτι τά γεγονότα, ὡς ἐκτίθενται εἰς τό κατηγορητήριον, δέν στοιχειοθετοῦν τό ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, διά τό ὁποῖον κατηγορεῖται.

2. Ἐν περιπτώσει προβολῆς ἐνστάσεως, ὡς ἐν τῇ παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, τό Δικαστήριον δύναται νά διατάξῃ, ὅπως οἱ διάδικοι προσκομίσουν μαρτυρίαν πρός ἀπόδειξιν γεγονότος ἤ γεγονότων, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἔνστασις. Τήν σειράν καί τήν διαδικασίαν προσαγωγῆς τῆς μαρτυρίας αὐτῆς καθορίζει τό Δικαστήριον.

3. Ἐάν τό Δικαστήριον ἀποφασίσῃ ὅτι ἡ ἔνστασις δέν εὐσταθεῖ, ἀπορρίπτει αὐτήν καί ἀκολούθως ὁ κατηγορούμενος καλεῖται ἐκ νέου νά ἀπαντήσῃ εἰς τό κατηγορητήριον καί ἡ δίκη συνεχίζεται, καθ' ὅν τρόπον προβλέπουν τά ἄρθρα 40 καί ἑπ., τοῦ κατηγορουμένου μή ἔχοντος πλέον δικαίωμα ἐγέρσεως οἱασδήποτε ἐνστάσεως, δυνάμει τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

4. Οἱαδήποτε ἔνστασις κατά τοῦ κατηγορητηρίου, ἐρειδομένη ἐπί τυπικοῦ ἐλαττώματος, προβάλλεται ὑπό τοῦ κατηγορουμένου, πρίν αὐτός ἀπαντήσῃ εἰς αὐτό.

Ἄρθρον 40

Ἀπολογία καί ὁμολογία ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου

1. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος ἀρνηθῇ τήν κατηγορίαν, τό Δικαστήριον ἐπιφυλάσσεται μέχρι τοῦ πέρατος τῆς διαδικασίας.

2. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος ὁμολογήσῃ ἐνοχήν καί τό Δικαστήριον πεισθῇ ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἔχει ἀντιληφθῆ τήν σημασίαν τῆς ἀπαντήσεως αὐτοῦ, τό Δικαστήριον προχωρεῖ εἰς καταδίκην τοῦ κατηγορουμένου.

3. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος δέν ὁμολογήσῃ ἐνοχήν, τό Δικαστήριον προχωρεῖ εἰς τήν περαιτέρω διαδικασίαν πρός ἀνεύρεσιν τῆς οὐσιαστικῆς ἀληθείας.

4. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος ἀρνῆται νά ἀπαντήσῃ εἰς τό κατηγορητήριον ἤ δέν ἀπαντᾷ, τό Δικαστήριον προχωρεῖ, ὡς ἐάν ὁ κατηγορούμενος δέν ὡμολόγησεν ἐνοχήν.

Ἄρθρον 41

Κατηγορούμενος πάσχων ἐκ διανοητικῆς διαταραχῆς

1. Ἐάν, καθ' οἱονδήποτε στάδιον τῆς δίκης, ἐγείρεται καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐρώτημα, κατά πόσον ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἀνίκανος, λόγῳ ψυχικῆς διαταραχῆς κατά τό ἄρθρον 3 τοῦ περί Ψυχιατρικῆς Νοσηλείας Νόμου, νά παρακολουθήσῃ τήν διαδικασίαν, τό Δικαστήριον δύναται νά διατάξῃ τήν διεξαγωγήν ἐρεύνης, διά νά ἐξακριβώσῃ κατά πόσον ὁ κατηγορούμενος πάσχει ἀπό ψυχικήν διαταραχήν, ἥτις καθιστᾷ αὐτόν ἀνίκανον νά παρακολουθήσῃ τήν διαδικασίαν. Ἐάν, μετά τήν διεξαγωγήν τῆς ἐρεύνης, τό Δικαστήριον πεισθῇ ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶναι πράγματι ἀνίκανος νά παρακολουθήσῃ τήν διαδικασίαν, διατάσσει ἀναβολήν τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως διά χρονικήν περίοδον μή ὑπερβαίνουσαν τούς ἕξ μῆνας. Ἐάν, εἰς τό τέλος τῆς περιόδου αὐτῆς, ὁ κατηγορούμενος ἐξακολουθῇ νά μή εἶναι εἰς θέσιν νά παρακολουθήσῃ τήν διαδικασίαν, τό Δικαστήριον ἀναβάλλει ἐπ' ἀόριστον τήν ἀκρόασιν τῆς ὑποθέσεως.

2. Ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς, ἐφ' ὅσον πεισθῇ ὅτι ἔπαυσε νά συντρέχῃ ὁ λόγος, διά τόν ὁποῖον εἶχε διαταχθῇ ἡ ἐπ' ἀόριστον ἀναβολή τῆς δίκης, πληροφορεῖ περί τούτου τό Δικαστήριον, τό ὁποῖον ὁρίζει νέαν δικάσιμον, δι' ἐξ ὑπαρχῆς δίκην. Μαρτυρία, δοθεῖσα κατά τήν ἀναβληθεῖσαν δίκην, θεωρεῖται ὡς δοθεῖσα ἐγκύρως κατά τήν νέαν δίκην.

Ἄρθρον 42

Ἀπαγόρευσις παρουσίας μαρτύρων

Ἀπό τῆς ἐνάρξεως καί μέχρι τέλους τῆς ἀκροαματικῆς διαδικασίας, οἱ μάρτυρες ὀφείλουν νά παραμένουν ἐκτός τῆς αἰθούσης τῆς δίκης. Νοεῖται ὅτι:

α) Τό Δικαστήριον δύναται νά ἐπιτρέψῃ εἰς ἐμπειρογνώμονας μάρτυρας νά παρακολουθήσουν τήν μαρτυρίαν ἄλλων ἐμπειρογνωμόνων μαρτύρων ἐπί θεμάτων τῆς εἰδικότητος αὐτῶν.

β) Παράλειψις συμμορφώσεως πρός τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ δέν συνεπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαδικασίας.

Ἄρθρον 43

Τρόπος διεξαγωγῆς τῆς ἀκροαματικῆς διαδικασίας

1. Κατά τήν ἀκροαματικήν διαδικασίαν, ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς καί ὁ κατηγορούμενος, πρό τῆς κλήσεως τῶν μαρτύρων ἑκάστου, δύνανται νά ἐκθέσουν συνοπτικῶς τάς ἰδίας αὐτῶν θέσεις ἐπί τῆς κατηγορίας. Ἑκάστη τῶν ἀγορεύσεων αὐτῶν πρέπει νά εἶναι σύντομος, τοῦ Δικαστηρίου ἔχοντος ἐξουσίαν νά διακόψῃ αὐτήν, ἐάν κατά τήν κρίσιν αὐτοῦ ἐκφεύγῃ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς.

2. Ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς πρῶτος καλεῖ τούς μάρτυρας αὐτοῦ, προσάγων καί ἕτερα ἀποδεικτικά μέσα πρός ἀπόδειξιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἅτινα συγκροτοῦν τήν κατηγορίαν.

3. Μετά τήν περάτωσιν τῆς προσαγωγῆς τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ἐκ μέρους τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως, ὁ κατηγορούμενος δύναται νά ὑποστηρίξῃ ὅτι ἐκ τῶν προσαχθέντων στοιχείων δέν ἔχει ἀποδειχθῆ ἡ κατηγορία ἐναντίον αὐτοῦ. Ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς ἔχει δικαίωμα ἀπαντήσεως.

4. Ἐάν τό Δικαστήριον ἀποδεχθῇ τήν εἰσήγησιν τοῦ κατηγορουμένου, ὅτι δέν ἀποδεικνύεται ἡ κατ᾽ αὐτοῦ κατηγορία, κηρύσσει τοῦτον ἀθῷον. Ἐάν τό Δικαστήριον δέν ἀποδεχθῇ τήν εἰσήγησιν τοῦ κατηγορουμένου, ἀνακοινώνει τήν κρίσιν αὐτοῦ εἰς τόν κατηγορούμενον, πληροφορῶν τοῦτον περί τῶν διαδικαστικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων καί συνεχίζει τήν ἀκροαματικήν διαδικασίαν, κατά τά κατωτέρω διαλαμβανόμενα.

5. Τά διαδικαστικά δικαιώματα τοῦ κατηγορουμένου εἶναι:

α) Νά παραμείνῃ σιωπῶν ἤ νά καταθέσῃ, μή ὑποκείμενος εἰς ἀντεξέτασιν.

β) Νά καταθέσῃ ὡς μάρτυς, ὁπότε ὑπόκειται εἰς ἀντεξέτασιν. Εἰς τήν περίπτωσιν αὐτήν δέν δίδει οἱανδήποτε ὑπόσχεσιν ἤ διαβεβαίωσιν, ὡς οἱ μάρτυρες.

6. Μετά τήν ἐνάσκησιν ἑνός ἐκ τῶν ἄνω διαδικαστικῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, ὁ κατηγορούμενος καλεῖ τούς μάρτυρας αὐτοῦ, προσάγων καί ἕτερα ἀποδεικτικά μέσα πρός ὑπεράσπισιν αὐτοῦ.

7. Ἐάν τά προσαχθέντα νέα στοιχεῖα ὑπό τοῦ κατηγορουμένου δέν ἠδύναντο νά προβλεφθοῦν ὑπό τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως, τό Δικαστήριον, ἐάν ὑποβληθῇ σχετικόν αἴτημα ὑπό τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως, δύναται νά παράσχῃ ἄδειαν εἰς αὐτόν διά προσαγωγήν ἀποδεικτικῶν μέσων πρός ἀνατροπήν τῶν νέων αὐτῶν στοιχείων.

8. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν μαρτυρικῆς καταθέσεως, ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου παρέχει τήν ἄδειαν εἰς ἑκάτερον τῶν μερῶν νά προβοῦν εἰς ἐρωτήσεις πρός τούς μάρτυρας ἤ νά ζητήσουν ἐπεξηγήσεις σχετικάς μέ τάς μαρτυρίας αὐτῶν.

9. Μετά τό πέρας τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, ἀγορεύει πρῶτος ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς καί ἀκολούθως ὁ κατηγορούμενος.

10. Τό Δικαστήριον δύναται νά παράσχῃ ἄδειαν διά συντόμους συμπληρωματικάς ἀγορεύσεις, κατά τήν ἰδίαν ὡς ἀνωτέρω σειράν.

Ἄρθρον 44

Ρύθμισις διαδικασίας εἰς περίπτωσιν συγκατηγορουμένων

Εἰς περίπτωσιν ταυτοχρόνου ἐκδικάσεως δύο ἤ περισσοτέρων προσώπων διά τήν αὐτήν πρᾶξιν, ἐάν εἷς τῶν κατηγορουμένων ἐνοχοποιήσῃ ἤ ἐν γένει ἐπιβαρύνῃ τήν θέσιν ἑτέρου κατηγορουμένου, ὁ ἐνοχοποιηθείς ἤ ἐπιβαρυνθείς συγκατηγορούμενος δικαιοῦται νά προβῇ εἰς ἀντεξέτασιν αὐτοῦ, ἥτις προηγεῖται τῆς ἀντιστοίχου ὑπό τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως.

Ἄρθρον 45

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου

1. Μετά τάς τελικάς ἀγορεύσεις τῶν διαδίκων, τό Δικαστήριον μελετᾷ τό σύνολον τοῦ προσκομισθέντος ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ καί τάς ἀναπτυχθείσας θέσεις τῶν πλευρῶν καί ἐκδίδει τήν ἀπόφασιν αὐτοῦ, πλήρως ἠτιολογημένην, διά πλειονοψηφίας.

2. Ἐάν τό Δικαστήριον ἀποφανθῇ περί τῆς ἐνοχῆς τοῦ κατηγορουμένου, τηρουμένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 46, ἐπιβάλλει τήν προβλεπομένην ποινήν. Πρό τῆς ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς, ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς καί ὁ κατηγορούμενος ἀγορεύουν, ὡς πρός τήν ἐπιβλητέαν ποινήν. Προσέτι, ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου ἐρωτᾷ τόν κατηγορούμενον ἐάν συντρέχῃ λόγος μή ἐπιβολῆς ποινῆς.

Ἄρθρον 46

Διάστασις μεταξύ ἀποδειχθέντων καί ἀναφερομένων εἰς τό κατηγορητήριον γεγονότων

Ἡ ἀσυμφωνία μεταξύ τῆς διατυπώσεως τῶν γεγονότων εἰς τό κατηγορητήριον καί τῶν γεγονότων, τά ὁποῖα ἔχουν ἀποδειχθῆ κατά τήν δίκην, δέν ἐπηρεάζει τό κῦρος τῆς διαδικασίας. Ἐάν τό Δικαστήριον κρίνῃ ὅτι ἡ ἀσυμφωνία αὐτή ἔχει λειτουργήσει εἰς βάρος τοῦ κατηγορουμένου, δύναται, εἴτε αὐτεπαγγέλτως εἴτε μετά ἀπό αἴτησιν τοῦ κατηγορουμένου, νά ἀναβάλῃ τήν δίκην καί νά ἐπιτρέψῃ τήν ἐπανακλήτευσιν μαρτύρων, διά τήν ὑποβολήν διευκρινιστικῶν ἐρωτήσεων.

Ἄρθρον 47

Καταδίκη, ἄνευ μεταβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου, ἐν περιπτώσει διαστάσεως μεταξύ κατηγορητηρίου καί ἀποδειχθέντων γεγονότων

1. Ἐάν, κατά τήν ἀκροαματικήν διαδικασίαν, ἀπεδείχθησαν ὡρισμένα μόνον στοιχεῖα ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀναφερομένων εἰς τό κατηγορητήριον, ὁ κατηγορούμενος ἄνευ μεταβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου κηρύσσεται ἔνοχος.

2. Ὁ κατηγορούμενος δύναται νά καταδικασθῇ, ἄνευ μεταβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου, δι' ἀπόπειραν τελέσεως τοῦ ἀναφερομένου εἰς τό κατηγορητήριον ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος.

3. Ἐάν, κατά τήν ἀκροαματικήν διαδικασίαν, ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐτέλεσεν ἕτερον ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα τοῦ ἀναγραφομένου εἰς τό κατηγορητήριον, τό Δικαστήριον δύναται, ἄνευ μεταβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου, νά καταδικάσῃ αὐτόν διά τό ἐν λόγῳ ἕτερον συναφές ἀδίκημα.

Ἄρθρον 48

Προσθήκη κατηγορίας

Ἐάν, κατά τό τέλος τῆς διαδικασίας, ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ κατηγορούμενος διέπραξε ἕτερον ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, μή περιλαμβανόμενον εἰς τό κατηγορητήριον, καί διά τό ὁποῖον ὁ κατηγορούμενος δέν δύναται νά καταδικασθῇ, ἄνευ μεταβολῆς τῆς κατηγορίας, τό Δικαστήριον, ἐάν διαπιστώσῃ ἠτιολογημένως ὅτι ὁ κατηγορούμενος δέν ἔχει ἐπηρεασθῆ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τήν ὑπεράσπισιν αὐτοῦ, δύναται νά διατάξῃ τήν προσθήκην σχετικῆς κατηγορίας εἰς τό κατηγορητήριον καί νά καταδικάσῃ δι᾽ αὐτήν τόν κατηγορούμενον, μή δυνάμενον ὅμως νά ἐπιβάλῃ ποινήν μείζονα τοῦ μεγίστου τῆς προβλεπομένης διά τό βαρύτερον τῶν ἀδικημάτων ἐπί τοῦ κατηγορητηρίου, ὡς ἀρχικῶς τοῦτο εἶχε.

Ἄρθρον 49

Αὐτοψία

1. Ὁσάκις τό Δικαστήριον κρίνῃ ὅτι ἐνδείκνυται ἡ διενέργεια αὐτοψίας, διατάσσει τήν διεξαγωγήν αὐτῆς, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος καί τῶν Νόμων τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ὑπό μέλους τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς, τό ὁποῖον καί ὑποβάλλει σχετικήν ἔκθεσιν.

2. Ὁ κατηγορούμενος δικαιοῦται νά εἶναι παρών κατά τήν αὐτοψίαν, ἐκτός ἐάν, κατά τόν χρόνον διενεργείας αὐτῆς, εἶχεν ἤδη ἀποκλεισθῆ ἀπό τήν παρακολούθησιν τῆς δίκης, κατ᾽ ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 35 παρ. 2. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, λαμβάνει γνῶσιν τοῦ πορίσματος τῆς αὐτοψίας.

3. Ἡ ἔκθεσις τῆς αὐτοψίας ὑπαγορεύεται ὑπό τοῦ Δικαστηρίου πρός τόν γραμματέα, ἑκάστου τῶν διαδίκων ἔχοντος δικαίωμα νά ὑπαγορεύσῃ κατά τόν ἴδιον τρόπον τάς ἐπ᾽ αὐτῆς παρατηρήσεις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 50

Ἀπαγγελία ἀποφάσεως

1. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου διά τήν ἀθῳότητα ἤ τήν ἐνοχήν τοῦ κατηγορουμένου καί τήν ἐπιβλητέαν ποινήν, ἀπαγγέλλεται ἐν συνεδριάσει, κατά τήν ὁποίαν δικαιοῦνται νά παρευρίσκωνται ὅλοι οἱ διάδικοι.

2. Εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ κατηγορούμενος εἶχε διαταχθῆ νά ἐγκαταλείψῃ τήν αἴθουσαν τοῦ Δικαστηρίου, κατά τά ἐν τῷ ἄρθρῳ 35 παρ. 2 προβλεπόμενα, ἡ ἀπόφασις ἀπαγγέλλεται ἐρήμην αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ἀντίγραφον αὐτῆς ἐπιδίδεται εἰς αὐτόν, ὡς τό Δικαστήριον ἤθελε καθορίσει.

3. Οὐδεμία ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου λογίζεται ἄκυρος, λόγῳ μόνον ἀπουσίας οἱουδήποτε διαδίκου, κατά τήν ἡμέραν τῆς ἀπαγγελίας αὐτῆς, ἐφ᾽ ὅσον οὗτοι εἶχον κληθῆ.

4. Ἀπαγορεύεται ἡ καθ᾽ οἱονδήποτε τρόπον, μετά τήν ἀπαγγελίαν τῆς ἀποφάσεως, τροποποίησις αὐτῆς ὑπό τοῦ ἐκδώσαντος ταύτην Δικαστηρίου, ἐκτός διά διόρθωσιν γραφικοῦ λάθους.

Ἄρθρον 51

Πρακτικά τῆς δίκης

Ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς διαδικασίας τῆς δίκης ἕως καί τῆς ἀπαγγελίας τῆς τελικῆς ἀποφάσεως, ὁ γραμματεύς τοῦ Δικαστηρίου τηρεῖ γραπτῶς τά πρακτικά καί φυλάσσει τά τεκμήρια καί ἀποδεικτικά μέσα, ἅτινα τυχόν προσεκομίσθησαν. Κατά τήν τήρησιν τῶν πρακτικῶν, ὁ γραμματεύς δύναται, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Δικαστηρίου, νά χρησιμοποιῇ μέσα τῆς συγχρόνου τεχνολογίας.

Ἄρθρον 52

Εὐχέρεια Δικαστηρίου πρός ρύθμισιν τῆς διαδικασίας

Τό Δικαστήριον ἔχει ἐξουσίαν νά ρυθμίζῃ κατ' ἐλευθέραν κρίσιν τήν ἐνώπιον αὐτοῦ διαδικασίαν, κατά τόν ἑκάστοτε κρινόμενον ὡς ἐπιθυμητόν τρόπον καί ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι οὗτος δέν ἀντίκειται εἰς τάς διατάξεις τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 53

Ἔφεσις Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως

1. Ἐφέσεις κατά ἀθῳωτικῶν ἀποφάσεων οἱουδήποτε Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου δέν ἐπιτρέπονται. Εἰς ὅλως ἐξαιρετικάς περιπτώσεις, δύναται νά παρασχεθῇ ἄδεια ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τόν Ἐκκλησιαστικόν Εἰσαγγελέα νά ἀσκήσῃ ἔφεσιν, βάσει τεκμηριωμένης καί πλήρως ἠτιολογημένης εἰσηγήσεως αὐτοῦ πρός αὐτήν, ὑποβληθείσης ἐντός δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως. Τό αὐτό ἰσχύει καί δι' ἐφέσεις, ὡς πρός τήν αὔξησιν τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς.

2. Εἰς τάς ἀνωτέρω περιπτώσεις, ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς ἀσκεῖ τήν ἔφεσιν ἐνώπιον τοῦ ἐκδώσαντος τήν ἀπόφασιν Δικαστηρίου, ἐπισυνάπτων τήν ἄδειαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τό Δικαστήριον ἀποστέλλει κεκυρωμένον ἀντίγραφον τῆς ἐφέσεως μετά τῆς ἀδείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί τοῦ συνόλου τῆς δικογραφίας εἰς τό ἁρμόδιον πρός τήν ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως Δικαστήριον. Ἀφ' ἧς περιέλθῃ εἰς τόν Πρόεδρον τοῦ Δικαστηρίου ἡ ἔφεσις, ἡ ἄδεια τῆς Συνόδου καί τό σύνολον τῆς δικογραφίας, οὗτος ὁρίζει, ἐντός δέκα ἡμερῶν, δικάσιμον πρός ἐκδίκασιν αὐτῆς, κοινοποιῶν αὐτήν εἰς τόν καταδικασθέντα καί τούς λοιπούς διαδίκους.

Ἄρθρον 54

Ἔφεσις καταδικασθέντος

1. Ὁ καταδικασθείς ὑπό Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου ἤ ὁ καταδικασθείς πρωτοδίκως ὑπό τοῦ Ἑξαμελοῦς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου δικαιοῦται νά ἐφεσιβάλῃ τήν ἀπόφασιν, προσβάλλων αὐτήν ὡς πρός τήν ἐνοχήν αὐτοῦ ἤ τήν ἐπιβληθεῖσαν ποινήν.

2. Ἡ ἔφεσις κατατίθεται εἰς τό ἐκδῶσαν τήν ἀπόφασιν Δικαστήριον καί κεκυρωμένον ἀντίγραφον αὐτῆς, ὁμοῦ μετά τῆς δικογραφίας, ὑποβάλλεται εἰς τό ἁρμόδιον, πρός ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως, Δικαστήριον, μέ αἴτησιν πρός προσδιορισμόν δικασίμου.

3. Ἡ ἔφεσις ἀσκεῖται ἐντός δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τόν κατηγορούμενον. Ἐάν λόγῳ ἀνωτέρας βίας δέν ἠδυνήθη νά ἀσκήσῃ ἐντός τῆς προθεσμίας τήν ἔφεσιν, ὁ καταδικασθείς δύναται, κατόπιν αἰτήσεως, νά ἀσκήσῃ ἔφεσιν πρός τό ἁρμόδιον, διά τήν ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως, Δικαστήριον, ἐντός ἑπτά ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἔπαυσαν νά ὑφίστανται οἱ λόγοι τῆς ἀνωτέρας βίας. Ἐάν τό ἁρμόδιον Δικαστήριον κρίνῃ βάσιμον τήν αἴτησιν, παρέχει τήν ἄδειαν ἀσκήσεως τῆς ἐφέσεως. Ἐάν, κατά τήν κρίσιν αὐτοῦ, δέν ὑφίσταντο λόγοι ἀνωτέρας βίας, ἀπορρίπτει τήν αἴτησιν.

4. Εἰς τό ἐφετήριον ἔγγραφον δέον ὅπως ἐκτίθενται ἀναλυτικῶς οἱ λόγοι, οἵτινες πλήττουν τήν πρωτόδικον καταδικαστικήν ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 55

Διαδικασία ἐκδικάσεως ἐφέσεως

Ἡ κατ' ἔφεσιν δίκη χωρεῖ εἰς δύο στάδια:

1. Τό ἁρμόδιον, πρός ἐκδίκασιν ἐφέσεως, Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον:

α) τάσσει προθεσμίαν ἕως δέκα ἡμερῶν:

i) εἰς τόν ἐφεσείοντα, πρός ὑποβολήν ὑπομνήματος, ἐμπεριέχοντος ἀναλυτικῶς τούς λόγους ἐφέσεως. Τό ὑπόμνημα τοῦτο καί τό ἐφετήριον ἔγγραφον, μερίμνῃ τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου, κοινοποιοῦνται ἐντός πέντε ἡμερῶν εἰς τόν Ἐκκλησιαστικόν Εἰσαγγελέα καί τόν τυχόν παθόντα,

ii) εἰς τόν Ἐκκλησιαστικόν Εἰσαγγελέα καί τόν τυχόν παθόντα, πρός γραπτήν ἀντίκρουσιν τοῦ ὑπομνήματος τοῦ ἐκκαλοῦντος.

β) ὁρίζει τήν διεξαγωγήν τῆς δίκης ἐντός δεκαπέντε ἡμερῶν, ἀφ' ἧς παρῆλθον αἱ ἀνωτέρω προθεσμίαι.

2. Κατά τήν ἡμέραν ἐκδικάσεως τῆς ἐφέσεως, ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου καλεῖ τόν ἐκκαλοῦντα νά ἐκθέσῃ τούς λόγους τῆς ἐφέσεως καί νά σχολιάσῃ τό τυχόν ὑποβληθέν ὑπόμνημα τοῦ ἐφεσιβλήτου. Ἐν συνεχείᾳ δίδει τόν λόγον εἰς τόν ἐφεσίβλητον, διά νά ἀπαντήσῃ εἰς τούς ἰσχυρισμούς τοῦ ἐκκαλοῦντος. Εἰς τό στάδιον αὐτό τῆς δίκης, οἱονδήποτε μέλος τοῦ Δικαστηρίου δύναται νά ὑποβάλῃ διευκρινιστικάς ἐρωτήσεις πρός οἱονδήποτε τῶν διαδίκων, τῇ ἀδείᾳ τοῦ Προέδρου. Μετά ταῦτα, τό Δικαστήριον δύναται νά προβῇ εἰς τήν ἐκ νέου ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων καί νά ἐπανεξετάσῃ τάς μαρτυρίας αὐτῶν καί πᾶν ἕτερον ἀποδεικτικόν μέσον.

3. Ἡ κατ' ἔφεσιν δίκη διεξάγεται ἐπί τῇ βάσει τῶν πρακτικῶν τῆς πρωτοδίκου διαδικασίας. Εἰς τήν κατ' ἔφεσιν διαδικασίαν δέν ἐπιτρέπεται εἰσαγωγή νέας μαρτυρίας, εἰ μή διά σοβαρόν λόγον, ὑπαγορευόμενον ὑπό τοῦ συμφέροντος τῆς οὐσιαστικῆς ἀνευρέσεως τῆς ἀληθείας, κατόπιν ἀδείας τοῦ Δικαστηρίου.

4. Ἀφ' ἧς περατωθῇ ἡ ἀκροαματική διαδικασία τῆς ἐφέσεως, τό Δικαστήριον δύναται:

α) Νά ἀπορρίψῃ τήν ἔφεσιν, κρίνον ὡς μή βασίμους τούς

λόγους ἀσκήσεως αὐτῆς, καί ἐπικυρώσῃ τήν πρωτόδικον ἀπόφασιν.

β) Νά ἀποδεχθῇ τήν ἔφεσιν τοῦ καταδικασθέντος καί νά ἀπαλλάξῃ τοῦτον.

γ) Νά ἀποδεχθῇ τήν ἔφεσιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως κατά ἀθῳωτικῆς ἀποφάσεως καί νά καταδικάσῃ τόν πρωτοδίκως ἀθῳωθέντα.

δ) Νά ἀποδεχθῇ τήν ἔφεσιν τοῦ καταδικασθέντος ἐν μέρει καί νά ἀντικαταστήσῃ τήν ἐπιβληθεῖσαν ποινήν δι' ἄλλης ἠπιωτέρας.

ε) Νά ἀποδεχθῇ τήν ἔφεσιν κατά ποινῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως καί νά ἀντικαταστήσῃ τήν ἐπιβληθεῖσαν ποινήν δι' ἄλλης αὐστηροτέρας.

ς) Νά ἀποδεχθῇ τήν ἔφεσιν τοῦ καταδικασθέντος ὡς πρός μόνον τήν ποινήν καί νά ἀκυρώσῃ τήν ἐπιβληθεῖσαν ἤ νά ἀντικαταστήσῃ αὐτήν δι' ἄλλης ἠπιωτέρας.

Ἄρθρον 56

Ἡ ἀπόφασις

Ἡ ἀπόφασις ἀπαγγέλλεται ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Δικαστηρίου. Ὁ ἐκκαλῶν καί ὁ ἐφεσίβλητος δικαιοῦνται νά παρίστανται, πρός τοῦτο δέ εἰδοποιοῦνται ἐγκαίρως ὑπό τοῦ γραμματέως τοῦ Δικαστηρίου. Μετά τήν ἀπαγγελίαν τῆς ἀποφάσεως, ὁ γραμματεύς τοῦ Δικαστηρίου παραδίδει κεκυρωμένον ἀντίγραφον εἰς ἕκαστον τῶν διαδίκων.

Ἄρθρον 57

Δεδικασμένον

1. Κατά τοῦ τελεσιδίκως ἀθῳωθέντος ἤ καταδικασθέντος δέν

δύναται νά ἀσκηθῇ ἐκ νέου ποινική δίωξις διά τήν αὐτήν πρᾶξιν, καί ἐάν προσδοθῇ εἰς ταύτην διάφορος χαρακτηρισμός, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 59 ἕως 64 περιπτώσεων ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας.

2. Ἐάν, παρά τήν ἀνωτέρω ἀπαγόρευσιν, ἀσκηθῇ ποινική δίωξις, αὐτή κηρύσσεται ἀπαράδεκτος ὑπό τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς ἤ τοῦ Δικαστηρίου λόγῳ δεδικασμένου.

Ἄρθρον 58

Ἀναστολή ποινῆς

Αἱ ποιναί τῆς καθαιρέσεως καί τοῦ μεγάλου ἀφορισμοῦ ἀναστέλλονται, ἐν ὅσῳ διαρκεῖ ἡ προθεσμία ἐφέσεως, ἐν περιπτώσει δέ ἐμπροθέσμου ἀσκήσεως ἐφέσεως, μέχρις ἐκδόσεως τῆς τελικῆς ἀποφάσεως ἐπί τῆς ἐφέσεως.

Γ΄. ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Ἄρθρον 59

Διαταγή ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας

Ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας ἐπί τελεσιδίκῳ ἐκδικασθείσης ὑποθέσεως, δύναται νά διαταχθῇ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν μόνον ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῇ αἰτήσει τοῦ καταδικασθέντος κατηγορουμένου ἤ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ δικάσαντος Δικαστηρίου, δι᾽ ἕνα τῶν κατωτέρω ἀναγραφομένων λόγων, οἵτινες δέον ὅπως τεκμηριοῦνται ἐπαρκῶς, κατά τήν κρίσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐν τῇ αἰτήσει. Ἡ ἐκδίκασις παραπέμπεται εἰς τό δικᾶσαν πρωτοδίκως Δικαστήριον. Προκειμένου περί τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου, τοῦτο λειτουργεῖ ὑπό διάφορον σύνθεσιν, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν ἐπί ἐξαιρέσεως δικαστῶν προβλεπομένων. Εἰς τήν περίπτωσιν

αὐτήν, τήν κλήρωσιν ἐνεργεῖ ὁ ἐπιχώριος Ἀρχιερεύς.

Ἄρθρον 60

Λόγοι ἐπαναλήψεως

Ἡ διαδικασία δύναται νά ἐπαναληφθῇ:

α) Ἐφ᾽ ὅσον ἔχουν ἐκδοθῇ ἐμφανῶς ἀντιφατικαί περί τά πράγματα ἀποφάσεις ὑπό διαφορετικῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιοδοτικῶν ὀργάνων ἤ ὑπό ἐκκλησιαστικοῦ καί πολιτειακοῦ δικαιοδοτικοῦ ὀργάνου.

β) Ἐφ᾽ ὅσον προέκυψαν νέα στοιχεῖα ἤ ἀνάγκη νέας ἐκτιμήσεως στοιχείων, ἐξ ὧν ἰσχυρῶς πιθανολογεῖται ἡ μή ἐνοχή τοῦ καταδικασθέντος ἤ ἡ τέλεσις ἐλαφροτέρου ἀδικήματος.

γ) Ἐφ᾽ ὅσον ἰσχυρῶς πιθανολογεῖται ὅτι εἰς τήν καταδίκην ἠσκησαν οὐσιώδη ἐπιρροήν ψευδεῖς καταθέσεις ἤ πλαστά ἤ νοθευμένα ἤ ἠλλοιωμένα ἀποδεικτικά στοιχεῖα.

δ) Ἐφ᾽ ὅσον προέκυψεν οὐσιώδης παράβασις καθήκοντος δικαστοῦ, ἐν σχέσει πρός τήν συγκεκριμένην δίκην, βεβαιωθεῖσα ἤ ἰσχυρῶς πιθανολογουμένη, κατόπιν δικαστικῆς ἐξετάσεως, ἐνώπιον ἐκκλησιαστικῆς ἤ πολιτειακῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, ἔστω καί ἄν αὐτή δέν ἀπέληξεν εἰς καταδίκην τοῦ δικαστοῦ.

Ἄρθρον 61

Αἴτησις ἐπαναλήψεως

1. Ἡ αἴτησις ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας δύναται νά ὑποβληθῇ ὑπό τοῦ καταδικασθέντος, τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ δικάσαντος Δικαστηρίου καί τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως. Ἡ αἴτησις αὐτή δύναται νά ὑποβληθῇ, μετά τόν θάνατον τοῦ καταδικασθέντος, ὑπό τῆς συζύγου αὐτοῦ ἤ καί

τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν αὐτοῦ ἕως καί τοῦ δευτέρου βαθμοῦ.

2. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται εἰς τό ἐκδῶσαν τήν ἀπόφασιν Δικαστήριον.

3. Ἡ αἴτησις δέον ὅπως ἀναφέρῃ τούς λόγους, διά τούς ὁποίους ζητεῖται ἡ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας, καί τά στοιχεῖα, τά ὁποῖα τεκμηριώνουν τούτους.
4. Ἐάν ἡ αἴτησις δέν περιέχῃ τά ἀνωτέρω στοιχεῖα, ἀπορρίπτεται ὑπό τοῦ Δικαστηρίου, ἄνευ κλήσεως τῶν διαδίκων, ὡς τύποις ἀπαράδεκτος.

Ἄρθρον 62

Ἁρμόδιον Δικαστήριον

Ἁρμόδιον πρός ἐκδίκασιν τῆς αἰτήσεως ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας εἶναι τό Δικαστήριον, ὅπερ ἐξέδωσε τήν ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 63

Διαδικασία ἐκδικάσεως

1. Ἡ διαδικασία χωρεῖ, ὡς πᾶσα ἐπ᾽ ἀκροατηρίῳ διαδικασία, ἄνευ συμμετοχῆς τῶν δικαστῶν, οἵτινες μετέσχον εἰς τήν σύνθεσιν τοῦ δικάσαντος Δικαστηρίου, ἐάν οἱ λόγοι, τούς ὁποίους ἐπικαλεῖται ὁ αἰτῶν, ἀναφέρωνται εἰς πᾶσαν ἐκ προθέσεως παράβασιν καθήκοντος τῶν δικαστῶν, οἱ ὁποῖοι συνέπραξαν εἰς τήν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως. Οἱ μή δυνάμενοι νά μετέχουν εἰς τήν σύνθεσιν τοῦ Δικαστηρίου δικασταί ἀντικαθίστανται, κατά τήν σειράν ὁρισμοῦ αὐτῶν, ὑπό τῶν ἀναπληρωτῶν, καί, μή ὑπαρχόντων τοιούτων, ὑπό κληρουμένων μελῶν ἐκ τριπλασίου τοὐλάχιστον ἀριθμοῦ μελῶν Δικαστηρίων ὁμόρων ἐπαρχιῶν. Ἡ κλήρωσις διενεργεῖται ὑπό τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου.

2. Ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας δέν δύναται νά καταστήσῃ χείρονα τήν θέσιν τοῦ καταδικασθέντος.

3. Ἐάν τό Δικαστήριον πεισθῇ διά τό νόμῳ καί οὐσίᾳ βάσιμον τῆς αἰτήσεως, ἐξαφανίζει τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν καί ἐκδικάζει ἐκ νέου τήν ὑπόθεσιν, ἄλλως ἀπορρίπτει τήν αἴτησιν.

4. Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις ὑπόκειται, κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος Παραρτήματος, εἰς τό ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως.

Ἄρθρον 64

Ἀποκατάστασις

Ἡ Ἱερά Σύνοδος εἰς πᾶσαν περίπτωσιν καταδίκης, διά μή κωλυτικόν τῆς ἱερωσύνης ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, δύναται νά ἄρῃ τήν ἐπιβληθεῖσαν ποινήν ἤ τάς συνεπείας αὐτῆς, εἰς περίπτωσιν εἰλικρινοῦς καί ἐμπράκτου μετανοίας τοῦ καταδικασθέντος, κατά ἐλευθέραν κρίσιν καί ἐκτίμησιν αὐτῆς. Τά ἀνωτέρω ἰσχύουν ἰδίᾳ ἐπί καταδίκης δι᾽ ἀδίκημα περί τήν πίστιν ἤ τήν κανονικήν τάξιν καί τήν ἐκκλησιαστικήν πειθαρχίαν.

Ἄρθρον 65

Δημοσιότης τῆς ἐκκλησιαστικῆς δίκης

Ἅπασαι αἱ δικαστικαί διαδικασίαι διεξάγονται, ἐπί τῇ βάσει τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, ἄνευ παρουσίας ἀκροατηρίου.

Ἄρθρον 66

Ἀκροτελεύτιοι διατάξεις

1. Εἰς περίπτωσιν ἐπαπειλουμένης βλάβης τοῦ κύρους τῆς Ἐκκλησίας ἤ διασαλεύσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης ἤ

σκανδαλισμοῦ τῶν πιστῶν, ἡ Ἱερά Σύνοδος, πρός ἀποσόβησιν αὐτῶν, δύναται ἠτιολογημένως, τηρουμένων τῶν ἀρχῶν τῆς δικαίας δίκης, νά ἐπιβάλῃ σύντμησιν τοῦ χρόνου διεξαγωγῆς τῆς προδικασίας καί τῆς κυρίας διαδικασίας.

2. Δέν ἐπιτρέπεται ἡ προσφυγή κληρικοῦ εἰς τά πολιτειακά δικαιοδοτικά ὄργανα διά τήν ἐπίλυσιν ἐκκλησιαστικῶν διαφορῶν, συμφώνως πρός τά ὁριζόμενα εἰς τούς Ἱερούς Κανόνας.

3. Ὅπου δέν προβλέπεταί τι εἰδικῶς ἐν τῷ παρόντι, ἀποφαίνεται περί τούτου ἡ Ἱερά Σύνοδος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Ἄρθρον 1

Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον

1. Ὑπό τήν ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου λειτουργεῖ ὡς αὐτοτελές νομικόν πρόσωπον, Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον μέ ἕδραν παρά τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ.

2. Τό Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον ὡς νομικόν πρόσωπον διοικεῖται ὑπό πενταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου, συγκροτουμένου ἐκ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὡς Προέδρου, τοῦ Μητροπολίτου Κύκκου καὶ Τηλλυρίας ὡς Ἀντιπροέδρου, καί τριῶν μελῶν ὁριζομένων ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀνά διετίαν ἐκ περιτροπῆς ἐκ τῶν Ἐπαρχιοῦχων Ἀρχιερέων καί τῶν Ἡγουμένων τῶν ἑτέρων Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, μή δυναμένου τοῦ ὁρισμοῦ, ἐν τῇ αὐτῇ θητείᾳ, ὡς μέλους, πλέον τοῦ ἑνός Ἡγουμένου. Εἰς τάς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετέχουν ἄνευ ψήφου ὁ διευθυντής τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου καί, καλούμενοι πρός τοῦτο, ὁ νομικός σύμβουλος καὶ ὁ ἀνεξάρτητος ἐγκεκριμένος Ἐλεγκτής τοῦ Ταμείου. Ἐκπροσωπεῖται ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν καί διοικητικῶν ἀρχῶν καί εἰς τάς μετά τρίτων συναλλαγάς αὐτοῦ ὑπό τοῦ Προέδρου αὐτοῦ ἤ ὑπό τινος τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἤ τοῦ διευθυντοῦ, δεόντως ἐξουσιοδοτημένων ὑπό τοῦ Προέδρου.

3. Εἰς τό Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον ὑπηρετεῖ προσωπικόν, τό ὁποῖον διορίζεται ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὑπό τήν διεύθυνσιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου, ὅστις διορίζεται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 2

Ἁρμοδιότητες τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου

Τό Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον:

α) Ἀναλαμβάνει τήν μισθοδοσίαν τῶν κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἐπί τῇ βάσει τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Φορέως Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, ψηφιζομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

β) Συντηρεῖ τά ἐκπαιδευτικά Ἱδρύματα τῆς Ἐκκλησίας.

γ) Καλύπτει τούς μισθούς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καί τάς δαπάνας αὐτοῦ.

δ) Καλύπτει τάς δαπάνας ἐκδόσεως τοῦ ἐτησίου Ἑορτολογίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, τοῦ ἐπισήμου δελτίου Αὐτῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας» καί τάς λοιπάς ἐκδοτικάς δαπάνας τῆς Ἐκκλησίας.

ε) Καταβάλλει τάς δαπάνας τῶν διαφόρων ἀποστολῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὡς καί τάς δαπάνας ἄλλων συναφῶν σκοπῶν.

ς) Ἀναλαμβάνει τήν διεύθυνσιν, τήν διαχείρισιν καί τήν ἐν γένει διοίκησιν τοῦ «Εἰδικοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης», ἐπί τῇ βάσει Κανονισμοῦ, ψηφιζομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ζ) Καταβάλλει οἱασδήποτε ἄλλας δαπάνας, τάς ὁποίας ἤθελε προσδιορίσει ἡ Ἱερά Σύνοδος.

η) Ἐκπληροῖ οἱονδήποτε ἕτερον συναφές ἔργον ἤθελεν ἀναθέσει αὐτῷ ἡ Ἱερά Σύνοδος.

Ἄρθρον 3

Πόροι τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου

1. Πόροι τοῦ Ταμείου εἶναι:

α) Αἱ ἐπί τῷ σκοπῷ μισθοδοσίας τοῦ κλήρου εἰδικαί εἰσφοραί τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν, τῶν

Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, τῶν Ἐπαρχιακῶν Μονῶν καί τῶν Ἐνοριῶν.

β) Η κρατική χορηγία κατά τάς προβλέψεις τοῦ «Περί τῆς Κρατικῆς Ἀρωγῆς πρός τόν ἐφημεριακόν κλῆρον τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου» Νόμου τοῦ 2019, ὡς ἑκάστοτε τροποποιεῖται.

γ) Ποσοστόν ἐπί τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν, τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, τῶν Ἐπαρχιακῶν Μονῶν καί τῶν Ἐνοριῶν.

δ) Ποσοστόν ἐπί τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν, τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, τῶν Ἐπαρχιακῶν Μονῶν καί τῶν Ἐνοριῶν, πρός οἰκονομικήν ὑποστήριξιν τοῦ «Εἰδικοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης».

ε) Ἔσοδα ἐξ ἐπενδύσεων κινητῶν καί ἀκινήτων ἀξιῶν τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου.

ς) Πάσης φύσεως εἰσφοραί, δωρεαί κ.λπ. ἐκ μέρους τρίτων.

2. Ὁ καθορισμός τῶν εἰδικῶν εἰσφορῶν τῆς παρ. 1 ἐδ. α τοῦ παρόντος ἄρθρου καί τό ποσοστόν ἐπί τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τῆς παρ. 1 ἐδ. γ καί δ τοῦ παρόντος ἄρθρου ρυθμίζονται ὑπό Εἰδικοῦ Κανονισμοῦ, ψηφιζομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἤ καί ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 4
Οἰκονομικός ἔλεγχος

Οἰκονομικός ἔλεγχος τῶν οἰκονομικῶν δραστηριοτήτων τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου ἀσκεῖται ὑπό ἀνεξαρτήτου ἐγκεκριμένου ἐλεγκτικοῦ Οἴκου, ὁριζομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 5
Φορεύς Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου

1. Λειτουργεῖ ὑπό τήν ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Φορεύς Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου.

2. Τά ἔσοδα τοῦ Φορέως προέρχονται ἀπό:

α) ἐπενδύσεις, αἱ ὁποῖαι γίνονται κατόπιν προικοδοτήσεως ὑπό τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν, τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, τῶν Ἐνοριακῶν Μονῶν, τῶν Ἐνοριῶν καί ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν Ὀργανισμῶν.

β) χορηγίας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν, τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, τῶν Ἐνοριακῶν Μονῶν, τῶν Ἐνοριῶν καί ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν Ὀργανισμῶν.

γ) κρατικήν χορηγίαν κατά τάς προβλέψεις τοῦ «Περί τῆς Κρατικῆς Ἀρωγῆς πρός τόν ἐφημεριακόν κλῆρον τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου» Νόμου τοῦ 2019, ὡς ἑκάστοτε τροποποιεῖται.

3. Ὁ Φορεύς λειτουργεῖ βάσει Κανονισμοῦ, ψηφιζομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

4. Ἡ διεύθυνσις, ἡ διαχείρισις καί ἡ ἐν γένει διοίκησις τοῦ Φορέως ἀναλαμβάνονται ὑπό τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 6
Εἰδικόν Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης

1. Λειτουργεῖ ὑπό τήν ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Εἰδικόν Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης».

2. Σκοπός τοῦ Ταμείου εἶναι ἡ παροχή στοχευμένης οἰκονο-

μικῆς βοηθείας διά τήν ἀμυντικήν θωράκισιν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας.

3. Τά ἔσοδα τοῦ Ταμείου προέρχονται ἀπό:

α) Εἰδικάς εἰσφοράς τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν, τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, τῶν Ἐνοριακῶν Μονῶν καί τῶν Ἐνοριῶν.

β) Ποσοστόν ἐπί τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν, τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, τῶν Ἐνοριακῶν Μονῶν καί τῶν Ἐνοριῶν.

γ) Πάσης φύσεως εἰσφοράς, δωρεάς κ.λπ. ἐκ μέρους τρίτων.

4. Τό Εἰδικόν Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης λειτουργεῖ βάσει Εἰδικοῦ Κανονισμοῦ, ψηφιζομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

5. Ὁ καθορισμός τῶν εἰδικῶν εἰσφορῶν τῆς παρ. 3 ἐδ. α τοῦ παρόντος ἄρθρου καί τό ποσοστόν ἐπί τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τῆς παρ. 3 ἐδ. β τοῦ παρόντος ἄρθρου ρυθμίζονται ὑπό Εἰδικοῦ Κανονισμοῦ ψηφιζομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἤ καί ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 7

Ἐλεγκτικόν Τμῆμα

Παρά τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ καί μέ ἕδραν ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Κύπρου λειτουργεῖ Ἐλεγκτικόν Τμῆμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου πρός:

α) Οἰκονομικόν καί διαχειριστικόν ἔλεγχον τῆς περιουσίας καί τῶν οἰκονομικῶν δραστηριοτήτων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν καί τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν.

β) Μελέτην τῶν οἰκονομικῶν θεμάτων τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας.

γ) Παροχήν συμβουλῶν ἐν σχέσει πρός τάς οἰκονομικάς δραστηριότητας τῶν ἐπί μέρους ἐκκλησιαστικῶν Ὀργανισμῶν.

δ) Ἐκπλήρωσιν οἱουδήποτε ἑτέρου συναφοῦς ἔργου ἤθελεν ἀναθέσει αὐτῷ ἡ Ἱερά Σύνοδος.

Ἄρθρον 8

Ἁρμοδιότητες τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος

Τό Ἐλεγκτικόν Τμῆμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου:

1. Πέραν τῶν ἀναφερομένων εἰς τό ἀνωτέρω ἄρθρον 7, δύναται νά διενεργῇ ἔλεγχον εἰς τάς οἰκονομικάς δραστηριότητας τῶν Ἐνοριῶν, τῶν Ἐπαρχιακῶν Μονῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἱδρυμάτων καί Ὀργανισμῶν, περιλαμβανομένων ἑταιρειῶν μετά ἤ ἄνευ νομικῆς προσωπικότητος, εἰς τούς ὁποίους μετέχουν μέ ποσοστόν πέραν τοῦ πενήντα τοῖς ἑκατόν νομικά πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας ἤ ἐκκλησιαστικά Ἱδρύματα.

2. Εἶναι ὑπεύθυνον νά ἑτοιμάζῃ συστήματα ἐσωτερικοῦ ἐλέγχου καί δικλίδας ἀσφαλείας καί νά ἀποστέλλῃ αὐτά εἰς τήν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπήν Κύπρου, τάς Ἀρχιερατικάς Ἐπαρχίας, τάς Σταυροπηγιακάς Μονάς, τάς Ἐπαρχιακάς Μονάς καί τάς Ἐνορίας, αἱ ὁποῖαι ἔχουν τήν εὐθύνην τῆς ὑλοποιήσεως αὐτῶν, μέ σκοπόν τήν δημιουργίαν κλίματος ἀσφαλείας διά τήν οἰκονομικήν διαχείρισιν.

3. Εἶναι ὑπεύθυνον νά ἑτοιμάζῃ καί νά παρουσιάζῃ πρός πᾶσαν Ἐπαρχίαν καί Σταυροπηγιακήν Μονήν ἐτησίαν οἰκονομικήν ἔκθεσιν ἐπί τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως αὐτῶν καί νά προβαίνῃ εἰς τάς ἐνδεδειγμένας παρατηρήσεις καί εἰσηγήσεις.

4. Εἶναι ὑπεύθυνον νά ἑτοιμάζῃ καί νά παρουσιάζῃ εἰς τήν

Ἱεράν Σύνοδον ἐτησίαν οἰκονομικήν ἔκθεσιν, ἐπί τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν Ἐπαρχιῶν καί τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, μετά τῶν ἐνδεδειγμένων παρατηρήσεων καί εἰσηγήσεων, ἡ ὁποία ὑποβάλλεται μετά τῶν λογιστικῶν καταστάσεων τῶν Ἐπαρχιῶν καί τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν πρός τήν Ἱεράν Σύνοδον πρός ἔγκρισιν.

Ἄρθρον 9

Τό Ἐλεγκτικόν Τμῆμα ἀναλαμβάνει τήν ὀργάνωσιν καί διεξαγωγήν τῶν ἐκλογῶν δι' ἀνάδειξιν Ἀρχιεπισκόπου, μετά ἀπό ἀνάθεσιν ὑπό τοῦ Τοποτηρητοῦ τοῦ Θρόνου.

Ἄρθρον 10

Προσωπικόν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος

1. Τό προσωπικόν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος ἀποτελεῖται ἐξ ἑνός διευθυντοῦ, ὁ ὁποῖος δύναται νά εἶναι καί ὁ διευθυντής τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, ἐλεγκτῶν καί βοηθητικοῦ προσωπικοῦ. Ὁ ἀριθμός τῶν ἐλεγκτῶν καί τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καθορίζεται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

2. Τό προσωπικόν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος διορίζει ἡ Ἱερά Συνόδος ἐκ μελῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἐχόντων οἰκονομικήν καί λογιστικήν κατάρτισιν. Παύονται δι' ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δι' ἀνεπάρκειαν, ἀμέλειαν, ἔλλειψιν ἐχεμυθείας, πλημμελῆ ἐκπλήρωσιν καθηκόντων ἤ διαγωγήν ἀνάρμοστον πρός τήν ἰδιότητα αὐτῶν.

Ἄρθρον 11

Θρονικά Ταμεῖα

Παρ' ἑκάστῃ Ἐπαρχίᾳ ὑπάρχει ἴδιον Θρονικόν Ταμεῖον, τοῦ

ὁποίου πρόσοδοι εἶναι:

α) Τά ἀπό τῆς κινητῆς καί ἀκινήτου περιουσίας τῆς Ἐπαρχίας εἰσοδήματα.

β) Τά ἀπό τῶν Ἐνοριῶν καί Μονῶν θρονικά δικαιώματα, καθοριζόμενα ἑκάστοτε βάσει πλαισίου, ὁριζομένου διά Κανονισμοῦ, ἐκδιδομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

γ) Δωρεαί, κληρονομίαι καί κληροδοτήματα.

δ) Πάσης φύσεως τέλη καί δικαιώματα.

ε) Δικαιώματα ἐπί τῶν ληξιαρχικῶν καί ἐπιβεβαιωτικῶν πράξεων.

Ἄρθρον 12

Ἐκ τῶν Θρονικῶν Ταμείων καλύπτονται:

α) Ἡ χορηγία διά τον Ἀρχιερέα πρός ὑποστήριξιν τῆς ἐπιτελέσεως τοῦ ἔργου αὐτοῦ.

β) Αἱ ἀπολαβαί τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐπαρχίας.

γ) Ἡ συντήρησις τοῦ Ἀρχιερέως καί τοῦ ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ διαμένοντος προσωπικοῦ, ὡς καί πάσης φύσεως ἔξοδα φιλοξενίας.

δ) Ἡ συντήρησις τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Γραφείου, τῆς Ἐπισκοπικῆς κατοικίας καί τῶν λοιπῶν οἰκημάτων.

ε) Τά ὁδοιπορικά τοῦ Ἀρχιερέως καί τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐπαρχίας.

ς) Αἱ δαπάναι δι' ἐπιδιόρθωσιν, βελτίωσιν καί αὔξησιν τῆς περιουσίας τῆς Ἐπαρχίας.

ζ) Αἱ εἰσφοραί πρός τό Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον, τόν Φορέα Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου καί τό Εἰδικόν Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης, κατά τάς προβλέψεις τοῦ ἄρθρου 3 παρ. 1 ἐδ. α καί β, τοῦ ἄρθρου 5 παρ. 2 ἐδ. β καί τοῦ ἄρθρου 6 παρ. 3 ἐδ. α καί β.

η) Οἱ φόροι.

θ) Αἱ ἐλεημοσύναι καί αἱ συνδρομαί εἰς φιλανθρωπικά, κοινωνικά καί ἐκπαιδευτικά καθιδρύματα καί αἱ συνδρομαί δι' ἐθνικάς ἀνάγκας.

ι) Ὁ ἐμπλουτισμός τῆς βιβλιοθήκης καί τοῦ σκευοφυλακίου τοῦ Θρόνου.

ια) Ἡ παροχή ὑποτροφιῶν.

ιβ) Ἄλλαι δαπάναι, σχετικαί πρός τό ἔργον τῆς Ἐπαρχίας, τάς ὁποίας ἤθελεν ἑκάστοτε θεωρήσει ἀναγκαίας ἡ Θρονική Ἐπιτροπή ἤ ὁ οἰκεῖος Ἀρχιερεύς.

Ἄρθρον 13
Ἐνοριακά Ταμεῖα

Πρόσοδοι τοῦ Ἐνοριακοῦ Ταμείου εἶναι:

α) Τά ἀπό τῆς κινητῆς καί ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Ναοῦ εἰσοδήματα.

β) Τό προϊόν τῶν πωλουμένων κηρίων.

γ) Αἱ εἰσπράξεις τῶν δίσκων.

δ) Τά ἐξ ἱεροτελεστιῶν καί ἐκδόσεως πιστοποιητικῶν δικαιώματα.

ε) Δωρεαί, κληρονομίαι καί κληροδοτήματα.

Ἄρθρον 14

Ἐκ τοῦ Ἐνοριακοῦ Ταμείου καλύπτονται:

α) Αἱ πρός τήν οἰκείαν Ἐπαρχίαν εἰσφοραί πρός ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς.

β) Ἡ μισθοδοσία τῶν ψαλτῶν καί τῶν νεωκόρων.

γ) Ἡ δαπάνη διά τήν συντήρησιν καί ἐν εὐπρεπεῖ καταστάσει διατήρησιν τοῦ Ναοῦ ἤ τῶν Ναῶν τῆς Ἐνορίας.

δ) Ἡ δαπάνη διά τήν προμήθειαν τῶν διά τήν θείαν λατρείαν ὑλικῶν, ὡς καί τῶν ἱερῶν ἀμφίων, βιβλίων καί σκευῶν.

ε) Αἱ ἐλεημοσύναι καί αἱ συνδρομαί εἰς φιλανθρωπικά, κοινωνικά καί ἐκπαιδευτικά καθιδρύματα.

ς) Οἱ φόροι.

ζ) Αἱ δαπάναι διά τήν βελτίωσιν καί ἐπιδιόρθωσιν τῆς κινητῆς καί ἀκινήτου περιουσίας.

η) Αἱ εἰσφοραί πρός τό Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον, τόν Φορέα Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου καί τό Εἰδικόν Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης κατά τάς προβλέψεις τοῦ ἄρθρου 3 παρ. 1 ἐδ. α καί β, τοῦ ἄρθρου 5 παρ. 2 ἐδ. β καί τοῦ ἄρθρου 6 παρ. 3 ἐδ. α καί β.

2. Ἅπασαι αἱ ἀνωτέρω δαπάναι ἑκάστου Ἐνοριακοῦ Ταμείου δέον ὅπως γίνωνται συμφώνως πρός τόν προϋπολογισμόν τόν ἐγκρινόμενον ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, κατά τήν ἔναρξιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους. Διά πᾶσαν δαπάνην, ἐκτός τοῦ προϋπολογισμοῦ, δέον ὅπως ζητῆται ἐκ τῶν προτέρων εἰδική ἔγκρισις αὐτῆς ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 15

Κοιμητηριακοί Ναοί

Ἡ διαχείρισις τῶν Ναῶν τῶν Κοιμητηρίων, τόσον τῶν ἐξαρτωμένων ἔκ τινος Ἐνορίας, ὅσον καί τῶν ἀνηκόντων εἰς μίαν κοινότητα, ἐν ᾗ ὑπάρχουν πολλαί Ἐνορίαι, διέπεται ὑπό τῶν διατάξεων περί Ἐνοριακῶν Ταμείων. Ἡ διοίκησις αὐτῶν ἀσκεῖται, εἰς μέν τήν πρώτην περίπτωσιν, ὑπό τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐνορίας, εἰς δέ τήν δευτέραν περίπτωσιν, ὑπό Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐξ ἑνός Προέδρου, διοριζομένου ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, καί τεσσάρων μελῶν, ἐκλεγομένων ὑπό τῶν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν τῶν Ἐνοριῶν, εἰς ἅς ἀνήκει τό Κοιμητήριον, καί ἐγκρινομένων ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 16

Μοναί τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου καί τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Κοντοῦ

1. Ἡ Ἱερά Μονή Ἀποστόλου Ἀνδρέου διοικεῖται ὑπό ἐνοριακοῦ Συμβουλίου, ἐκλεγομένου ὑπό τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος Ριζοκαρπάσου, ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, συμφώνως πρός Εἰδικούς Κανονισμούς. Ἡ διαχείρισις τῆς Μονῆς διέπεται ὑπό τῶν περί Ἐνοριακῶν Ταμείων διατάξεων, αἱ δέ πρόσοδοι αὐτῆς διατίθενται, συμφώνως πρός τόν Καταστατικόν Χάρτην καί τόν εἰδικόν σκοπόν, δι' ὅν ἐξεχωρήθη ἡ διοίκησις αὐτῆς εἰς τήν ἀνωτέρω κοινότητα. Ἐάν ἤθελεν ἐκλείψει ὁ σκοπός, δι' ὅν ἡ ἐκχώρησις ἐγένετο, ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος, ἐν συνεννοήσει μετά τῆς ἀνωτέρω κοινότητος, θά ὁρίσῃ ἕτερον σκοπόν, εἰς ὅν θά διατίθενται αἱ πρόσοδοι αὐτῆς. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξύ τῆς κοινότητος καί τοῦ Ἐπισκόπου, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως. Εἰς περίπτωσιν ἐπανδρώσεως τῆς Μονῆς, αὕτη θά διοικῆται

ὑπό τοῦ Ἡγουμένου, μετά τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου αὐτῆς, κατά τά γενικῶς ἰσχύοντα.

2. Ἡ Ἱερά Μονή Ἁγίου Γεωργίου Κοντοῦ, τελοῦσα ὑπό τήν δικαιοδοσίαν τῆς Μητροπόλεως Κιτίου, διοικεῖται ὑπό Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁριζομένης ὑπό τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου καί εὑρισκομένης ὑπό τήν ἄμεσον ἐποπτείαν αὐτοῦ, τηρουμένων κατά τά λοιπά, ἀναλόγως, τῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.

Ἄρθρον 17

Διαχείρισις τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας

Πρόσοδοι τῶν Μονῶν εἶναι:

α) Τά ἀπό τῆς κινητῆς καί ἀκινήτου περιουσίας εἰσοδήματα αὐτῶν.

β) Τό προϊόν ἐκ τῶν κυτίων, ἐκ τῆς πωλήσεως κηροῦ καί ἐξ ἀφιερωμάτων τῶν Ναῶν τῆς Μονῆς.

γ) Τά ἀπό τῶν ἐργοχείρων τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς εἰσοδήματα.

δ) Δωρεαί, κληρονομίαι καί κληροδοτήματα πρός αὐτήν.

ε) Αἱ ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς περιερχόμεναι εἰς αὐτήν περιουσίαι.

Ἄρθρον 18

Αἱ δαπάναι ἑκάστης Μονῆς καλύπτουν:

α) Τά πρός τόν Θρόνον καταβαλλόμενα δικαιώματα.

β) Τήν συντήρησιν καί διατήρησιν τῶν Ναῶν τῆς Μονῆς καί τῶν μετοχίων αὐτῆς.

γ) Τήν ἐπιδιόρθωσιν καί καλήν διατήρησιν τῶν οἰκημάτων τῆς Μονῆς καί τῶν μετοχίων αὐτῆς.

δ) Τήν συντήρησιν τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς καί τῶν δοκίμων.

ε) Τήν μισθοδοσίαν τοῦ τυχόν ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ.

ς) Τήν παροχήν ξενίας εἰς τούς προσκυνητάς τῆς Μονῆς.

ζ) Τάς δαπάνας διά βελτίωσιν τῆς κτηματικῆς περιουσίας τῆς Μονῆς.

η) Τήν ὑποστήριξιν τῆς Παιδείας.

θ) Τήν δαπάνην διά φιλανθρωπίαν καί ἐθνικάς ἀνάγκας.

ι) Τήν δαπάνην δι᾽ εἰδικόν τινα σκοπόν, περί οὗ προνοεῖ σχετικός Κανονισμός, ἤ δι᾽ ἐξυπηρέτησιν ἄλλου σκοποῦ, κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ια) Τήν δαπάνην διά τήν μόρφωσιν ἀδελφῶν ἤ ὑποτρόφων τῆς Μονῆς.

ιβ) Τούς φόρους.

ιγ) Τάς εἰσφοράς πρός τό Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον, τόν Φορέα Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου καί τό Εἰδικόν Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης, κατά τάς προβλέψεις τοῦ ἄρθρου 3 παρ. 1 ἐδ. α καί β, τοῦ ἄρθρου 5 παρ. 2 ἐδ. β καί τοῦ ἄρθρου 6 παρ. 3 ἐδ. α καί β.

Ἄρθρον 19

Γενικαί διατάξεις, ἀφορῶσαι εἰς τήν διαχείρισιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας

Τό οἰκονομικόν ἔτος ἄρχεται, δι᾽ ὅλας τάς ἐκκλησιαστικάς διαχειρίσεις, ἀπό τῆς 1ης Ἰανουαρίου καί λήγει τήν 31ην Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους.

Ἄρθρον 20

Ἡ διαχείρισις τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων καί Ὀργανισμῶν γίνεται ἐπί τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ, συνταξομένου ὑπό τῆς διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς αὐτῶν καί ὑποβαλλομένου τό ἀργότερον μέχρι τῆς 15ης Δεκεμβρίου τοῦ προηγουμένου ἔτους, πρός τό πρόσωπον ἤ τόν Ὀργανισμόν τόν ἔχοντα τήν ἁρμοδιότητα τῆς ἐγκρίσεως αὐτοῦ, ὡς κατωτέρω προνοεῖται. Εἰς περίπτωσιν μή ἐμπροθέσμου ὑποβολῆς προϋπολογισμοῦ ὑπό τινος ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, τοῦτον καταρτίζει τό ἔχον τήν ἁρμοδιότητα ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ πρόσωπον ἤ ὄργανον.

Ἄρθρον 21

1. Τήν ἔγκρισιν τῶν προϋπολογισμῶν ἔχει, τόσον ἐπί τῶν ἐνοριακῶν Ναῶν καί τῶν Ναῶν τῶν Μονῶν, ὧν ἡ διοίκησις ἐξεχωρήθη εἰς κοινότητας, ὅσον καί ἐπί τῶν Ἐπαρχιακῶν Μονῶν καί ἐπί Ἱδρυμάτων ἐξαρτωμένων ἐκ τινος Θρόνου, ὁ οἰκεῖος Ἀρχιερεύς.
2. Τὴν κατάρτισιν τῶν προϋπολογισμῶν τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν ἔχει τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον καί τήν ἔγκρισιν ἡ Ἀδελφότης.
3. Τὴν ἔγκρισιν τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ Θρόνου ἔχει ἡ Θρονική Ἐπιτροπή.
4. Τὴν ἔγκρισιν τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου ἔχει τό Πενταμελές Διοικητικόν Συμβούλιον.

Ἄρθρον 22

Μέχρι τέλους Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους, τό ἁρμόδιον διά τήν ἔγκρισιν πρόσωπον ἤ σῶμα ὀφείλει νά ἀποφασίσῃ περί τοῦ ἐάν ἐγκρίνῃ ἤ μή τόν ὑποβληθέντα προϋπολογισμόν τοῦ ἔτους· παραλείποντος δέ τούτου νά πράξῃ οὕτως ἐντός τῆς ὡς ἄνω

προθεσμίας, ὁ ὑποβληθείς προϋπολογισμός θεωρεῖται αὐτοδικαίως ἐγκεκριμένος.

Ἄρθρον 23

Διαχειριστικόν σῶμα, μή ὑποβάλλον ἐμπροθέσμως τόν προϋπολογισμόν εἰς τό ἁρμόδιον πρός ἔγκρισιν πρόσωπον ἤ ὄργανον, ἐάν, καί μετά ἔγγραφον ὑπόμνησιν, δέν ὑποβάλῃ τοῦτον ἐντός δεκαπέντε ἡμερῶν, δύναται, μετ᾽ ἀκρόασιν, νά παυθῇ ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως, εἴτε ὡς σύνολον εἴτε ὡς πρός τά ὑπεύθυνα διά τήν παράλειψιν μέλη. Τοῦτο ἀντικαθίσταται ἤ συμπληροῦται, ὅσον τό δυνατόν ταχύτερον, ὡς ἐν τῷ παρόντι προνοεῖται.

Ἄρθρον 24

Πᾶν διαχειριστικόν σῶμα ὀφείλει νά ἀποστέλλῃ εἰς τό Ἐλεγκτικόν Τμῆμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἀντίγραφον τοῦ προϋπολογισμοῦ, μετά τήν ἔγκρισιν αὐτοῦ καί μέχρι τῆς 15ης Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 25

Οὐδεμία ἀκίνητος ἐκκλησιαστική περιουσία ἐκμισθοῦται διά χρονικήν περίοδον ὑπερβαίνουσαν τά τέσσαρα ἔτη, εἰ μή τῇ ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Δι᾽ ἐκμίσθωσιν κάτω τῶν τεσσάρων ἐτῶν, ἀρκεῖ ἡ ἔγκρισις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ἐπί δέ Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς.

Ἄρθρον 26

Ἀπαραίτητος ὅρος πάσης ἐκμισθώσεως ἀκινήτου εἶναι ἡ παροχή ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως διά τήν ὑπό τοῦ μισθωτοῦ ἀκριβῆ τήρησιν πάντων τῶν ὅρων τῆς μισθώσεως.

Ἄρθρον 27

1. Ἡ ἀκίνητος ἐκκλησιαστική περιουσία ἐπιτρέπεται νά ἐκποιηθῇ μόνον ἐπί σκοπῷ ἀντικαταστάσεως δι᾽ ἑτέρας, μᾶλλον προσοδοφόρου ἤ εὐχερεστέρας, διαχειρίσεως, ἤ διά λόγους ἐπιβάλλοντας τήν κάλυψιν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν, μή δυναμένων νά ἀντιμετωπισθοῦν δι᾽ ἄλλων εἰσοδημάτων.

2. Διά τήν ἐκποίησιν ἤ ἀνταλλαγήν ἀκινήτου περιουσίας ἐνοριακῶν Ναῶν ἤ ἐνοριακῶν Μονῶν ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

3. Διά τήν ἐκποίησιν ἤ ἀνταλλαγήν ἀκινήτου περιουσίας Θρόνων ἤ Σταυροπηγιακῶν Μονῶν ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

4. Μόνον ὑπό τάς αὐτάς διατυπώσεις δύναται ἡ ἀκίνητος ἐκκλησιαστική περιουσία νά γίνῃ ἀντικείμενον ὑποθήκης.

Ἄρθρον 28

1. Σύναψις ἤ ἐγγύησις δανείου ἤ ἀνάληψις ὁποιασδήποτε ἄλλης σοβαρᾶς οἰκονομικῆς ὑποχρεώσεως ὑπό Ἀρχιερατικῆς Ἐπαρχίας ἤ Μονῆς ἤ Ἐνορίας ἤ ἐκκλησιαστικοῦ Ἱδρύματος ἐπιτρέπεται μόνον διά σκοπούς ἀντιμετωπίσεως ἐκκλησιαστικῶν ἀναγκῶν καί οἰκονομικῶν δραστηριοτήτων τῆς Ἐκκλησίας.

2. Διά τήν σύναψιν ἤ ἐγγύησιν δανείου ἤ ἀνάληψιν ὁποιασδήποτε ἄλλης σοβαρᾶς οἰκονομικῆς ὑποχρεώσεως ὑπὸ Ἐνορίας ἤ ἐνοριακῶν Μονῶν ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

3. Διά τήν σύναψιν ἤ ἐγγύησιν δανείου ἤ ἀνάληψιν ὁποιασδήποτε ἄλλης σοβαρᾶς οἰκονομικῆς ὑποχρεώσεως ὑπὸ Θρόνων ἤ Σταυροπηγιακῶν Μονῶν ἤ ἐκκλησιαστικοῦ Ἱδρύματος

ἀπαιτεῖται ἔγκρισις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 29

Ἀπαγορεύεται ἡ παροχή δανείου, ὑπό οἱουδήποτε διαχειριστικοῦ σώματος ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας εἰς ἰδιώτας καί εἰς μή ἐκκλησιαστικούς Ὀργανισμούς.

Ἄρθρον 30

1. Λειτουργεῖ, δι' ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Πενταμελής Συνοδική Ἐπιτροπή Διαχειρίσεως Ἀκινήτων συγκροτουμένη ὑπό τριῶν Ἀρχιερέων, ὁριζομένων διὰ κλήρου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διὰ τετραετῆ θητείαν ὑπό τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Κύκκου καὶ Τηλλυρίας, ὅστις εἶναι και Πρόεδρος αὐτῆς. Ἡ Ἱερά Σύνοδος δύναται, κατά τήν κρίσιν αὐτῆς, ὅπως τροποποιῇ τήν ὡς ἄνω ἀπόφασιν ἤ ρυθμίζῃ ἄλλως τά σχετικά θέματα.

Ἄρθρον 31

1. Εἰς περίπτωσιν ἀγορᾶς ἀκινήτου περιουσίας ὑπό Ἐνοριῶν ἤ ἐνοριακῶν Μονῶν ἀπαιτεῖται ἔγκρισις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

2. Εἰς περίπτωσιν ἀγορᾶς ἀκινήτου περιουσίας ὑπό Θρόνων ἤ Σταυροπηγιακῶν Μονῶν ἀπαιτεῖται ἔγκρισις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 32

Πᾶσα δαπάνη δι' ἀνέγερσιν καί ἐπισκευήν κτιρίων καί ἀνοικοδόμησιν ἤ ἐπισκευήν Ναῶν δύναται νά γίνῃ μόνον τῇ ἐγκρίσει τοῦ προσώπου ἤ ὀργάνου, ὅπερ ἔχει τήν ἁρμοδιότητα ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἄρθρον 33

Διά τήν ἔγερσιν ἀγωγῆς ἐκ μέρους ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου, καθώς καί διά τήν ἄσκησιν ἀνταγωγῆς ἤ οἱουδήποτε ἐνδίκου μέσου, ἤ διά τήν ἐπίτευξιν συμβιβασμοῦ, ἀπαιτεῖται ἔγκρισις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 34

Ἐάν Ἐνοριακή τις Ἐπιτροπή παραλείπῃ νά εἰσπράξῃ ἤ ἐξασφαλίσῃ τά πρός τήν Ἐνορίαν ὀφειλόμενα, ἤ ὀλιγωρῇ εἰς τήν προστασίαν οἱωνδήποτε συμφερόντων τοῦ ὑπ' αὐτήν Ναοῦ, ὁ Ἀρχιερεύς δικαιοῦται νά λάβῃ οἱαδήποτε νόμιμα μέτρα, ἅτινα ἤθελε κρίνει κατάλληλα, πρός τόν σκοπόν τοῦτον.

Ἄρθρον 35

Δι' ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ρυθμίζεται ἑκάστοτε τό μέγιστον ὕψος εἰσφορῶν ἤ δωρεῶν, εἰς τάς ὁποίας αἱ Ἐπαρχίαι ἤ αἱ Μοναί δύνανται νά προβαίνουν πρός ἄσκησιν κοινωνικῆς διακονίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ 7

Α΄. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἄρθρον 1 Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου 14
Ἄρθρον 2 Ἐπαρχίαι 14
Ἄρθρον 3 Ἱερά Σύνοδος 15
Ἄρθρον 4 Σύγκλησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου 16
Ἄρθρον 5 Λειτουργία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου 17
Ἄρθρον 6 Γραμματεία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου 18
Ἄρθρον 7 Ἁρμοδιότητες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου 18
Ἄρθρον 8 Θεολογικὴ Σχολή Ἐκκλησίας Κύπρου 20
Ἄρθρον 9 Ἐπίσημον Δελτίον «Ἀπόστολος Βαρνάβας» 20
Ἄρθρον 10 Σφραγίς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου 21
Ἄρθρον 11 Συνοδικαί Ἐπιτροπαί 21
Ἄρθρον 12 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος 22
Ἄρθρον 13 Ἐπαρχιοῦχοι Ἀρχιερεῖς 23
Ἄρθρον 14 Παραμονή εἰς τόν Θρόνον 25
Ἄρθρον 15 26
Ἄρθρον 16 Σφραγίς Ἐπαρχίας 26
Ἄρθρον 17 Μή Ἐπαρχιοῦχοι Ἀρχιερεῖς 27
Ἄρθρον 18 Ἀπουσία Ἀρχιερέως 28

Β΄. ΕΚΛΟΓΗ ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ

Ἄρθρον 19 Ἐκλογή Ἀρχεπισκόπου 30
Ἄρθρον 20 30
Ἄρθρον 21 30
Ἄρθρον 22 31
Ἄρθρον 23 31
Ἄρθρον 24 32

Ἄρθρον 25 Ἐκλογή Μητροπολιτῶν 34
Ἄρθρον 26 34
Ἄρθρον 27 34
Ἄρθρον 28 34
Ἄρθρον 29 Ἐκλογή Ἐπισκόπων 36
Ἄρθρον 30 Προσόντα τῶν πρός ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων 36

Γ΄. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Ἄρθρον 31 Ἐκπροσώπησις τῆς Ἐπαρχίας 38
Ἄρθρον 32 Πρωτοσύγκελλος – Ἀρχιερατικοί Ἐπίτροποι 38
Ὑπηρεσιακή στελέχωσις τῶν Ἐπαρχιῶν
Ἄρθρον 33 39
Ἄρθρον 34 39
Ἄρθρον 35 Θρονικαί Ἐπιτροπαί 40
Ἄρθρον 36 Πλήρωσις κενῆς θέσεως 40
Ἄρθρον 37 Λειτουργία τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς 41
Ἄρθρον 38 Ἔκπτωσις Ἐπιτρόπου 41
Ἄρθρον 39 Ἁρμοδιότητες τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς 42
Ἄρθρον 40 Θρονικά Ταμεῖα 42
Ἄρθρον 41 Συμβουλευτικά Σώματα 42
Ἄρθρον 42 Χριστιανικοί Συνδέσμοι 43

Δ΄. ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

Ἄρθρον 43 Ἐνορίαι 46
Ἄρθρον 44 Ναοί 47
Ἄρθρον 45 Ἐφημέριοι 49
Ἄρθρον 46 Μισθοδοσία Κληρικῶν 52
Ἄρθρον 47 Ψ'άλται καί Νεωκόροι καί λοιπή διακονία ἐν τῷ Ναῷ 53
Ἄρθρον 48 54
Ἄρθρον 49 54
Ἄρθρον 50 Ἐνοριακαί Ἐπιτροπαί 54
Ἄρθρον 51 Παῦσις Ἐνοριακοῦ Ἐπιτρόπου 55
ἤ Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς

Ἄρθρον 52 Καθήκοντα τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς 56
Ἄρθρον 53 Ἐνοριακά Ταμεῖα 56
Ἄρθρον 54 Ἔγκρισις πράξεως Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς 56

Ε΄. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΜΟΝΩΝ

Ἄρθρον 55 Μοναί 58
Ἄρθρον 56 Μοναχοί 61
Ἄρθρον 57 Ὁ Ἡγούμενος 62
Ἄρθρον 58 Τό Ἡγουμενοσυμβούλιον 65
Ἄρθρον 59 Πειθαρχικά Ὄργανα 66
Ἄρθρον 60 Μοναστηριακή Περιουσία 66

ς΄. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Ἄρθρον 61 Σύστασις Ἱδρυμάτων 70
Ἄρθρον 62 Διοίκησις Ἱδρυμάτων 70
Ἄρθρον 63 70
Ἄρθρον 64 Μοναστηριακά Ἱδρύματα 70
Ἄρθρον 65 Ἐκπροσώπησις Ἱδρυμάτων 71
Ἄρθρον 66 Διάλυσις Ἱδρύματος 71
Ἄρθρον 67 71
Ἄρθρον 68 Ἵδρυμα «Φιλοκαλία» 71

Ζ΄. Η ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ-

Ἄρθρον 69 Γενικαί διατάξεις 74
Ἄρθρον 70 Τά Δικαιοδοτικά Ὄργανα 75
Α) Ὁ Ἀρχιερεύς 75
Β) Τά Ἐπισκοπικά Δικαστήρια 75
Γ) Τό Ἑξαμελές Συνοδικόν Δικαστήριον 76
Δ) Ἡ Ἱερά Σύνοδος 76
Ἄρθρον 71 Προσωρινή ἀργία 77
Ἄρθρον 72 Ἔκκλητον 77
Ἄρθρον 73 Ἀνασταλτικόν ἀποτέλεσμα 78

Η΄. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

Ἄρθρον 74	Σύστασις Γάμου	80
Ἄρθρον 75	Κωλύματα Γάμου	80
Ἄρθρον 76	Γάμοι μεθ' Ἑτεροδόξων	81
Ἄρθρον 77	Ἄκυροι καί ἀκυρώσιμοι γάμοι	82
Ἄρθρον 78	Ἀπόπειρα Συνδιαλλαγῆς	83
Ἄρθρον 79	Πνευματική Λύσις	84
Ἄρθρον 80	Ἀνασύστασις Γάμου	87
Ἄρθρον 81	Συμβουλευτικό Σῶμα προς στήριξιν τοῦ Γάμου και τῆς οἰκογενείας	87
Ἄρθρον 82	Ἄσκησις Οἰκονομίας	87

Θ΄. ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΟΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 83		90
Ἄρθρον 84		90
Ἄρθρον 85		90

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

ΠΙΝΑΞ ΕΝΟΡΙΩΝ, ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΩΝ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ 91

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Ι. ΓΕΝΙΚΟΝ ΜΕΡΟΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ἄρθρον 1	Ἡ ἐκκλησιαστικῶς ἀξιόποινος πρᾶξις	104
Ἄρθρον 2	Τό ἄδικον τῆς πράξεως	104
Ἄρθρον 3	Ἄρσις τοῦ ἀδίκου	105
Ἄρθρον 4	Προσταγή	105
Ἄρθρον 5	Κατάστασις ἀνάγκης	105
Ἄρθρον 6	Ὁ καταλογισμός τῆς πράξεως	106
Ἄρθρον 7	Δόλος καί πραγματική πλάνη	106
Ἄρθρον 8	Λόγοι ἄρσεως τοῦ ἀρχικοῦ καταλογισμοῦ	107
Ἄρθρον 9	Ἀπόπειρα	108
Ἄρθρον 10	Συμμετοχή	108

Ἄρθρον 11	Συρροή ἐκκλησιαστικῶν ἀδικημάτων καί τό κατ' ἐξακολούθησιν ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα	110
Ἄρθρον 12	Ἐπιβολή καί ἐπιμέτρησις τῆς ποινῆς	111

ΙΙ. ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Α΄. ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑ

Ἄρθρον 13	Κατά τόπον ἁρμοδιότης	112
Ἄρθρον 14	Καταγγελία	113
Ἄρθρον 15	Ἀποδεικτικά μέσα	114
Ἄρθρον 16	Ἀρχή τῆς ἠθικῆς ἀποδείξεως	114
Ἄρθρον 17	Μή ἐξεταστέα πρόσωπα ὡς μάρτυρες	114
Ἄρθρον 18	Λόγοι ἀποκλεισμοῦ	115
Ἄρθρον 19	Λόγοι ἐξαιρέσεως	116
Ἄρθρον 20	Ἐφαρμογή τῶν λόγων ἀποκλεισμοῦ καί ἐξαιρέσεως	117
Ἄρθρον 21	Ὑποβολή αἰτήσεως ἐξαιρέσεως	117
Ἄρθρον 22	Ἐκδίκασις αἰτήσεως ἐξαιρέσεως	117
Ἄρθρον 23	Ἀποσιώπησις λόγου ἀποκλεισμοῦ	118
Ἄρθρον 24	Ἀνακριτική Ἐπιτροπή	119
Ἄρθρον 25	Διερεύνησις πρός ἄσκησιν ποινικῆς διώξεως	120
Ἄρθρον 26	Ἁρμοδιότητες καί καθήκοντα τοῦ Ἀνακριτοῦ	120
Ἄρθρον 27	Ἄσκησις ποινικῆς διώξεως καί παραπομπή	123
Ἄρθρον 28	Σύνταξις κατηγορητηρίου	124
Ἄρθρον 29	Τό κατηγορητήριον	124
Ἄρθρον 30	Συγκατηγορούμενοι	127
Ἄρθρον 31	Καταχώρισις κατηγορητηρίου	128

Β΄. ΚΥΡΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Ἄρθρον 32	Διαδικασία κατά τήν πρώτην δικάσιμον	129
Ἄρθρον 33	Γενικαί ἐξουσίαι τοῦ Δικαστηρίου	129
Ἄρθρον 34	Διαδικασία μετά ἀπό μεταβολήν τοῦ κατηγορητηρίου	130
Ἄρθρον 35	Παρουσία καί ἀποκλεισμός κατηγορουμένου	131

Ἄρθρον 36	Μετάφρασις μαρτυρίας	132
Ἄρθρον 37	Ἔναρξις τῆς δίκης	132
Ἄρθρον 38	Δικαιώματα τοῦ κατηγορουμένου	133
Ἄρθρον 39	Ἐνστάσεις τοῦ κατηγορουμένου	133
Ἄρθρον 40	Ἀπολογία καί ὁμολογία ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου	134
Ἄρθρον 41	Κατηγορούμενος πάσχων ἐκ διανοητικῆς διαταραχῆς	135
Ἄρθρον 42	Ἀπαγόρευσις παρουσίας μαρτύρων	136
Ἄρθρον 43	Τρόπος διεξαγωγῆς τῆς ἀκροαματικῆς διαδικασίας	136
Ἄρθρον 44	Ρύθμισις διαδικασίας εἰς περίπτωσιν συγκατηγορουμένων	138
Ἄρθρον 45	Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου	138
Ἄρθρον 46	Διάστασις μεταξύ ἀποδειχθέντων καί ἀναφερομένων εἰς τό κατηγορητήριον γεγονότων	139
Ἄρθρον 47	Καταδίκη, ἄνευ μεταβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου, ἐν περιπτώσει διαστάσεως μεταξύ κατηγορητηρίου καί ἀποδειχθέντων γεγονότων	139
Ἄρθρον 48	Προσθήκη κατηγορίας	140
Ἄρθρον 49	Αὐτοψία	140
Ἄρθρον 50	Ἀπαγγελία ἀποφάσεως	141
Ἄρθρον 51	Πρακτικά τῆς δίκης	141
Ἄρθρον 52	Εὐχέρεια Δικαστηρίου πρός ρύθμισιν τῆς διαδικασίας	142
Ἄρθρον 53	Ἔφεσις Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως	142
Ἄρθρον 54	Ἔφεσις καταδικασθέντος κατηγορουμένου	143
Ἄρθρον 55	Διαδικασία ἐκδικάσεως ἐφέσεως	143
Ἄρθρον 56	Ἡ ἀπόφασις	145
Ἄρθρον 57	Δεδικασμένον	145
Ἄρθρον 58	Ἀναστολή ποινῆς	146

Γ΄. ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Ἄρθρον 59	Διαταγή ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας	146
Ἄρθρον 60	Λόγοι ἐπαναλήψεως	147
Ἄρθρον 61	Αἴτησις ἐπαναλήψεως	147
Ἄρθρον 62	Ἁρμόδιον Δικαστήριον	148

Ἄρθρον 63	Διαδικασία Ἐκδικάσεως	148
Ἄρθρον 64	Ἀποκατάστασις	149
Ἄρθρον 65	Δημοσιότης τῆς Ἐκκλησιαστικῆς δίκης	149
Ἄρθρον 66	Ἀκροτελεύτιος διάταξις	149

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Ἄρθρον 1	Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον	152
Ἄρθρον 2	Ἁρμοδιότητες τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου	152
Ἄρθρον 3	Πόροι τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου	153
Ἄρθρον 4	Οἰκονομικός ἔλεγχος	154
Ἄρθρον 5	Φορεύς Μισθοδοσίας Ἐφημεριακοῦ Κλήρου	155
Ἄρθρον 6	Εἰδικόν Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης Τμῆμα	155
Ἄρθρον 7	Ἐλεγκτικόν Τμῆμα	156
Ἄρθρον 8	Ἁρμοδιότητες τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος	157
Ἄρθρον 9		158
Ἄρθρον 10	Προσωπικόν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος	158
Ἄρθρον 11	Θρονικά Ταμεῖα	158
Ἄρθρον 12		159
Ἄρθρον 13	Ἐνοριακά Ταμεῖα	160
Ἄρθρον 14		161
Ἄρθρον 15	Κοιμητηριακοί Ναοί	162
Ἄρθρον 16	Μοναί τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου καί τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Κοντοῦ	162
Ἄρθρον 17	Διαχείρισις τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας	163
Ἄρθρον 18		163
Ἄρθρον 19	Γενικαί διατάξεις ἀφορῶσαι εἰς τήν διαχείρισιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας	164
Ἄρθρον 20		165
Ἄρθρον 21		165
Ἄρθρον 22		165
Ἄρθρον 23		166
Ἄρθρον 24		166

Άρθρον 25 166
Άρθρον 26 166
Άρθρον 27 167
Άρθρον 28 167
Άρθρον 29 168
Άρθρον 30 168
Άρθρον 31 168
Άρθρον 32 168
Άρθρον 33 169
Άρθρον 34 169
Άρθρον 35 169

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 171